

แนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ : กรณีศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย

ราชภัฏรำไพพรรณี

**GUIDELINES FOR SUPPORTING THE FIVE PRECEPTS
PRACTICE : A CASE STUDY OF THE RAMBHAI
BARNI RAJABHAT UNIVERSITY**

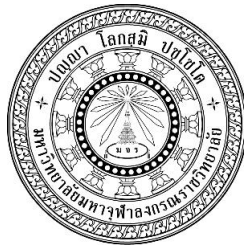
นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๖๑

แนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ : กรณีศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

Guidelines for Supporting the Five Precepts Practice : A Case
Study of Rambhai Barni Rajabhat University

Wimonphan Hanchana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement For The Degree of
Master of Arts
(Buddhist Studies)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E 2018

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์
เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ : กรณีศึกษาของนักศึกษาamahวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี”
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

(พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจุนตเสโน,ดร.)

กรรมการ

(ผศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์)

กรรมการ

(พระมหาทวิ มหาปโย,ผศ.ดร.)

กรรมการ

(พระมหาอดิเดช สุขวัฒนวดี,ดร.)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

พระมหาทวิ มหาปโย, ผศ.ดร.

ประธานกรรมการ

พระมหาอดิเดช สุขวัฒนวดี, ดร.

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ)

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ : กรณีศึกษาของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้วิจัย : นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาทวี มหาปัญญา (ละลง), ผศ.ดร. ป.ธ. ๙, พธ.บ. (ปรัชญา),
ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา),

: พระมหาอดิเดช สติวโร, ดร. ป.ธ.๗, บธ.บ. (สาขาการบริหารทรัพยากร
มนุษย์), พธ.ม. (พระพุทธศาสนา), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับศีล ๕ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ๒) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ ภาคเอกสาร และภาคสนาม

ผลการวิจัยพบว่า คำว่า “ศีล” หรือคำว่า “วีริย” ในพระพุทธศาสนานั้นมีปรากฏอยู่ในหลักธรรมคำสอนคือ ในพระไตรปิฎก รวมไปถึงคำอธิบายความที่ปรากฏในคัมภีร์พระอรรถกถาฎีกา นักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงความหมายของศีลไว้หลายแห่งด้วยกัน เช่น ศีล หมายถึงความเป็นปกติ หรือปกติภาวะตามธรรมดา หมายความว่า ทำทุกอย่างอยู่ตามหน้าที่ที่ควรจะทำ แต่อยู่ในภาวะปกติ คือ ไม่เดือดร้อนไม่กระวนกระวายไม่ระส่ำระสาย ไม่มีความสกปรก ความเศร้าหมองใดๆ เกิดขึ้น โดยเนื้อความ ศีล หมายถึง ระเบียบที่ได้บัญญัติขึ้นไว้สำหรับประพฤติปฏิบัติกัน เพื่อให้เกิดภาวะปกติขึ้นมาที่กาย วาจา ศีล คือการปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบการเป็นอยู่ทางภายนอก ศีลพัฒนาที่กาย ที่วาจา ให้เป็นกาย วาจา ที่น่าดู เมื่อเรามีศีลเป็นพื้นฐานแล้ว เราจึงจะมีจิตที่เป็นสมาธิได้ง่าย ดังนั้น ศีลจึงจัดเป็นคุณธรรมเบื้องต้นที่สำคัญในการฝึกฝนอบรมตนให้เกิดสมาธิ ปัญญา และจัดเป็นส่วนหนึ่งของไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา โดยเรียกว่า สิกขาบท บทที่ต้องศึกษา ซึ่งหมายถึงข้อปฏิบัติฝึกรอบรมตนเพื่อเป็นฐานให้เกิดสมาธิและปัญญาต่อไป

สภาพปัญหาการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย โดยความเป็นจริงแล้วนักศึกษานับถือพระพุทธศาสนากันแล้วที่จะปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาอยู่แล้ว เพราะสังคมไทยโดยส่วนมากเป็นชาวพุทธจึงมีการปลูกฝังในเรื่องของการประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับศีล ๕ ตั้งแต่ยังเล็กๆ ที่

ยังไม่เข้าโรงเรียน จนเข้าโรงเรียนระดับประถม มัธยม ก็มีการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอยู่ตลอด จนถึงการเข้ามาสู่ร่วมมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ก็มีการอบรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม และค่ายชมพูเขียว เป็นต้น และตลอดระยะเวลาในการศึกษาก็จะมีกิจกรรมทางด้านศาสนาอยู่เป็นประจำมิได้ขาดตามวาระต่าง ซึ่งในส่วนงานนั้นๆ ก็จะมีการกล่าวถึงในเรื่องของการรักษาศีล ๕ อยู่ตลอดเวลา เพราะเข้าใจว่าศีล ๕ ที่เรียกว่า เบญจศีล หรือ นิจศีล หรือมนุษยธรรม หรืออริยธรรม เป็นธรรมที่จะต้องประพฤติปฏิบัติอย่างจริงจัง หากต้องการความสุข และสันติภาพ

แนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในระดับต่างๆ ควรให้ความสำคัญ และส่งเสริมแนวทางการรักษาศีล ๕ อย่างจริงจัง เพื่อที่นักศึกษาที่ประพฤติปฏิบัติชอบจริงๆ จะได้มีกำลังใจในการทำความดี และเป็นเป็นตัวอย่างที่ดีกับรุ่นน้องและรุ่นต่อไปๆ โดยการสร้างแนวทางการส่งเสริมต่างๆ เช่น มอบทุนการศึกษา หรือการมอบรางวัลแก่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติชอบ ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ในเรื่องของการรักษาศีล ๕ และที่สำคัญ สำหรับนักศึกษาที่ประพฤตินวล่งละเมิดศีล ๕ ก็มีมาตรการลงโทษเช่น การหักคะแนนกิจกรรม การหักคะแนนจิตพิสัย เป็นต้น ซึ่งผลของการหักคะแนนนั้นกองพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย จะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมต่างๆ และการลงโทษต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รักษาศีล ๕ เป็นหลักในการปฏิบัติตน เมื่อเข้ามาสู่มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ โดยความเป็นจริงแล้วนักศึกษาที่นับถือพระพุทธศาสนาก็มั่นอยู่แล้วที่จะปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาอยู่แล้ว เพราะสังคมไทยโดยส่วนมากเป็นชาวพุทธจึงมีการปลูกฝังในเรื่องของการประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับศีล ๕ ตั้งแต่ยังเล็กๆ ที่ยังไม่เข้าโรงเรียน จนเข้าโรงเรียนระดับประถม มัธยม ก็มีการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอยู่ตลอด จนถึงการเข้ามาสู่ร่วมมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ก็มีการอบรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม และค่ายชมพูเขียว เป็นต้น และตลอดระยะเวลาในการศึกษาก็จะมีกิจกรรมทางด้านศาสนาอยู่เป็นประจำมิได้ขาดตามวาระต่าง ซึ่งในส่วนงานนั้นๆ ก็จะมีการกล่าวถึงในเรื่องของการรักษาศีล ๕ อยู่ตลอดเวลา เพราะเข้าใจว่าศีล ๕ ที่เรียกว่า เบญจศีล หรือ นิจศีล หรือมนุษยธรรม หรืออริยธรรม เป็นธรรมที่จะต้องประพฤติปฏิบัติอย่างจริงจัง หากต้องการความสุข และสันติภาพ

Thesis Title : Guidelines for Supporting the Five Precepts Practice :
A Case Study of the Rambhai Barni Rajabhat University

Researcher : Miss Wimonphan Hanchana

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

- : Phramaha Thawee Mahapanno (Lalong), Assist. Prof.
Dr.Pali IX, B.A. (Philosophy), M.A. (Buddhist Studies),
M.Phil. (Buddhist Studies), Ph.D. (Buddhist Studies)
- : PhramahaAdidej Stivaro, B.A. (Human Resource
Management), M.A. (Buddhist Studies),
Ph.D. (Pali & Buddhist Studies)

Date of Graduation : March 5, 2019

Abstract

The objectives of this thesis were 1) to study the theories related to the Five Precepts in the Buddhist scriptures, 2) to study observing the Five Precepts of Rambhai Barni Rajabhat University students, and 3) to study the model promoting the observing the Five Precepts of Rambhai Barni Rajabhat University students. In this research, the researcher conducted qualitative research, documentary research, and field research.

The results of this research indicates that the terms “Sila” (Precept) or “Viratti” in Buddhism have been appeared in the Buddhism doctrine, i.e., in the Tripitaka. The explanations of these terms have been found in Atthakatha and tikā. The meanings of “Precept” were mentioned by Buddhist philosophers in many sources. For example, precept means normality or normal condition, doing things by mainly considering duties as appropriate in normal conditions without being anxious, flaw, and sadness. Sila refers to the predetermined regulations as the guidelines for right conduct to achieve physical and verbal normality. Precept is the practices relating to the external conditions. Observing precepts can lead to pleasantly physical and verbal developments. With precepts, humans can easily concentrate their own mind. Therefore, precepts are considered as fundamental merit for self-practice to

develop concentration and intelligence and as part of the threefold training (Tri Sikkhā), consisted of Sila (morality), Samādhi (concentration), and Paññā (wisdom). This is called Sikkha provision which means the self-practice to develop higher concentration and wisdom.

The problem situation about the violation of the Five Precepts of Thai students, Buddhist students normally follow religious teachings. In Thai society, the Five Precepts practices have been cultivated in Buddhists from preschool, primary school, secondary school to university level. It can be said that Rambhai Barni Rajabhat University students attended moral and ethical training camp, Pink & Green Camp, etc. Throughout the period of study, religious activities have been consistently held. The Five Precepts have been mentioned every time organized these activities as the university has realized that humans seeking for happiness and peace should seriously follow the Five Precepts, Benjasil, or Five Buddhist Precepts, as known as humanitarian or Ariyadhamma.

For the guidelines for observing the Five Precepts of Rambhai Barni Rajabhat University students, university administrators at various levels should give priority and seriously promote the ways to observe the Five Precepts to increase the morale of well-behaved students, to be a role model for juniors and younger generations by creating various promotion guidelines. For example, scholarships or awards should be granted to well-behaved persons who have observed the Five Precepts. More importantly, the punishment measure should be implemented for the Five Precepts violators such as activity and affective scoring deduction, and so on. The Student Development Division shall be responsible for scoring deduction and determining activities and punishment measures to enhance students' compliance with the Five Precepts when entering Rambhai Barni Rajabhat University.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณา อนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากคณาจารย์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระมหาทวิ มหาปณฺโณ, ผศ. ดร. พระมหาอดิเดช สุขวัฒนวดี, ดร. ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้ง ๒ ท่าน ได้กรุณาแนะนำ ช่วยเหลือตั้งแต่การพิจารณาเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์ การวาง โครงเรื่อง ตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะอันทรงคุณค่าด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ พระราชปริยัติมุนี คณบดีคณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้คำปรึกษา แนะนำการเรียนการสอน ด้วยดีเสมอมา

คุณณัฐฤกษ์ ชัยอริยเมธี ให้การช่วยเหลือเรื่องหนังสือ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือทุกอย่างตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย

คุณอรศิริ ไม้ทอง ให้การช่วยเหลือ ในเรื่องข้อมูลข่าวสารทุกอย่าง ด้วยดีตลอดมา

คุณเบญจวรรณ ชยางกูร ณ อยุธยา ให้การช่วยเหลือ ในเรื่องข้อมูลข่าวสารทุกอย่างด้วยดีตลอดมา

นายณรงค์ - นางบังอร หาญชนะ บิดามารดาผู้มีพระคุณ ผู้เป็นกำลังใจ ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ในฐานะของผู้เกี่ยวข้อง ท่านผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกท่าน ที่สละเวลาให้การสัมภาษณ์ในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ : กรณีสืบศึกษานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาและความช่วยเหลือของทุกท่านที่กล่าวมา จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

อนึ่งวิทยานิพนธ์นี้จะสำเร็จมิได้ ถ้าผู้วิจัยไม่ได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ความคิด และแนวทางในการแก้ปัญหา เมตตาคุณที่ผู้วิจัยได้รับจากอาจารย์ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจที่จะทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ จึงขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ตลอดจนครูอาจารย์ผู้เคยสั่งสอนอบรมผู้วิจัยมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

อานิสงส์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอถวายเป็นสักการะแด่พระรัตนตรัย ตลอดจนเพื่อการเข้าถึงพระนิพพานของผู้วิจัยด้วยเทอญ

น.ส.วิมลพรรณ หาญชนะ

๕ มีนาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๔ ทบทวนเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
๑.๕ ขอบเขตในการวิจัย	๑๐
๑.๖ วิธีการดำเนินการวิจัย	๑๐
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๒
บทที่ ๒ ศีล ๕ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	๑๓
๒.๑ นิยามและความหมายของศีล	๑๓
๒.๒ ความสำคัญของศีล	๑๗
๒.๓ ประเภทของศีล	๑๙
๒.๔ ความมุ่งหมายของการรักษาศีล ๕	๒๒
๒.๕ องค์ประกอบของศีล ๕	๒๖
๒.๖ ศีล ๕ กับ เบญจธรรม ๕	๒๘
๒.๗ อานิสงส์ของการรักษาศีล ๕	๒๙
๒.๘ สรุป	๓๑

บทที่ ๓ ศึกษาสภาพปัญหาการขาดศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย	๓๒
๓.๑ สภาพปัญหาการขาดศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย	๓๒
๓.๒ กระบวนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา	๓๙
๓.๓ บทบาทของสถาบันกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	๔๐
๓.๓.๑ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร	๔๐
๓.๓.๒ บทบาทหน้าที่ของครู-อาจารย์	๔๐
๓.๓.๓ บทบาทหน้าที่ขององค์กรนักศึกษา	๔๐
๓.๔ องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมคุณธรรม	๔๑
๓.๕ กิจกรรมการส่งเสริมการรักษาศีล ๕	๔๓
๓.๕.๑ ด้านความรู้ความเข้าใจ	๔๓
๓.๕.๒ ด้านการปฏิบัติ	๔๔
๓.๖ สรุป	๔๗
 บทที่ ๔ วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษา	๔๘
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	
๔.๑ วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจ	๔๘
๔.๑.๑ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านเว้นจากการฆ่าสัตว์	๔๘
๔.๑.๒ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านสัมาอาชีวะ	๔๙
๔.๑.๓ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านความสำรวมในกาม	๕๐
๔.๑.๔ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านความมีสัตย์	๕๑
๔.๑.๕ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านการงดเว้นจากการดื่มสุราเมรัย	๕๔
๔.๒ วิเคราะห์กิจกรรมการเสริมด้านการปฏิบัติ	๕๕
๔.๒.๑ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านการเว้นจากการฆ่าสัตว์	๕๕
๔.๒.๒ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านสัมาอาชีวะ	๕๗
๔.๒.๓ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านความสำรวมในกาม	๕๗
๔.๒.๔ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านความมีสัตย์	๕๘
๔.๒.๕ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านความมีสติรอบคอบ	๕๘

๔.๓ ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ของนักศึกษา	๕๙
๔.๓.๑ ทักษะที่มีต่อศิลป ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท	๕๙
๔.๓.๒ วิเคราะห์ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศิล ๕ มีความสำคัญ	๖๔
๔.๓.๓ แนวทางการรักษารักษาศิลป ๕ ของนักศึกษา	๖๗
๔.๓.๓.๑ แนวทางการรักษารักษาศิลปข้อที่ ๑	๖๗
๔.๓.๓.๒ แนวทางการรักษารักษาศิลปข้อที่ ๒	๖๙
๔.๓.๓.๓ แนวทางการรักษารักษาศิลปข้อที่ ๓	๗๐
๔.๓.๓.๔ แนวทางการรักษารักษาศิลปข้อที่ ๔	๗๒
๔.๓.๓.๕ แนวทางการรักษารักษาศิลปข้อที่ ๕	๗๓
๔.๔ เสนอแนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕	๗๖
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๗๗
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๗๗
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๘๑
บรรณานุกรม	๘๓
ภาคผนวก	๘๗
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย	๘๘
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย	๙๒
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์	๙๕
ภาคผนวก ง ข้อมูลการให้สัมภาษณ์	๑๑๑
ภาคผนวก จ ประมวลภาพจากการสัมภาษณ์	๑๔๖
ประวัติผู้วิจัย	๑๕๓

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงคัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ รูปแบบการอ้างอิงจะขึ้นต้นด้วยอักษรย่อชื่อของคัมภีร์แล้วตามด้วยเล่ม/ ข้อ/ หน้า ตามลำดับ เช่น ที.ม. (ไทย) ๑๐/๓๗๐/๓๐๔. หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค ภาษาไทย เล่ม ๑๐ ข้อ ๓๗๐ หน้า ๓๐๔

พระวินยปิฎก

เล่ม	คำย่อ				
๔	วิ.ม. (ไทย)	=	วินยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

เล่ม	คำย่อ				
๙	ที.สี. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
๑๑	ที.ปา. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค	(ภาษาไทย)
๑๔	ม.อ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย อุปริปัณณาสก์	(ภาษาไทย)
๑๕	ส.ส. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย สคาถาวรรค	(ภาษาไทย)
๒๑	อง. จตุกก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
๒๓	อง.อฏฐกก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย อฏฐกนิบาต	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก

ช.อิตติ.อ. (บาลี) ชุททกนิกาย ปรมตถทีปนี อิติวุตตกอฏฐกถา

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข พระพุทธศาสนามีหลักศีล ๕ ที่เรียกว่า เบญจศีล เป็นแนวทางเบื้องต้นเพื่อมีคุณธรรมจึงจะสามารถขัดเกลานิสังขใจคอกให้มนุษย์มีความประณีตยิ่งขึ้น มีความประพฤติ และการกระทำที่ดีงาม รู้จักยับยั้งชั่งใจ จะกระทำ จะพูด จะคิด ก็ต้องไตร่ตรองให้รอบคอบดีเสียก่อน^๑ ถ้าสังคมขาดการควบคุมด้วยศีล ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วยกายบ้าง ทางทรัพย์สินบ้าง มนุษย์จะรู้สึกหวาดหวั่น สะพรึงกลัวไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ถ้าสังคมควบคุมด้วยศีลไม่ประทุษร้ายกัน ด้วยกาย วาจา สังคมของเราจะน่าอยู่มากทีเดียว^๒

ศีล ๕ นั้น ได้แก่

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์

๒. อทินนาทานา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการถือเอาของที่เจ้าของมิได้ให้

๓. กาเมสุ มิจฉาจารา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการประพฤติดิฉิตในกาม

๔. มุสาวาทา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการกล่าวเท็จ

๕. สุราเมรัยมัชฌิมาทฎฐานา เวรมณี เจตนางดเว้นจากการดื่มสุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท, เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ^๓

ประเทศไทย นั้นมีการนับถือพระพุทธศาสนาเป็นเวลายาวนาน โดยเป็นสถาบันหลัก และเอกลักษณ์ของชนชาติไทย เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยมาเป็นเวลาอันช้านาน ซึ่งหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา นั้นมุ่งส่งเสริมให้มีการคิดอย่างมีเหตุผล และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข^๔

^๑บุญมี แท่นแก้ว, **พระพุทธ**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ โอ. เอ.พรินติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๔๗), หน้า ๕-๖.

^๒วสิน อินทสระ, **พุทธจริยา**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ธรรม, ๒๕๔๙), หน้า ๓๗ - ๓๘.

^๓ที.ปา (ไทย) ๑๑/๓๑๕/๓๐๒-๓๐๓

^๔คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, **พระไตรปิฎกศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รายวัน, ๒๕๕๒), หน้า ๒.

ดังนั้น ความสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรมทางด้านร่างกายจิตใจและสังคมจึงมีหลักการที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก สุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้ใดมีสุขภาพสมบูรณ์สามารถควบคุมร่างกายและจิตใจได้เป็นอย่างดีจิตจะทำหน้าที่ควบคุมและสั่งการงานทุกอย่างของร่างกายให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สังคมปัจจุบันนี้ พฤติกรรมและอารมณ์ของบุคคลในสังคมมีปัญหาขั้นรุนแรงเพราะขาดการพัฒนาทางด้านพฤติกรรม ทางด้านร่างกาย และจิตใจ พฤติกรรมยังเป็นผลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมที่หล่อหลอมมาโดยแต่ละคนไม่อาจจะเลือกสิ่งแวดล้อมของตนได้พฤติกรรม จึงมีทั้งที่สังคมยอมรับและไม่ยอมรับ เช่น ปัญหาพิษสุราเรื้อรัง สิ่งเสพติด การฆ่าคน เป็นต้น อย่างไรก็ตามถ้าเราได้ดูข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ ฟังจากวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งมักจะพบเรื่องวุ่นวายนานัปการ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการเมือง การว่างงาน การลักขโมยการฆ่าข่มขืนกระทำชำเรา ประkobอาชญากรรม การทำร้าย อัตตะวินิบาตตนเอง และการติดสิ่งเสพติด การล่องละเมิดทางเพศ โรคเอดส์ ปัญหาเหล่านี้มักเกิดจากการอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นสภาวะการณ์ที่กระทบกระทั่งกันส่วนใหญ่แต่ทุกคนต่างก็เห็นว่ามันสามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยการกระทำร่วมกัน ส่วนความซับซ้อนและรุนแรงของปัญหานั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว ความไร้ระเบียบของสังคมนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และความเปราะบางของพฤติกรรมอย่างรุนแรงไปจากบรรทัดฐานสังคมดั้งเดิม เช่น เปลี่ยนจากสังคมชนบท เป็นสังคมเมือง เปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมอุตสาหกรรมแล้วพัฒนากลายมาเป็นสังคมเทคโนโลยี สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ

ดังนั้น ศิล แผลว่า ปกติ เย็น ระเบียบวินัย เป็นต้น กล่าวคือ ผู้มีศีลต้องมีกายวาจาและใจเย็นสบายไม่เร่าร้อนด้วย รากะ โทสะ และโมหะ เป็นผู้มีกายสุจริต วาจาสุจริต และมนโสุจริตศีล ๕ จึงเป็นข้อปฏิบัติที่มีประโยชน์ต่อสังคมจึงจำเป็นต้องเข้าใจในศีล ๕ เพื่อเป็นประโยชน์แก่คนรักษาเอง และเพื่อความสงบสุขของสังคมด้วย^๕ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ทั้งศีลและธรรม ตามหลักธรรม ๕ ประการ หรือเรียกว่าเบญจธรรม คือหลักธรรมที่ควรปฏิบัติเพื่ออุดหนุนการรักษาศีล ๕ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่

๑. เมตตากรุณา คือ ความรักใคร่ปรารถนาให้มีความสุขความเจริญ และความสงสารคิดช่วยให้พ้นทุกข์

๒. สัมมาอาชีวะ คือ การหาเลี้ยงชีพในทางสุจริต

^๕พระเทพวินทร์ เทวินโท, พุทธจริยศาสตร์จริยศาสตร์ และจริยธรรม, (ผู้พิมพ์ คุณนงลักษณ์ คุรุฑแก้ว, ๒๕๔๔), หน้า ๘๓.

๓. กามสังวร คือ ความสำรวมในกาม, ความสำรวมระวังรู้จักยับยั้งควบคุมตนในทางกามารมณ์ ไม่ให้หลงไหลในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส

๔. สัจจะ คือ ความซื่อสัตย์ ความซื่อตรง

๕. สติสัมปชัญญะ คือ ความระลึกได้และความรู้ตัวอยู่เสมอ คือฝึกตนให้เป็นคนรู้จักยังคิด รู้สึกตัวอยู่เสมอว่าสิ่งใดควรทำ และไม่ควรถ้า ระวังไม่เป็นคนมัวเมาประมาท^๒

การพัฒนามนุษย์ด้วยหลักศีลธรรมตามกรอบของศีล เพื่อชี้แนะว่า ศีล เป็น นัยหนึ่งของศีลในหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นวิธีการฝึกฝนอบรมตามหลักพระพุทธศาสนา ของการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา เป็นก้าวแรกของการเรียนรู้เพื่อการควบคุมความประพฤติของมนุษย์ให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เบียดเบียนกันและกัน และไม่ทุจริตคดโกง และในอีกด้านหนึ่ง ศีลยังเป็นเครื่องขัดเกลาจิตใจ ตัดพ้อในใจมนุษย์ ศีล จึงเป็นทั้งสิ่งที่ควบคุมความประพฤติ และการขัดเกลาจิตใจตนเองของมนุษย์ไปพร้อม ๆ กัน สำหรับสาวกผู้ยังครองเรือน มีวิถีฆราวาส พระพุทธเจ้าทรงสอนให้สาวกนำ ศีล ๕ มาปฏิบัติ เพื่อการดำเนินชีวิตในทางที่เที่ยงมั่งคั่งอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และช่วยพัฒนาให้ก้าวสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

จากพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ มีศักยภาพความรู้ ทักษะและความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การสร้างสรรค์และการสื่อสารด้วยหลักคุณธรรม โดยมีศีล ๕ เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ที่ตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติ” นอกจากการที่จะผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้มีความสามารถแล้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีก็ยังพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ โดยการจัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมทั้งก่อนเริ่มเข้าศึกษา และในระหว่างภาคการศึกษาที่จะมีโครงการค่ายคุณธรรมจริยธรรม โดยเน้นในเรื่องของคุณธรรมพื้นฐาน ในเรื่องของการประพฤติตนให้อยู่ในศีล ๕ ดังนั้นศีล ๕ จึงเป็นพื้นฐานในการประพฤติปฏิบัติทางกาย วาจา ใจ ซึ่งทำให้นักศึกษาอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ดังนั้น ในงานวิจัยชิ้นนี้ จึงมุ่งศึกษาประเด็นของที่มาของศีล ๕ ตามคัมภีร์พระพุทธศาสนา และการประพฤติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีล ๕ ทั้งที่อยู่ในโครงการอบรมคุณธรรมและจริยธรรม และที่ไม่อยู่ในโครงการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมว่าแตกต่างกันอย่างไร เป็นไปตามพันธกิจหรือไม่ และศึกษาถึงรูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

^๒พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๑๗๕-๑๗๖).

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับศีล ๕ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการขาดศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย

๑.๒.๓ เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๑.๓ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

๑.๓.๑ แนวทางการส่งเสริม หมายถึง การสนับสนุน เกื้อหนุน ช่วยเหลือสนับสนุนให้ดีขึ้น ในแนวทางต่างๆ เช่น การส่งเสริมการศึกษา

๑.๓.๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี หมายถึง เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดจันทบุรี

๑.๓.๓ พระพุทธศาสนาเถรวาท หมายถึง พระพุทธศาสนาที่ยึดคำสั่งสอนตามพระอรหันต์เถระในครั้งพุทธกาลมีหลายประเทศ เช่น ไทย พม่า กัมพูชา ลาว เป็นต้น เฉพาะในประเทศไทย

๑.๓.๔ ศีล ๕ หมายถึง การประพฤติชอบด้วยกาย และวาจา ได้แก่ การไม่ฆ่าสัตว์ การไม่ลักทรัพย์ การไม่ประพฤติผิดในกาม การไม่กล่าวมุสา และการไม่ดื่มสุราและเมรัย

๑.๔ ทบทวนเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก. เอกสาร

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงกล่าวถึงศีล “ศีลเป็นข้อปฏิบัติขั้นพื้นฐานแรกของพระพุทธศาสนา หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าข้อปฏิบัติของความเป็นคนก็ได้ เพราะฉะนั้น ศีลโดยเฉพาะศีลห้าจึงเป็นมนุษยธรรม เป็นธรรมของมนุษย์ หมายความว่าคนเราจะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น มิใช่ว่าจะเกิดมามีรูปร่างหน้าตาเป็นมนุษย์เท่านั้น จะต้องต้องมีธรรมคือศีล ห้า สำหรับมนุษย์อีกด้วย”

”สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน), มนุษยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : ชวนการพิมพ์, ๒๕๓๓), หน้า ๑๑.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) หนังสือศาสนาและเยาวชน กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาเยาวชนไว้ว่า การที่เด็กจะมีคุณภาพนั้น สิ่งหนึ่งที่สำคัญ คือจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมาจากบ่อเกิดที่สำคัญ คือ หลักพระศาสนา ฉะนั้นเมื่อศาสนาเห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชนแล้ว เราจะดำเนินการอย่างไร ในการที่จะทำให้เด็กและเยาวชนมีศาสนาและจริยธรรม เพื่อที่จะพัฒนาชีวิตให้เจริญเติบโต ในบรรยากาศที่พึงพร้อมไปด้วยศาสนาและจริยธรรม โดยที่ว่า ทั้งคนที่แวดล้อมและเด็กนั้น ต่างเป็นคนที่มีศาสนาและจริยธรรมด้วยกัน^๘

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้กล่าวไว้ว่า ถึงความเป็นบูรณาการของพุทธธรรมว่าการไม่เข้าใจและไม่ปฏิบัติหรือไม่ให้การศึกษาให้ถูกต้องตามความสัมพันธ์ในเชิงระบบ และการมองไม่เห็นภาพเต็มขององค์การจะทำให้เกิดความเข้าใจที่สับสนไม่สมบูรณ์และการปฏิบัติที่เคลื่อนคลาด หรือไม่ได้ตามวัตถุประสงค์ดังนี้ เมื่อสอนจริยธรรมพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ท่านจึงสอนหลักธรรมชุดที่เรียกว่า เบญจศีล หรือ ศีล ๕ ให้เห็นภาพรวมของระบบการอยู่ร่วม โดยไม่เบียดเบียนหรือไม่ละเมิดต่อกัน ไม่สอนเฉพาะอย่างกระจัดกระจายนอกจากในกรณีจะเน้นย้ำเรื่องหนึ่งแก่ผู้ที่ยังไม่เห็นภาพรวมอยู่แล้ว หรือก่อนที่จะนำไปโยงเข้าสู่ระบบต่อไป^๙

วิชัย สุธีรขานนท์ ได้กล่าวว่า ศีล ๕ หรือเบญจศีลนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า นิจศีล เป็นศีลที่คนควรรักษาเป็นนิตย เพราะเป็นมนุษยธรรม คือธรรมที่ทำให้คนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ แยกความประพฤติของคนให้ต่างจากสัตว์ เพราะสัตว์จะทำอะไรก็ได้ไม่มีหลักธรรมเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้ง ส่วนคนต้องมีหลักของมนุษยธรรม คือ ศีล ๕ เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้ง นับว่าศีล ๕ เป็นหลักประกันของสังคมคือทำความมั่นใจให้แก่ผู้ที่อยู่ร่วมกัน เริ่มต้นตั้งแต่ครอบครัว ผัวเมีย ก็ไม่ต้องระแวงสงสัยกัน อยู่ร่วมกันด้วยความสุข^{๑๐}

บุญมี แท่นแก้ว กล่าวไว้ในหนังสือจริยศาสตร์ ถึงเบญจศีล และเบญจธรรมว่า บางทีเรียกว่ามนุษย เพราะเป็นธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพราะคำว่า มนุษย์ หมายความว่า เป็นผู้

^๘พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), ศาสนาและเยาวชน, (กรุงเทพมหานคร : สหธรรมมิก, ๒๕๓๙), หน้า ๘.

^๙พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), ทางสายอิสรภาพของการศึกษาไทย, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมมิก จำกัด, ๒๕๔๑), หน้า ๕๒.

^{๑๐}วิชัย สุธีรขานนท์, วิธีสอนศีลธรรมในชั้นประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ศิษษาภรณ์พณิชย), ๒๕๑๗, หน้า ๑๕-๑๖.

ใจสูง เบญจศีล เบญจธรรม ดังกล่าวที่เรียกว่า “เบญจกัลยาณธรรม” หมายถึงธรรมที่ทำให้บุคคลเป็นคนงามหรือคนดี”^{๑๑}

วศิน อินทสระ ได้กล่าวไว้ว่า หนังสือแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กล่าวถึงปัญหาเยาวชนกับศีลธรรมไว้ว่า เด็กบางคนมองศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมว่า ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทำให้มีค่านิยมต่ำ เพราะถ้าไม่เอาศีลธรรมจริยธรรมเข้าไปแทนที่ค่านิยมเหล่านั้น การที่จะหวังอะไรจากเด็กจึงยากเหลือเกิน โดยเฉพาะกลุ่มเด็กมีปัญหา เด็กเร่ร่อน ขาดความอบอุ่นทางจิตใจจากผู้ปกครอง^{๑๒}

วิทย์ วิศทเวทย์ ได้กล่าวไว้ว่า ถึงอุดมการณ์ทางการศึกษาว่า ปัญหาเกี่ยวกับอุดมการณ์อีกเรื่องหนึ่งก็คือ ปัญหาว่าการศึกษาคควรปั้นบุคคลให้มีคุณสมบัติอย่างไร การที่รัฐควบคุมการศึกษานั้น เพราะรัฐต้องการที่จะอบรมเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีลักษณะตามที่รัฐประสงค์ เช่น สังคมสปาร์ตาต้องการพลเมืองที่มีร่างกายแข็งแรงและทรหดอดทน ก็เน้นพลศึกษา สังคมเอเธนส์ต้องการพลเมืองที่มีวุฒิปัญญาสูง ก็เน้นพุทธิศึกษา สังคมคาทอลิก และสังคมพุทธต้องการคนที่มีจิตใจสูงมีศีลธรรม เป็น การเน้นจริยศึกษา เป็นต้น^{๑๓}

แก้ว ชิตตะขบ ได้กล่าวไว้ว่า หนังสือหลักการถือศีลปฏิบัติธรรม กล่าวถึง ศีล ๕ ไว้ว่า ศีล ๕ หรือเบญจศีล นี้เป็นมาตรฐานอย่างต่ำสำหรับการจัดระเบียบชีวิตสังคมมนุษย์ ให้อยู่ในสภาพที่เอื้อโอกาสขั้นพื้นฐานในการที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม หรือการพัฒนาให้สูงขึ้นไม่ว่าอย่างใดอย่างหนึ่งทางจิตใจหรือทางวัตถุก็ตามจัดเป็นศีลขั้นพื้นฐานของศีลทั้งปวง^{๑๔}สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสรุปว่าหมู่บ้านศีล ๕ เกิดขึ้นครั้งแรกจากการดำเนินนโยบายโดยใช้ศาสนานำการเมืองของพระเจ้าบรมมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นที่จะเสริมสร้างความปรองดอง และสมานฉันท์ของคนในชาติ ให้เกิดความสงบ สันติสุข มีความกลมเกลียวกัน ลดปัญหาความขัดแย้ง สร้างความมั่นคง และปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน โดยให้พุทธศาสนิกชนได้ยึดหลักศีล ๕ มาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ดังที่

^{๑๑}บุญมี แทนแก้ว, **จริยศาสตร์**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอ.เอส. พรินติ้งเฮ้าส์, ๒๕๓๙), หน้า ๑๔๕

^{๑๒}วศิน อินทสระ, **แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญกิจ, ๒๕๑๘), หน้า ๔๙๑.

^{๑๓}วิทย์ วิศทเวทย์, **ปรัชญาการศึกษาไทย ๒๕๑๑-๒๕๓๕**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), หน้า ๔.

^{๑๔}แก้ว ชิตตะขบ, **หนังสือหลักการถือศีลปฏิบัติธรรม**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๓), หน้า ๕.

โอวาทที่ท่านได้ประทานในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ว่า “อันว่า ศิล ๕ เป็นการสำคัญมนุษย์ เมื่อทุกคนมีศิลป ๕ ด้วยกัน สังคมนั้นๆ คือ ประชาชนย่อมจะอยู่เย็นเป็นสุข เมื่อเป็นไปได้ ขอให้ชื่อหมู่บ้านนั้นว่า หมู่บ้านรักษาศิล ๕”จากแนวทางดังกล่าวนี้ จึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ได้ให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ด้วยการให้ทุกภาคส่วนในประเทศร่วมมือกันดำเนินการในเรื่องความปรองดองสมานฉันท์ และทำให้ประชาชนมีความรักสามัคคีกัน โดยเริ่มจากครอบครัว หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ซึ่งจะนำพาประเทศก้าวไปข้างหน้าอย่างปลอดภัยยั่งยืน^{๑๕}

ข. วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

๑.๔.๒ นายพงษ์ศักดิ์ สนธิตระกูล ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทยตามพุทธวิธี : กรณีศึกษายาเสพติด สรุปได้ว่า ศิลเป็นข้อปฏิบัติสนับสนุนการละชั่ว ทำดี ทำให้เกิดสภาพการเป็นอยู่ที่เกื้อกูลแก่การปฏิบัติกิจต่างๆ ส่งผลให้สังคมสามารถอยู่ร่วมกันด้วยดี มีความสงบเรียบร้อย ศิลจึงเป็นคำสอนและหลักปฏิบัติที่สำคัญ เป็นหลักประพจน์สำหรับทุกคน

๑.๔.๓ นางสาวละอียด ศรีโสภิต ทำการวิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักเบญจศีลเบญจธรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคำข่า อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี สรุปได้ว่า เบญจศีลเบญจธรรมเป็นธรรมคู่กัน ส่งเสริมเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน กล่าวคือ เมื่อมีศีลแล้วต้องมีธรรม เบญจศีลเป็นหลักธรรมที่ควรเว้น เบญจธรรมเป็นหลักธรรมที่ควรปฏิบัติ เบญจศีลเบญจธรรมเป็นหลักธรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมขั้นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และส่งผลที่ดีต่อสังคม

๑.๔.๔ นางจิราภรณ์ ทรงเมตตา ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ศีลข้อที่ห้าของทศนันทนากับปัญหาวิกฤตทางศีลธรรมของวัยรุ่นในสังคมไทย สรุปได้ว่า สาเหตุของปัญหาวิกฤตทางศีลธรรมข้อที่ห้าของวัยรุ่นในสังคมไทยมีลักษณะสาเหตุที่เกิดจาก สภาพทางครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสถานศึกษาสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม ค่านิยมในวัตถุและสื่อ และจากตัววัยรุ่นเอง เป็นต้น

^{๑๕}สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, คู่มือการดำเนินงานโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านศิลป ๕”, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๗).

๑.๔.๕ นางวิไลพร อุ่นเจ้าบ้าน ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการนำศีล ๕ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร สรุปได้ว่า ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตรที่มีเพศ ตำแหน่ง อายุ เคยบวชเป็นภิกษุ สามเณร หรือบวชชีพราหมณ์ถือศีลอุโบสถในพระพุทธศาสนา แตกต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการนำศีล ๕ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน

๑.๔.๖ นางศิริวรรณ คำบัว ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ของขันติกับการรักษาศีล ๕ ในพระพุทธศาสนา สรุปได้ว่า การรักษาศีล ๕ ในแง่ที่เป็นวินัย บุคคลสามารถนำขันติที่เป็น คุณธรรม สนับสนุนให้การดำรงชีวิตประจำวันบรรลุเป้าหมาย มาสนับสนุนการรักษาศีล ๕ เพื่อเพียร ระวังไม่ให้โลภะ โทสะ โมหะ เกิดขึ้นภายในจิตใจ และขันติย่อมสกัดกั้นมิให้บุคคลล่วงละเมิดศีล ๕ อีก ด้วย หลังจากนั้นบุคคลสามารถนำหลักธรรมอื่นมาสนับสนุนเพื่อเว้นจากการล่วงละเมิด ศีล ๕ เช่น ปัญญา สติสัมปชัญญะ หิริโอตตปปะ ขันติโสรัจจะ อนึ่งการรักษาศีล ๕ ในแง่ที่เป็นธรรม บุคคล สามารถนำขันติทั้งที่เป็นคุณธรรมสนับสนุนให้การดำรงชีวิตประจำวันบรรลุเป้าหมาย และคุณธรรม ส่งเสริมความประพฤติเพื่อการพัฒนาตนไปสู่ความดีงามมาส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ให้สมบูรณ์ทั้งวินัย และธรรม

๑.๔.๗ ลิบเอกสุชาย ทะสุวรรณ ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการ ละเมิดศีลข้อที่ ๕กรณีศึกษา กรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ สรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรรมทหาร ขนส่งรักษาพระองค์ที่มีข้อมูลทั่วไปต่างกัน มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕แตกต่างกัน พบว่า ปัจจัย ส่วนบุคคลได้แก่ เพศและด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด ส่งผลให้มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕แตกต่างกัน คือ ข้าราชการทหารที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกัน ใน ด้านสังคม

๑.๔.๘ พระครูประโชติจันทวิมล (นาม จนทโชโต) ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี สรุปได้ว่า ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนนวมิน ทรราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัด นนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายจำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๑.๔.๙ พระใบฎีกาสุชาติ ถนอมทรัพย์ (อภิชาโต) ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตนตามศีล๕ ของครูโรงเรียนอนุบาลนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ สรุปได้ว่า ครูโรงเรียนอนุบาลนครปฐม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามศีล ๕ โดยรวมทั้ง๕ด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านมุสาวาหา เวนมณี สิกขาบท สมาธิยามิ (เว้นจากการพูดเท็จหรือหลอกลวง) สาเหตุที่ทำให้ผลของการศึกษา

ออกมาลักษณะนี้ เนื่องการครูโรงเรียนอนุบาลนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ได้ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากเพราะว่าโรงเรียนอนุบาลนครปฐมมี ครูอยู่เป็นจำนวนมากกระหมัดระวังในการใช้วาจาที่ไม่คิดให้ตีก่อนอาจเกิดการขัดแย้งกันเพราะคำพูด ได้ จึงให้ความสำคัญในการใช้วาจาจนการพูดให้เกิดความสามัคคีกัน

๑.๔.๑๐ เสกสันต์ ศิริวรรณ ทำการวิจัยเรื่อง ความศรัทธาในศีล ๕ ที่มีต่อการปฏิบัติตน ของวัยรุ่น สรุปได้ว่า (๑) นักเรียนมีระดับความศรัทธาในศีล ๕ ทุกข้อและโดยรวมอยู่ในระดับมีความ ศรัทธาที่ชัดเจน (๒) นักเรียนมีการปฏิบัติตนในหลักของศีล ๕ อยู่ในระดับการปฏิบัติตน ค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาส่วนระดับการปฏิบัติตนในศีล ๕ เป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีการปฏิบัติตนในศีลข้อ ๑ และศีลข้อ ๔ อยู่ระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติตนในข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ และข้อที่ ๕ อยู่ในระดับ ค่อนข้างมาก (๓) ความสัมพันธ์ระหว่างความศรัทธาในศีล ๕ ที่มีต่อการปฏิบัติตนของวัยรุ่นโดยรวม พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ ๐.๐๑๓ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ความศรัทธาในศีลข้อ ๑ กับการปฏิบัติตนในศีลข้อ ๑ มีค่าสหสัมพันธ์ในทางบวก เท่ากับ ๐.๑๓๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ในขณะที่ความศรัทธาในศีลข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ กับการปฏิบัติตนในศีลข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ มีค่าความสัมพันธ์กัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความ ศรัทธาในศีลข้อที่ ๔ กับการปฏิบัติตนในศีลข้อที่ ๔ มีค่าความสัมพันธ์ในทิศทางบวกเท่ากับ ๐.๐๘๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕ และความศรัทธาในศีลข้อที่ ๕ กับการปฏิบัติตนในศีลข้อที่ ๕ มี ค่าความสัมพันธ์กันในทิศทางลบเท่ากับ -๐.๑๐๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๑.๔.๑๑ พระมหาสมชาย สิริจนโท(หานนท์) ทำการวิจัยเรื่อง พุทธธรรมเพื่อการพัฒนา คุณภาพชีวิตตามแนวทางของพระพุทธคุณ (สมาสุมะโธ) จากการศึกษาพบว่าผลการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของพระพุทธคุณ (สมาน สุมะโธ) สงเคราะห์หลงเป็น ๒ ด้าน ได้แก่ (๑) ผลในด้านกายภาพที่มีต่อ สังคม และชุมชน (๒) ผลในด้านจิตใจและปัญญาที่มีต่อสังคมและชุมชน ซึ่งในข้อแรก มีผลต่อการ ฟังตนเอง, หน้าที่ในครอบครัว, การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นอีสาน, การสืบสานประเพณี, โครงการ และการพัฒนาองค์กรสงฆ์และชุมชน ส่วนในข้อที่สอง เป็นการส่งเสริมความรู้ด้านปรัชญา และ วิชาการทางพระพุทธศาสนา และเป็นการส่งเสริมความรู้เชิงอนุรักษ์

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัย สามารถสรุปภาพรวมได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หรือการอบรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนนักศึกษา เป็นกระบวนการที่มีการวางแผน เพื่อจัดประสบการณ์จัดสภาพการณ์ของการเรียนรู้ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ในการ ส่งเสริมรูปแบบการรักษาศีล ๕ ให้ถูกต้อง โดยการที่ต้องเน้นศึกษาเอาใจใส่บุคคลากรของชาติตั้งแต่ ชั้นประถมศึกษา ไปจนถึงชั้นอุดมศึกษา รวมทั้งผู้ที่ไม่มีโอกาสที่จะได้ศึกษา แต่ก็ต้องได้รับการศึกษา เรียนรู้ปฏิบัติการรักษาศีล ๕ ตามจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ เพื่อการพัฒนาบุคลากร

ของประเทศ นั่นก็คือ การส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาเรื่องนี้ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยเริ่มต้นด้วยการเสริมสร้างรูปแบบการรักษาศิลป ๕ อย่างเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง แบบมั่นคง และยั่งยืน ต่อไป

๑.๕ ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาไว้ดังนี้

๑.๕.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยชิ้นนี้ จึงมุ่งศึกษาประเด็นของศิลป ๕ ตามคัมภีร์พระพุทธศาสนาและการประพฤติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศิลป ๕ และศึกษาถึงรูปแบบการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พร้อมทั้งผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งในด้านกายภาพ จิตใจ และปัญญาในกลุ่มเป้าหมาย

๑.๕.๒ กลุ่มประชากรที่จะศึกษา

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี จำนวน ๑๕ คน

๑.๕.๓ พื้นที่ที่ศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี

๑.๕.๔ ระยะเวลาในการวิจัย

การศึกษานี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ ในกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด บันทึกเทปจากการสัมภาษณ์และบันทึกภาพที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการเก็บข้อมูล ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ กันยายน ๒๕๖๑

๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยรวบรวมข้อมูลจากภาคเอกสารและบทสัมภาษณ์ ซึ่งพอสรุปวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นศึกษาข้อมูล โดยแบ่งตามแหล่งข้อมูลดังนี้

๑.๖.๑ งานวิจัยด้อยเอกสาร

ก. เอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources)

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙. มหามกุฏราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา แปล ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

ข. เอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) ศึกษาข้อมูลจาก คัมภีร์พระอรรถกถาจารย์รุ่นหลังรจนาวี เช่น คัมภีร์วิสุทธิมรรค เป็นต้น และข้อมูลจากงานวิจัย เอกสาร หรือตำราอื่นๆ บทความต่างๆ ที่มีผู้เขียนวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับเรื่องศีล ๕ ไว้ ตลอดจนบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากนักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านศาสนาปรัชญาและสังคม โดยนำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาเรียบเรียงและสรุปผลการวิจัยตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในการวิจัยนี้

๑.๖.๒ งานวิจัยภาคสนาม

๑. แบบสัมภาษณ์ (Structured interview)

๑.๑ สัมภาษณ์วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๑.๒ สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับทางด้านศาสนา วัฒนธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๑.๓ สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๒. แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

๒.๑ กลุ่มนักศึกษา ๖-๑๐ คน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับหลักคำสอน และข้อมูลการรักษาศีลก่อนและหลังการอบรมคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องของศีล ๕

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร

๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๔.๓ สรุปผล ข้อเสนอแนะ

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๗.๑ ทำให้ทราบความเป็นมาของศิลปะ ๕ ตามหลักพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๗.๒ ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาการขาดศิลปะ ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย

๑.๗.๓ ทำให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลปะ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ ๒

ศีล ๕ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท

ในบทที่ ๒ นี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ประเด็นหลัก (๑) นิยามและความหมายของศีล (๒) ความสำคัญของศีล (๓) ประเภทของศีล (๔) ความมุ่งหมายของการรักษาศีล ๕ (๕) องค์ประกอบของศีล ๕ (๖) ศีล ๕ กับเบญจธรรม ๕ (๗) อานิสงส์ของการรักษาศีล ๕ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒.๑ ความหมายของศีล

ศีลในคัมภีร์พระพุทธศาสนามีหลายระดับ หลายชั้น และจัดแบ่งได้หลายประเภท ดังนี้

๑. ศีล ๕ เรียกว่า (เบญจศีล) เป็นศีลชั้นพื้นฐานของศีลทั้งปวง

๒. ศีล ๘ เรียกว่า (อุโบสถศีล) เป็นศีลชั้นพื้นฐานมาจากศีล ๕ สำหรับอุบาสกอุบาสิกาที่เข้าจำอุโบสถศีล

๓. ศีล ๑๐ เรียกว่า สิกขาบท ๑๐ (อนุสัมบันศีล) เป็นศีลสำหรับเด็กและเยาวชนที่บวชเป็นสามเณร

๔. ศีล ๒๒๗ เรียกว่า สิกขาบท ๒๒๗ (ภิกขุศีล) เป็นศีลของพระภิกษุ

๕. ศีล ๓๑๑ สิกขาบท ๓๑๑ เรียกว่า (ภิกษุณีศีล) เป็นศีลของพระภิกษุณี

ความหมายของคำว่า “ศีล” หรือคำว่า “วิริติ” ในพระพุทธศาสนานั้นมีปรากฏอยู่ในหลักธรรมคำสอนคือ ในพระไตรปิฎก รวมไปถึงคำอธิบายความที่ปรากฏในคัมภีร์พระอรรถกถาฎีกา ทั้งนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาก็ได้กล่าวถึงความหมายของศีลไว้หลายแห่งด้วยกัน ดังนี้

ในมหานามสูตรอังคุตตรนิกาย อัฐกนิบาต พระพุทธเจ้าได้ตรัสเรื่องศีล โดยเฉพาะศีล ๕ โดยทรงมุ่งถึงการรักษากายและวาจาให้เรียบร้อยว่า “มหานามะ เมื่อใดแล อุบาสกเป็นผู้เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ เป็นผู้เว้นขาดจากการลักทรัพย์ เป็นผู้เว้นขาดจากการประพฤติดินในกามเป็นผู้เว้นขาดจากการพูดเท็จ เป็นผู้เว้นขาดจากการเสพของมีนเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาทเมื่อนั้นอุบาสกชื่อว่าผู้มีศีล ด้วยเหตุเพียงเท่านั้นแล”^๑

^๑ อ.อ.อรรถก. (ไทย) ๒๓/๒๕/๒๖๙.

ในกฎพันตสูตร ที่ฉนิกาย สีสันธวรรค พระพุทธเจ้าตรัสถึง โดยทรงเรียกว่า “สิกขาบท” โดยให้เป็นข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับควบคุมกาย วาจา ใจ การที่บุคคลผู้มีจิตเลื่อมใสสมาทาน สิกขาบททั้งหลาย คือ เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการฆ่าสัตว์ เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ได้ให้ เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการประพฤติผิดในกาม เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการพูดเท็จ เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการเสพของมึนเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาท นี่เป็นยัญซึ่งใช้ทุนทรัพย์และมีการตระเตรียมน้อยกว่า แต่มีผลานิสงส์มากกว่ายัญสมบัติ ๓ ประการมีองค์ประกอบ ๑๖ กว่านิตยทานที่ทำสืบกันมา กว่าวิหารทาน และกว่าสรณคณีนี^๒

ในคัมภีร์วิสุทธิมรรคพระพุทธโฆสจารย์^๓ ได้อธิบายความหมายของ ศีล ไว้ว่าคำว่า “ศีล” นี้ แปลว่า ปกติ คือทำกายและวาจาให้เป็นปกติให้เรียบร้อย ไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด, ซึ่งศีลนั้นหากเปรียบเทียบกับทางบ้านเมือง ศีลจึงมีไว้เพื่อยุติพฤติกรรมของมนุษย์ในระดับที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมเพราะมีกฎหมายจึงมีการใช้อำนาจ แก่ผู้ใช้กฎหมาย เนื่องจากพระพุทธศาสนาเห็นว่า ภัย อุบสรรค และอุปัทวเหตุทุกชนิดเกิดจากคนพาล หรือคนโง่ ไม่ใช่เกิดจากบัณฑิต^๔ ศีล แปลว่า เย็น คือทำให้เป็นคนเยือกเย็น ทำให้เย็นกาย เย็นใจ ไม่ต้องเดือดร้อนเพราะขาดศีล, แปลว่า เกษม คือปลอดภัย ทำให้เบากายเบาใจ อีกอย่างหนึ่ง คำว่าศีลนี้ มีความหมายเป็น สีสละ กล่าวคือเป็นมูลราก ส่วนคำว่า “สีสนะ” นี้ ก็คือกิริยาที่รวมเอาไว้อย่างดี หมายถึงความที่กรรมในทวารมีกายกรรมเป็นต้น ไม่กระจัดกระจายโดยความมีระเบียบอันดีอย่างหนึ่ง คือความเข้าไประบไว้ หมายถึง ความเป็นที่รองรับ โดยความเป็นที่ตั้งอาศัยแห่งกุศลธรรมทั้งหลาย

โดยนัยนี้ ศีลจึงกินความกว้างถึงการสร้างสภาพแวดล้อมทั้งทางวัตถุและทางสังคม ที่ปิดกั้นโอกาสในการทำชั่วและส่งเสริมโอกาสในการทำดี เฉพาะอย่างยิ่งการจัด ระเบียบชีวิตและระบบสังคม โดยรวมหลักเกณฑ์ กฎข้อบังคับ บทบัญญัติต่างๆ เพื่อ ควบคุมความประพฤติของบุคคล ได้แก่การมีสภาพชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคมที่จัด ระเบียบไว้เป็นอย่างดี ไม่สับสนวุ่นวายด้วยความหวาดระแวงเวรภัยและความไร้กำหนดกฎเกณฑ์ เริ่มตั้งแต่การไม่เบียดเบียนทำร้ายต่อชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของกันและกันเป็นต้น ตามหลักศีล ๕ ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์พื้นฐานในสังคม ตลอดจนข้อปฏิบัติต่างๆ ในการฝึกหัดขัดเกลาพฤติกรรมของบุคคล เพื่อสร้างเสริมสภาพชีวิตความเป็นอยู่และการอยู่ร่วมกันในสังคมให้สอดคล้องและเอื้อโอกาสแก่การที่จะปฏิบัติให้เข้า ถึงภาวะ

^๒ที.สี. (ไทย) ๙/๓๕๒/๑๔๗.

^๓พระพุทธโฆสเถระ, คัมภีร์วิสุทธิมรรค, แปลโดย สมเด็จพระพุทธปาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร), พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทประยูรวงศ์พิมพ์ที่ตั้ง จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๑๐-๑๑.

^๔สุเทพ พรหมเลิศ. พระไตรปิฎกศึกษา, (กรุงเทพฯ : ไทยรายวันการพิมพ์, ครั้งที่ ๒, ๒๕๕๒), หน้า ๒๖๘-๒๖๙.

ดังนั้น ศิลจึงจัดเป็นคุณธรรมเบื้องต้นที่สำคัญในการฝึกฝนอบรมตนให้เกิดสมาธิ ปัญญา และจัดเป็นส่วนหนึ่งของไตรสิกขา คือ ศิล สมาธิ ปัญญา โดยเรียกว่า สิกขาบท บทที่ต้องศึกษา ซึ่งหมายถึงข้อปฏิบัติฝึกอบรมตนเพื่อเป็นฐานให้เกิดสมาธิและปัญญาต่อไป^๕

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน^๖ ได้ให้ความหมายของศิลไว้ว่า ศิลคือข้อบัญญัติทางพระพุทธศาสนา ที่กำหนดการปฏิบัติทางกายและวาจา เช่น ศิล ๕ ศิล ๘

พุทธทาสภิกขุ^๗ ได้อธิบายความหมายของศิลไว้ว่า ศิลหมายถึงความเป็นปกติ หรือปกติภาวะตามธรรมดา หมายความว่า ทำทุกอย่างอยู่ตามหน้าที่ที่ควรจะทำ แต่อยู่ในภาวะปกติ คือ ไม่เดือดร้อนไม่กระวนกระวายไม่ระส่ำระสาย ไม่มีความสกปรกความเศร้าหมองใดๆ เกิดขึ้น โดยเนื้อความ ศิล หมายถึง ระเบียบที่ได้บัญญัติขึ้นไว้สำหรับประพฤติดุติปฏิบัติกัน เพื่อให้เกิดภาวะปกติขึ้นมาที่กาย ที่วาจา ศิล คือการปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบการเป็นอยู่ทางภายนอก ศิลพัฒนาที่กาย ที่วาจา ให้เป็นกาย วาจา ที่น่าดู เมื่อเรามีศิลเป็นพื้นฐานแล้ว เราจึงจะมีจิตที่เป็นสมาธิได้ง่าย ถ้ามีศิลดีสมาธิก็ง่าย

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก^๘ ทรงแสดงทัศนะเรื่องความหมายของศิลไว้ว่าศิล แปลตามศัพท์ว่า ปกติ หมายความว่า ความเป็นปกติเรียบร้อย (อย่างหนึ่ง) ความเคยชินลงรูปลงตัวติดอยู่ประจำอยู่ เป็นปกติ (อย่างหนึ่ง) ความเป็นปกติเรียบร้อย หมายถึง ความปกติเรียบร้อยของความประพฤติ เพราะเว้นการที่ควรเว้น ประพฤติการณ์ที่ควรประพฤตีสิล ๕ หรือ เบญจศิล คือความประพฤติชอบทางกาย และวาจา การรักษากายวาจาให้เรียบร้อย การรักษาปกติตามระเบียบวินัย ข้อปฏิบัติในการเว้นจากความชั่ว การควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความไม่เบียดเบียน

ท่านพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)^๙ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความประพฤติดีทางกาย และวาจา การรักษากายและวาจาให้เรียบร้อย, ข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม, การรักษาปกติตามระเบียบวินัย, ปกติมารยาทที่ปราศจากโทษ, ข้อปฏิบัติในการฝึกหัดกายวาจาให้ดียิ่งขึ้น, ความสุจริตทางกายวาจาและอาชีพ

^๕แก้ว ชิตตะชบ, **หลักการถือศิลปฏิบัติ**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๒๕๕๓), หน้า ๒-๓.

^๖ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔**, (กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด, ๒๕๕๖), หน้า ๑๑๔๖.

^๗พุทธทาสภิกขุ, **ทาน ศิล ภavana**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๓๙), หน้า ๕๖-๕๗.

^๘สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน), **ความจริงที่ต้องเข้าใจ**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘), หน้า ๖๕.

^๙พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๒๔๕.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต)^{๑๐} กล่าวไว้ในหนังสือภูมิธรรมชาวพุทธว่า ศีล ๕ ในบาลีชั้นเดิมส่วนมากเรียกว่า ลิกขาบท ๕ หมายถึงข้อปฏิบัติในการฝึกตน, ข้อฝึก, ข้อศึกษา บ้างเรียกว่า ธรรม ๕ เมื่อปฏิบัติได้ตามนี้ ก็ถือว่าเป็นผู้มีศีล คือเป็นเบื้องต้นที่จัดว่าเป็นผู้มีศีล สมัยต่อมาจึงเกิดมีคำว่า เบญจศีล ซึ่งในพระไตรปิฎก เพิ่งพบในคัมภีร์ชั้น อปทาน-พุทธวงศ์ (รวมถึงวินย. ขุ.ปฎิ. บางแห่ง) ต่อมาในสมัยหลัง มีชื่อเรียกเพิ่มขึ้นว่าเป็น นิจศีล หมายถึงศีลที่ควรหัดควรรักษาเป็นประจำ บ้าง เรียกว่า มนุษยธรรม หมายถึงธรรมของมนุษย์ หรือธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์บ้าง การรักษาศีล ๕ เป็นการเว้นจากการเบียดเบียนกัน ทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยดี ปราศจากเวรภัยไม่เดือดร้อนวุ่นวายสังกรรมเย็น แต่เหนือการฝึกไม่เบียดเบียนผู้อื่นโดยรักษาศีล ๕ แล้ว ควรฝึกยิ่งขึ้นในด้านชีวิตส่วนตัว ให้อยู่ดีมีสุขได้โดยไม่ต้องพึ่งพาขึ้นต่อวัตถุและการเสพบริโภคมากนักพร้อมทั้งหันไปใช้เวลาแก่การแผ่บำเพ็ญประโยชน์พัฒนาจิตใจและปัญญามากขึ้น ด้วยการรักษาศีล ๘ หรืออุโบสถกล่าวโดยสรุป ศีล ๕ คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความเป็นปกติ ข้องต่วนจากบาปทั้งหลายทั้งปวง สำรวมอดทนอดกลั้นต่อโลภะ โทสะ โมหะ ไม่ล่วงละเมิดผู้อื่นด้วยกาย หรือด้วยวาจา เพื่อให้เกิดความปกติเรียบร้อย สงบสุขในสังคม ระวังความเดือดเนื้อร้อนใจทั้งตนเองและผู้อื่น เป็นข้อฝึกข้อปฏิบัติเบื้องต้นในชีวิตประจำวันสำหรับฆราวาสเพื่อควบคุมความประพฤติทางกาย วาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม สงบและเป็นฐานปฏิบัติธรรมในขั้นสูงต่อไป

พระมหาโพธิวงศาจารย์ (ทองดี สุรเตโช)^{๑๑} กล่าวไว้ในหนังสือศีล ๕ รักษาโลกว่า ศีล แปลว่า ความปกติ ที่รองรับที่ตั้ง ที่แปลว่า ความปกติ หมายความว่า ความเป็นผู้มีกิริยาทางกายเป็นต้น สุภาพเรียบร้อย ไม่เกะกะ ไม่พลุ่งพล่านผิดทาง กิริยาเช่นนี้ได้ชื่อว่า ศีล ที่แปลว่ารองรับ หมายความว่า เป็นฐานรองรับกุศลกรรมทั้งหลาย คือทำให้บำเพ็ญกุศลกรรมได้สะดวกและรองรับผลกุศลกรรมนั้นไว้ได้ ที่แปลว่าที่ตั้ง หมายความว่า เป็นที่ตั้งแห่งอุตตริมนุสสธรรมทั้งปวง คือเป็นฐานที่ตั้งของคุณธรรมที่สูงพิเศษที่มนุษย์ปกติทั่วไป ไม่อาจถึง ไม่อาจมีได้ เช่น มรรค ผล พุทธิย ตาพิทย

สรุป ความหมายของศีล โดยคำว่า ศีล แปลได้หลายนัย เช่น แปลว่า ปกติ ธรรมชาติ นิสัย ความเคยชิน เยือกเย็น เป็นต้น ในที่นี้แปลว่า ปกติ การทำให้เป็นปกติ ธรรมชาติ ความประพฤติที่ดี ความตั้งใจดี ความสำรวมระวัง ความไม่ล่วงละเมิด หมายถึงบัญญัติอันชอบธรรม คือการรักษากายวาจาให้เรียบร้อย ความประพฤติชอบ ความประพฤติดี ทางกายและวาจาข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม การรักษา ข้อปฏิบัติในการฝึกหัดกายวาจาให้ดียิ่งขึ้น

^{๑๐}พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **ภูมิธรรมชาวพุทธ**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทธรรมมิก จำกัด, ๒๕๕๒), หน้า ๒๔-๒๕.

^{๑๑}พระมหาโพธิวงศาจารย์ (ทองดี สุรเตโช), **ศีล ๕ รักษาโลก**, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๘), หน้า ๒๐.

ความสุจริตทางกายวาจาและอาชีวะ ข้อปฏิบัติ ในการควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความไม่เบียดเบียน หรือ การควบคุมพฤติกรรมส่วนตัวของคนเราเอง

๒.๒ ความสำคัญของศีล

พระมหาโพธิวงศาจารย์ (ทองดี สุรเตโช) ได้กล่าวถึงความสำคัญของศีลไว้ว่า ศีลมีความสำคัญต่อทุกศาสนา เพียงแต่เรียกศีลที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น พระพุทธศาสนาเรียกว่า ศีล ศาสนาคริสต์เรียกว่า บัญญัติ ๑๐ ประการ ศาสนาอิสลามเรียกว่า บทบัญญัติ ๕ ประการ และการถือศีลอด และศาสนาฮินดูเรียกว่า กฎสำหรับบรรณะ ดังนั้น ทุกศาสนาต่างก็มีศีลเป็นเอกลักษณ์ เป็นหลักปฏิบัติเหมือนกัน เพียงแต่เรียกชื่อแตกต่างกันออกไปเท่านั้น และศีลในทางพระพุทธศาสนามีความสำคัญ ดังนี้

๑. “ศีลเป็นกำลังหาสิ่งเปรียบมิได้” หมายความว่า ศีลเป็นพลังและมีกำลังที่ยอดเยี่ยม ไม่มีวัตถุอื่นใดที่จะมีกำลังเหมือนหรือเทียบเท่าได้ เพราะสามารถต่อสู้กำจัดการและเสนามารได้ และสามารถผลักดันนาคที่มีศีลให้บรรลุถึงเป้าหมายได้ ทำให้บรรลุถึงสุคติโลกสวรรค์และพระนิพพานได้

๒. “ศีลเป็นอาวุธสูงสุด” หมายความว่า ศีลเป็นเครื่องประหารที่สามารถ ตัดสังกิเลสธรรม คือสิ่งที่จะทำให้เกิดความเศร้าหมองใจได้ เพราะเมื่อมีศีลแล้วก็จะงดเว้นไม่ทำบาปทุจริตทางกาย และทางวาจา ทำให้กายวาจาเป็นสุจริต ทำและพูดแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงาม อันเป็นเหตุให้เกิดความผ่องแผ้วทางใจ ไม่มีความหวาดระแวง ความกลัวภัย ความหวาดสะดุ้งต่างๆ

๓. “ศีลเป็นอารมณ์ประเสริฐสุด” หมายความว่า ศีลเป็นเครื่องประดับที่สำคัญและสามารถประดับได้ทุกคน ประดับได้ตลอดเวลา ซึ่งคนผู้มีศีลแม้รูปร่างจะไม่งาม จะเป็นผู้สูงวัยซึ่งมีร่างกายร่วงโรยไปตามวัยก็งามได้ มีเสน่ห์ได้ เป็นคนที่น่าเข้าใกล้ น่ากราบนำไหว้นาคบหา น่าไว้วางใจ ไม่น่ารังเกียจประการใด เพราะมีเครื่องประดับดีคือ มีศีล ตรงกันข้าม แม้รูปร่างดีมีวัยไม่มาก แต่ไม่มีศีลใจคอโหดร้าย ชอบลักขโมย ชอบโกหกพกลม แสดงว่าขาดเครื่องประดับคือศีล ก็ไม่น่าคบหา ไม่น่าเข้าใกล้ ไม่น่าไว้วางใจ

๔. “ศีลเป็นเกราะที่น่าอัศจรรย์” หมายความว่า ศีลนี้สามารถป้องกันอันตราย ป้องกันศัตรู และป้องกันเวรภัยได้ คนที่มีศีลเหมือนคนที่สวมเกราะ คอยป้องกันตัวอยู่เสมอ ทั้งเป็นเกราะพิเศษติดอยู่กับตัวตลอดเวลา ไม่มีภาระต้องใส่หรือต้องถอดให้ยุ่งยากเหมือนเกราะทั่วไป

๕. “ศีลเป็นสะพานที่มีกำลังมาก” หมายความว่า ศีลเป็นสะพานพิเศษที่มีกำลังสำหรับเป็นฐานรองรับผู้คนจำนวนมากในการข้ามห้วงน้ำใหญ่ในอบาย และห้วงน้ำใหญ่ในสังสารวัฏ ทั้งไม่使人เดินผ่านคือผู้มีศีลจมลงด้วยอำนาจกิเลสเศร้าหมองต่างๆ ได้ง่าย ศีลจึงเป็นสะพานที่เหมาะสมสำหรับก้าวข้ามกิเลส และกองทุกข์ต่างๆ แล้วให้ถึงความพ้นทุกข์ได้โดยไม่ง่าย

๖. “ศีลเป็นกลิ่นหอมชั้นเยี่ยม” หมายความว่า ศีลนี้เป็นเหตุให้ผู้มีศีลรักษา ศีลมีชื่อเสียง หอมฟุ้งจรจรายไปทุกทิศทาง ทั้งทวนลมและตามลม ทำให้ผู้คนทั่วไปนิยมนับถือ ต้องการเข้ามาคบหาสมาคมจนถึงเข้ามากราบไหว้บูชาเพื่อเป็นสิริมงคล ดอกไม้ที่หอมก็ดี น้ำหอมทั้งหลายก็ดี ก็ไม่อาจ หอมทวนลมได้ กลิ่นจะหอมไปตามลมเท่านั้น แต่กลิ่นของศีลหอมอบอวลไปในทุกทิศทุกทางไม่ติดขัด จึงกล่าวว่าเป็นกลิ่นหอมชั้นเยี่ยม

๗. “เป็นเครื่องลูบไล้อันประเสริฐ ซึ่งเป็นเหตุให้บุคคลผู้สมบูรณ์ด้วยศีล หอมฟุ้งไปทั่วทุก ทิศ” หมายความว่า ศีลนี้เป็นเครื่องลูบไล้ที่มีคุณค่าประเสริฐ กว่าเครื่องลูบไล้ทั่วไป เช่น สบู่ แป้งหอม น้ำหอม เพราะเมื่อลูบไล้ด้วยศีล คือมีศีลประดับตัวประดับใจแล้วก็จะทำให้ผู้นั้นหอมฟุ้งอบอวลไปทุก ทิศ มีชื่อเสียงเกียรติคุณจรไปทุกทิศ

๘. “ศีลเป็นข้าวห่อชั้นยอด” หมายความว่า ศีลเปรียบเหมือนข้าวห่อ ข้าวห่อซึ่งคน เดินทางหรือคนทำงานนอกบ้านนิยมจัดทำแล้วนำติดตัวไปด้วย เมื่อถึงเวลาทานหรือเมื่อหิวขึ้นมาก็นำ ออกมาทาน ทำให้หายหิวมีกำลังเดินทาง หรือทำงานต่อไปได้ ทำให้ไม่ลำบากเดือดร้อนอะไร คนผู้มี ศีลก็เป็นเช่นนั้น เมื่อเดินทางไกลกันดารในสังสารวัฏ ก็จะไม่ลำบากอะไรในที่ที่ตนไป จะเกิดเป็นอะไร ในถิ่นไหนก็ไม่อดอยาก มีข้าวห่อคือศีลเลี้ยงตนตลอดกาล ศีลจึงเป็นข้าวห่อชั้นยอดของผู้เดินทางไกล ในสังสารวัฏ

๙. “ศีลเป็นเสบียงเดินทางชั้นเยี่ยม” หมายความว่า ศีลนี้นอกจากเป็น ข้าวห่อชั้นยอด แล้วยังใช้เป็นเสบียงอันยอดเยี่ยมสำหรับเดินทางไกลในสังสารวัฏ ได้ด้วย โจรผู้ร้ายก็แย่งชิงไม่ได้ เพราะไม่ใช่เป็นของสาธารณะเหมือนเสบียง ทั่วไป ทั้งหนุนให้ได้รับความสำเร็จในกิจที่ปรารถนาได้ทุก อย่าง หนุนให้ได้สมบัติ ที่ปรารถนาได้ทุกอย่าง

๑๐. “ศีลเป็นพาหนะอันประเสริฐยิ่งนัก ซึ่งพาไปได้ทั่วทุกทิศ” หมายความว่า ศีลนี้ สามารถนำพาผู้มีศีลให้เดินทางไปได้สะดวก เหมือนเดินทางด้วยยานพาหนะทั่วไป แต่ศีลเป็นพาหนะ ที่พิเศษกว่า สามารถนำพาไปได้ทุกทิศทาง ไม่ว่าจะเป็นที่ควรไปหรือไม่ควรไป เมื่อพาไปแล้วก็ทำให้ สะดวกสบายในที่ทุกสถาน ถึงจุดหมายปลายทางที่ประสงค์ได้แน่นอน^{๑๒}

ศีลมีความสำคัญต่อการควบคุมกาย วาจา ใจ ของบุคคลให้สะอาดหมดจด สงบเรียบร้อย มีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ทำให้สังคมนั้นๆ สงบสุข ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม ด้วยการ เคารพสิทธิ์หน้าที่ของกันและกัน ทำให้ไม่เกิดปัญหาตามมา และในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน โดยเริ่ม ตั้งแต่สถาบันครอบครัว ชัดเกล้าพฤติกรรมคนในครอบครัว ให้มีการดำเนินชีวิตแบบปกติสุข อยู่ใน สังคมแบบปกติสุขเนื่องจากเป็นกฎระเบียบพื้นฐานในการดำรงชีวิต และเป็นปัจจัยหลักพื้นฐานในการ

^{๑๒} พระมหาโพธิวงศาจารย์ (ทองดี สุรเตโช), ศีล ๕ รักษาโลก, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์ พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๘), หน้า ๕๔-๕๖.

ประเพณีปฏิบัติในหลักธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในหลักของไตรสิกขา คือศีล สมาธิ ปัญญา

สรุป ความสำคัญของศีล โดยทั่วไปของคำว่าศีล มีความหมายแตกต่างกันออกไปในแต่ละศาสนา แม้แต่ในทางศาสนาพุทธ นิยามความหมายก็แตกต่างกัน แต่ในความหมายลึกๆ แล้ว มีความหมายว่า ปกติ เย็น นิ่งสงบ เป็นต้น ซึ่งในแต่ละศาสนาก็มีความหมายเช่นกันในเรื่องของการงดเว้น หรือข้อห้าม ข้อที่ไม่ควรประพฤติปฏิบัติ

๒.๓ ประเภทของศีล

ศีลในพระพุทธศาสนา ไม่แตกต่างกันกับกฎหมายบ้านเมืองในยุคปัจจุบัน เป็นข้อห้าม และเป็นข้อปฏิบัติอีกด้วย เรียกว่าเป็นธรรมและเป็นวินัยในการประพฤติปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ศีลนั้นมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์สุขของครอบครัว และสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ดังในคัมภีร์ ศีลนิกายชั้นธรรค ได้อธิบายศีลไว้ ๓ ระดับ ดังนี้คือ

๑. จุฬศีล^{๑๓} ศีลอย่างเล็กน้อย ดังนี้คือ

- ๑.๑ เว้นจากฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติล่วงพรหมจรรย์
- ๑.๒ เว้นจากพูดปด พูดส่อเสียด พูดยาบคาย พูดเพ้อเจ้อ
- ๑.๓ เว้นจากฉันอาหารในเวลาวิกาล
- ๑.๔ เว้นจากฟ้อนรำขับร้องประโคมและดูการละเล่น
- ๑.๕ เว้นจากทัดทรงประดับร่างกายด้วยระเบียบดอกไม้และของหอมเครื่องทาเครื่องย้อมผัดผิวดังต่างๆ
- ๑.๖ เว้นจากที่นั้งที่นอนอันสูงใหญ่ภายในสำนุและสำลี
- ๑.๗ เว้นจากการรับทองและเงิน เว้นจากการรับข้างเปลือกดิบ
- ๑.๘ เว้นจากการรับหญิงหรือหญิงรุ่นสาว
- ๑.๙ เว้นจากการรับทาสีทาส
- ๑.๑๐ เว้นจากการรับ แพะ แกะสุกร ข้าง ม้า ลา
- ๑.๑๑ เว้นจากการรับนา สวน
- ๑.๑๒ เว้นจากการชักสือ การค้าขาย การโกงด้วยตาชั่งด้วยเงินหรือเหรียญ (สำริด) และด้วยการนับ (ชั่ง ตวง วัด)
- ๑.๑๓ เว้นจากการใช้วิธีโกงด้วยให้สินบนหลอกลวงและปลอมแปลง
- ๑.๑๔ เว้นจากการตัด (มือ เท้า)

^{๑๓} ที.สี.(ไทย) ๙/๒/๓.

๒. มัชฌิมคีล^{๑๔} คีลอย่างกลาง ดังนี้

- ๒.๑ เว้นจากการทำลายพืช
- ๒.๒ เว้นจากการสะสมอาหารและผ้า เป็นต้น
- ๒.๓ เว้นจากการดูการละเล่นหลากชนิด เช่น การขับร้อง ฟ้อนรำ เป็นต้น
- ๒.๔ เว้นจากการเล่นการพนันต่างๆ
- ๒.๕ เว้นจากการประดับเครื่องแต่งกาย
- ๒.๖ เว้นจากการประดับตกแต่งร่างกาย
- ๒.๗ เว้นจากดิรัจฉานกถา (พูดเรื่องไร้ประโยชน์ หรือที่ขัดกับสมณะเพศ)
- ๒.๘ เว้นจากการข่มขู่
- ๒.๙ เว้นจากการชักส่อ
- ๒.๑๐ เว้นจากการพูดปด การประจบ การพูดอ้อมค้อม (เพื่อหวังลาภ)

๓. มหาคีล^{๑๕} คีลอย่างใหญ่ ดังนี้

- ๓.๑ เว้นจากการดำรงชีวิตด้วยมิจฉาชีพ ด้วยดิรัจฉานวิชา เช่น ทายฝัน เป็นต้น
- ๓.๒ เว้นจากการดำรงชีวิตด้วยมิจฉาชีพ ด้วยดิรัจฉานวิชา เช่น ดูลักษณะแก้วมณี
ลักษณะศาสตรา เป็นต้น
- ๓.๓ เว้นจากการดำรงชีวิตด้วยมิจฉาชีพ ด้วยดิรัจฉานวิชา เช่น ทายทักเกี่ยวกับ
พระราชา เป็นต้น
- ๓.๔ เว้นจากการดำรงชีวิตด้วยมิจฉาชีพ ด้วยดิรัจฉานวิชา เช่น ทายจันทรปราคา
 เป็นต้น
- ๓.๕ เว้นจากการดำรงชีวิตด้วยมิจฉาชีพ ด้วยดิรัจฉานวิชา เช่น ทายฝนชุก ฝนแล้ง
 เป็นต้น
- ๓.๖ เว้นจากการดำรงชีวิตด้วยมิจฉาชีพ ด้วยดิรัจฉานวิชา เช่น การบน การแก้บน
 เป็นต้น

จากการจำแนกคีลออกเป็น ๓ ระดับดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงข้อปฏิบัติตั้งแต่ระดับพื้นฐาน
ตั้งแต่ที่เว้นการเบียดเบียน จนกระทั่งเป็นการปรับการกระทำทางกาย วาจา ใจให้ดีขึ้น ไปจนถึง
จุดมุ่งหมายที่สุดของชีวิต คือพระนิพพาน ฉะนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรงและสังคม
ทั่วไป ผู้วิจัยจึงจำแนกคีลออกเป็น ๒ ประเภท คือ

^{๑๔} ที.สี.(ไทย) ๙/๙/๕.

^{๑๕} ที.สี.(ไทย) ๙/๑๙/๑๘.

๑. ศิลสำหรับฆราวาส (ชาวบ้านทั่วไป) เพื่อเป็นเครื่องควบคุมความประพฤติภายนอกทั้งทางกาย และทางวาจา สำหรับผู้ประพฤติปฏิบัติให้ดำเนินชีวิตไปในทางที่ชอบด้วยกฎหมายบ้านเมือง และศีลธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒. ศิลสำหรับบรรพชิตหรือนักบวช เพื่อให้มีสภาพที่เกื้อกูลที่สุดแก่การปฏิบัติเพื่อการเข้าถึงพระนิพพาน ซึ่งเป็นจุดหมายอันสูงสุดของพุทธศาสนิกชน และเพื่อประโยชน์เกื้อกูลต่อชาวโลกอีกด้วย

จากความหมายและลักษณะของศีล ทำให้การจำแนกศีลทั้งในแง่ที่เป็นธรรมตามความหมายโดยพยัญชนะ ศีล คือ เจตนา งตเว้น การงดเว้น การสำรวม และการไม่ล่วงละเมิด อันจะส่งผลให้เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อยทั้งทางกาย และทางวาจา รักษาความปกติของตนไว้ได้ และเป็นฐานรองรับกุศลธรรมทั้งหลายให้เจริญงอกงามต่อไป หรือในแง่ที่เป็นวินัย ตามความหมายโดยอรรถ ศีล คือ ข้อปฏิบัติเพื่อควบคุมความประพฤติทางกาย ทางวาจาของสมาชิกในสังคมให้ตั้งอยู่ในความสงบเรียบร้อย รักษาความเป็นปกติของสังคมไว้ได้ อันจะส่งผลให้สมาชิกในสังคมอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข

ดังการจำแนกศีลทั้งในแง่ที่เป็นธรรมและวินัย ในเอกสารวิชาการ เช่น

๑. ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค แสดงการจำแนกศีลเป็น ๒ อย่าง ทั้งในแง่ที่เป็นธรรมและวินัย ดังนี้

ก. จาริตตศีล ว่าด้วย การบำเพ็ญสิกขาบทที่ทรงบัญญัติไว้ว่า สิ่งนี้ควรทำ คือ การประพฤติให้บริบูรณ์ในศีลทั้งหลาย เป็นการประพฤติตามธรรมที่ควรแก่การประพฤติ ศีลจึงเป็นธรรมที่ส่งผลดีให้แก่ผู้ประพฤติธรรม

ข. วาริตตศีล ว่าด้วย การไม่ฝ่าฝืนสิกขาบทที่ทรงห้ามไว้ว่า สิ่งนี้ไม่ควรทำ คือ การป้องกันรักษาสิกขาบทที่ทรงห้ามนั้นด้วยศีล การรักษาศีลจึงเป็นการรักษาวินัย ไม่ล่วงละเมิดศีลจึงเป็นวินัยเพื่อควบคุมความประพฤติ^{๑๖}

๒. ในพุทธธรรม แบ่งศีลได้เป็น ๒ ระดับ ทั้งธรรมและวินัย ดังนี้

ก. ธรรมชั้นศีล หรือศีลในแง่ที่เป็นธรรม ได้แก่ หลักความประพฤติระดับกายวาจา และอาชีวะที่นำมาแนะนำสั่งสอน โดยถือเอาภาวะที่ควรจะมีควรจะเป็นตามธรรมชาติเป็นหลัก และผู้ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน ย่อมได้รับผลดีหรือชั่ว โดยรับผิดชอบต่อกฎธรรมดาของธรรมชาติเองโดยตรง อีกอย่างหนึ่งหมายถึง การปฏิบัติตามธรรมชั้นศีลก็ดี ตามวินัยก็ดีที่กลายมาเป็นความประพฤติประจำตัวของบุคคล

^{๑๖} พระพุทธโฆสเถระ, คัมภีร์วิสุทธิมรรค, หน้า ๑๗.

ข. วินัยเป็นศีล หรือศีลในแง่ที่เป็นวินัย ได้แก่ กฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้นเป็นบัญญัติทางสังคม เพื่อกำกับความประพฤติของบุคคล ตามความมุ่งหมายจำเพาะของหมู่ชนหรือชุมชนนั้น โดยมากมุ่งเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามธรรมให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และผู้ฝ่าฝืนก็ต้องได้รับโทษตามความรับผิดชอบต่อชุมชนหรือสังคมนั้นอีกชั้นหนึ่งต่างหากจากผลทางจิตใจตามกฎธรรมชาติ อีกอย่างหนึ่งหมายถึง วิธีฝึกให้คนมีศีล

สรุปได้ว่า เนื่องจากวินัยเป็นส่วนหนึ่งของศีล ส่วนธรรมนั้นประกอบไปด้วย ศีล สมาธิ ปัญญา และใน ๓ อย่างนี้ สมาธิ และปัญญา เป็นธรรมอย่างเดียว ส่วนศีลนอกจากเป็นธรรมแล้ว ก็ยังเป็นวินัยด้วย ศีลจึงเป็นธรรมและวินัย^{๑๗} และมีความเกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกัน ในการรักษาศีลเบื้องต้น ศีลจะเป็นวินัย เพราะศีลเป็นข้อปฏิบัติในเชิงปฏิเสธ เพื่อควบคุมความประพฤติทางกาย ทางวาจา ให้สงบเรียบร้อย อันจะส่งผลให้สังคมสงบเรียบร้อย เมื่อผู้รักษาศีลเป็นผู้มีศีล มีความประพฤติเรียบร้อยทางกาย ทางวาจา ศีลย่อมกลายเป็นธรรม อันเป็นพื้นฐานของผู้รักษาศีล อันจะเป็นรากฐานในการพัฒนาคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้น

๒.๔ ความมุ่งหมายของการรักษาศีล ๕

จุดมุ่งหมายเรื่องปาณาติบาตนี้ขึ้นมาเป็นกติกาสังคม มีวัตถุประสงค์ ใหญ่อยู่ ๒ ประการ คือ

๑. เพื่อป้องกันมิให้ผู้คนเบียดเบียนกัน ทั้งเบียดเบียนมนุษย์ด้วยกัน และเบียดเบียนสัตว์ดิรัจฉาน เพราะไม่ว่ามนุษย์หรือสัตว์ดิรัจฉานต่างก็มีชีวิต และรักชีวิตเหมือนกัน ไม่ต้องการให้ใครมาคร่าชีวิตของตนไป เมื่อผู้คนต่างปฏิบัติตามกติกานี้กันก็จะไม่เบียดเบียนกัน ไม่ว่าจะโดยการฆ่า การทำร้ายร่างกาย หรือการทำทรมาน ทั้งคนและสัตว์ก็จะอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข ไม่หวาดระแวงกัน และกัน

๒. เพื่อให้ผู้คนมีเมตตาจิตต่อกันคือมีความรักมีความปรารถนาดีต่อกัน ไม่มีแค้นไม่มีภัยต่อมนุษย์ด้วยกันและสัตว์ดิรัจฉานทั่วไป เมตตาจิตนี้ทำให้คนเราอ่อนโยน มีความรู้สึกห่วงหาอาทรกัน คิดถึงอกเขาอกเรา คิดช่วยเหลือเกื้อกูล ไม่ดุร้าย ไม่เหี้ยมโหด ให้อภัย และมีเมตริจิตต่อคนและสัตว์รอบข้าง

จุดมุ่งหมาย ๒ ประการนี้ถือว่าเป็นหลักและต้องเป็นไปร่วมกันจึงจะสำเร็จประโยชน์ หากคิดไม่เบียดเบียนกันแต่ขาดเมตตาจิต ก็จะต่างคนต่างอยู่ไม่มีเมตริต่อกัน ไม่ช่วยเหลือกัน โลกก็จะเจียนเหงามีคนอยู่ก็เหมือนไม่มี หรือคนมีเมตตาจิตแต่ขาดหลักประกันว่าจะไม่เบียดเบียนผู้อื่น เมื่อ

^{๑๗} พระพรหมคุณาภรณ์, ป.อ.ปยุตโต, พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงขยาย (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ เพ็ชรแอนด์โฮม จำกัด ๒๕๕๕), หน้า ๗๒๒.

เมตตาจิตกลับกลายก็จะเปื้อนเปื้อนคนอื่นได้ ฆ่าเขาได้ ทำร้ายร่างกายได้ ทำกรรมได้ เช่น บิดา มารดาบางครั้งก็อาจฆ่าลูกได้ เจ้านายผู้ใจดีบางครั้งอาจเผลอสติ ทำร้ายทาสทาสีลูกน้องได้ ดังนี้ เป็นต้น เพราะฉะนั้น หากมีครบทั้งสองประการ แล้วก็หลักประกันได้ค่อนข้างแน่ว่าความสุขสงบย่อมเกิดขึ้นและคงอยู่ตลอดกาล

จุดมุ่งหมายเรื่องอทินนาทานนี้ขึ้นมาเป็นกติกาสังคม มีวัตถุประสงค์ใหญ่ ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อให้ผู้คนในสังคมเคารพในกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินของคนอื่น คือ สร้างความรู้สึกอันดีงามว่า ทรัพย์ที่มีอยู่ของคนอื่นนั้นเขาหามาได้ด้วยความ อดทนอดกลั้น ด้วยการทุ่มเทกำลังและสติปัญญาได้มา หรือได้มาเป็นมรดก ด้วยบุญวาสนาย่อมเป็นสิทธิอันชอบธรรมของเขา เขาย่อมหวงแหนและรักษา ทรัพย์เหล่านั้น เหมือนกับที่เรารักหวงแหนทรัพย์ของเราเช่นกัน เมื่อมีความรู้สึกเคารพในกรรมสิทธิ์ของเจ้าของทรัพย์อย่างนี้ คนก็จะไม่ไปปลงละเมิด ถือนาทรัพย์ของคนอื่นมาเป็นของตนโดยไม่ชอบธรรม

๒. เพื่อป้องกันมิให้ผู้คนไปถือนาทรัพย์สินของคนอื่นโดยไม่ถูกต้องชอบธรรม คือเมื่อมีข้อห้ามมิให้ไปทำอทินนาทานแล้ว ผู้คนก็จะเกรงกลัวโทษ ที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ทั้งทางโลกและทางธรรม เมื่อกลัวแล้ว ก็จะไม่ไปทำอทินนาทาน ก็เท่ากับได้ป้องกันมิให้ไปถือนาทรัพย์สินของคนอื่น โดยไม่ถูกต้อง เมื่อคนเราไม่ทำอทินนาทาน ทรัพย์ก็ปลอดภัย เจ้าของทรัพย์ก็วางใจสบายใจ ไม่ต้องระวังกังวลมาก

๓. เพื่อให้สังคมดำรงชีพอยู่ด้วยสัมมาชีพ คือ มุ่งให้ผู้คนประกอบ อาชีพในทางสุจริต เป็นอาชีพที่ถูกต้องเป็นธรรม ด้วยกำลังของตนเองทรัพย์สินที่เกิดจากอาชีพนั้นๆ ก็จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจ สามารถกินใช้ได้อย่างสะดวกใจ ไม่ต้องซ่อนเร้นระวังตัว หากดำรงชีพอยู่ด้วยมิฉฉาชีพก็จะทำให้คนอื่นเดือดร้อน และตัวเองก็เดือดร้อนเพราะต้องระวังตัว จะใช้ทรัพย์ที่ทำอทินนาทานมาก็ต้องระวัง กลัวเจ้าของทรัพย์จะเห็น ต้องเก็บงำไว้อย่างมืดขีตมิแต่ความกังวล กินใช้ไม่สะดวกด้วยประการทั้งปวง

จุดมุ่งหมายของการมีศีลข้อนี้โดยภาพรวม เช่น เพื่อให้ห่างเว้นจากบาปอกุศล โดยไม่ทำบาปอกุศล อันจะเป็นพื้นฐานไต่เต้าก้าวขึ้นไปสู่คุณธรรมระดับสูงขึ้นไปคือสมาธิและปัญญา ซึ่งจะสามารถบรรลุถึงมรรคผลนิพพานหรือบรรลุถึงนิพพานสมบัติได้ เมื่อไม่ถึงระดับนั้น ก็ทำให้ชีวิตมีความสุขอยู่กับปัจจุบันอันเป็นมนุษย์สมบัติ ตายแล้วก็เข้าสู่คติโลกสวรรค์อันเป็นสวรรค์สมบัติ

จุดมุ่งหมายเรื่องกาเมสุมิฉาจารนี้ขึ้นมาเป็นกติกาสังคม มีวัตถุประสงค์ใหญ่ ๔ ประการ คือ

๑. เพื่อให้สังคมมั่นคงอยู่ในกรอบสสารสันโดษ คือการมีตัวเดียวเมียเดียว ซื่อสัตย์ จริงใจ ต่อคู่ครองของตัวตลอดไป มีความรู้สึกระวังตัวไม่ไปล่วงละเมิดคู่ครองของผู้อื่น ไม่ล่วงละเมิดแม้ด้วยการแบ่งปันใจไปฝากฝังในหญิงอื่นชายอื่น

๒. เพื่อป้องกันความแตกร้างในสังคม คือสังคมจะไม่มีวาทะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความแตกร้างในครอบครัว ในหมู่ญาติ ในคนที่อยู่ร่วมกัน เพราะสาเหตุมาจากการล่วงละเมิด ช่มชู้ ปันใจไปให้ชายอื่น หญิงอื่นที่มีคู่ครองของตัว เมื่อมีข้อกำหนดขึ้นมาและปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัด ความแตกร้างความไม่วางใจความหวาดระแวงกัน เป็นต้น ก็ไม่เกิดขึ้น

๓. เพื่อให้คนในสังคมไว้วางใจกัน คือผู้คนที่อยู่รวมตัวกันเป็นหมู่เป็นคณะที่เรียกว่าสังคม นั้น ถ้าหากมีความไว้วางใจกันได้ เชื่อใจกันได้ ก็จะอยู่อย่างสุขสงบ ไม่มีเรื่องให้ต้องทะเลาะหรือเป็นศัตรูกัน ถ้าไม่ไว้วางใจกันได้ เชื่อใจกันไม่ได้ ก็จะมีเรื่องระหองระแหงกัน รำไป เรื่องที่ทำให้ไม่วางใจกันได้ง่ายที่สุดก็คือการคิดไม่ซื่อ ไปล่วงละเมิดคู่ครองของกันและกัน ไม่ต้องถึงกับมีสังวาสกัน เพียงแค่ไปก่อรอก่อตักถรรพยาหรือสามีของคนอื่น เท่านั้นก็ทำให้บ้านแตก ทำให้ไม่มองหน้ากันได้แล้ว ดังนั้น จึงมีข้อกำหนดนี้ขึ้นไว้เพื่อให้สังคมอยู่กันอย่างสงบ ไว้วางใจเชื่อใจกันในเรื่องนี้

๔. เพื่อให้ครอบครัวอบอุ่นเป็นสุข คือเมื่อสังคมอยู่กันในรอบแห่งข้อกำหนด ไม่ละเมิดกามะสุมิจนจาร ไม่ว่าจะเป็นขึ้นหนักหรือขึ้นเบา ก็ทำให้อยู่กันอย่างอบอุ่น ครอบครัวก็อบอุ่น ไม่ต้องมาบาดหมางทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่ต้องมองหน้ากันไม่สนิททั้งที่อยู่ด้วยกัน

จุดมุ่งหมายเหล่านี้เป็นเป้าหมายหลักที่กำหนดข้อปฏิบัติขึ้นมานี้ขึ้นมา เป็นหลักประกันสังคม และเป็นที่ยอมรับกันในสังคมมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงทำให้สังคมที่ปฏิบัติอยู่ในข้อปฏิบัตินี้ อยู่กันอย่างสุขสงบ มีครอบครัวทองที่อบอุ่น แต่สังคมหรือครอบครัวที่ไม่สนใจที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้แล้วไป ประพฤติอีกแบบหนึ่ง สังคมหรือครอบครัวนั้นก็วุ่นวาย ไม่สงบ ไม่สุขสบาย เป็นปกติได้ หนักเข้าก็ต่างคนต่างอยู่ และอยู่อย่างขอกข้าใจหรืออย่างหมดหวังท้อแท้

ด้วยเหตุผลดังนี้ ชายหญิงที่มีคู่ครองอยู่ด้วยกันก็พึงยินดีพอใจ จริงใจ และซื่อสัตย์ต่อคู่ครองของตัว ที่ยังไม่มีคู่ครองและจำต้องเลือกหาคู่ครองก็พึง เลือกหาผู้ที่ไม่ผิดข้อต้องห้าม จะได้ไม่ต้องมาแบกทุกข์ในภายหลัง จะได้อยู่ด้วยกัน ทำมาหาเลี้ยงกัน และมีบุตรหลานไว้ดำรงพันธุ์อย่างสง่างามและสุขสงบ ทั้งเชิดหน้าชูตาในสังคมได้อย่างไม่สะทกสะท้าน ไม่ต้องอับอายหน้าหน้าหรือ หวั่นหวาดข้อครหาอะไรจากสังคม หากกระทำการอันไม่เหมาะสมไม่ควรผิดกามะสุมิจนจาร จะได้สง่างามและสุขสงบ

จุดมุ่งหมายเรื่องมูสาวาทานี้ขึ้นขึ้นมาเป็นกติกาสังคม มีวัตถุประสงค์ใหญ่ ๔ ประการ คือ สืบว่าด้วยการงดเว้นจากการพูดเท็จนี้ เพื่อให้ถือปฏิบัติกันอันจะทำให้อยู่กันอย่างสุขสงบ ไม่ต้องมาทะเลาะ มาฟ้องร้อง หรือมีเรื่องราวอะไรกัน ดังนี้

๑. เพื่อป้องกันการตัดประโยชน์ของผู้อื่นทางวาจา คือการพูดเท็จนั้นย่อมเป็นการตัดประโยชน์ของผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เขาไม่ได้ประโยชน์ที่ควรจะได้ ทำให้เขาเสียประโยชน์ที่ไม่ควรเสีย ทำให้เสียหายต่อการประกอบอาชีพหรือการติดต่อสื่อสารกัน ทำให้เขาเข้าใจผิด ทำให้ทำผิดพลาดไปตาม ซึ่งเมื่อพูดเท็จในลักษณะต่างๆ เข้าก็เป็นการตัดประโยชน์ของผู้อื่นทั้งสิ้น เมื่อพูดจริงตรงไปตรงมา ก็จะไม่ทำให้เขาเสียประโยชน์อะไร ทำให้เกิดประโยชน์ทำให้ได้รับประโยชน์เสียด้วยซ้ำไป

๒. เพื่อให้เกิดความไว้วางใจเชื่อใจกันได้ คือเมื่อคนเราอยู่ร่วมกันโดยไม่พูดเท็จ พูดคำสัตย์ คำจริงต่อกัน ก็จะทำให้ไว้วางใจกัน เชื่อใจกันได้ไม่หวาดระแวงด้วยความไม่สบายใจ เมื่ออยู่กันด้วยอาการอย่างนี้ ก็จะมองหน้ากันสนิท ช่วยเหลือกันได้สนิทใจ ความสงบสุขก็จะตามมา ทั้งสังคมที่อยู่ก็จะสง่างาม มีศักดิ์ศรีเพราะไม่มีคนที่วางใจไม่ได้ เชื่อใจไม่ได้อยู่ในหมู่คณะ

๓. เพื่อสร้างความสามัคคีปรองดองในหมู่คณะ คือเมื่ออยู่ร่วมกันเป็นหมู่เป็นคณะหรือทำงานร่วมกันในที่เดียวกันสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องระวังคือคำพูด หากไม่ระวังก็จะทำให้เกิดความแตกร้าง ไม่พอใจกัน ถึงทะเลาะเบาะแว้งกันจนอยู่ด้วยกันไม่ได้ เมื่อระวังคำพูดไม่ให้เป็นเท็จ ไม่ให้หยาบคาย พูดแต่คำสัตย์คำจริงไพเราะ เป็นประโยชน์ก็จะทำให้เกิดความสามัคคีปรองดองขึ้นไม่รู้จิตใจในหมู่คณะ

๔. เพื่อรักษาคำสัตย์คำจริง คือเป็นการฝึกฝนให้คนที่อยู่ร่วมกันมีหลักสำหรับอยู่ด้วยกัน คือรักษาคำสัตย์ พูดจริงไม่โกหกหลอกลวง ไม่พูดอย่างหนึ่งทำอย่างหนึ่ง เมื่อฝึกฝนจนเกิดความเคยชินกันแล้วก็จะไม่พูดเท็จ มีความละเอียดที่จะพูดเท็จ จะมีแต่ความหวังดีปรารถนาดีต่อกันโดยเว้นจากการพูดเท็จอันจะไปทำลายประโยชน์ของเขาให้เสียหาย

จุดมุ่งหมายศีลข้อที่ ๕ ท่านกำหนดกันขึ้นไว้และปฏิบัติกันมาแต่โบราณ ขึ้นมาเป็นกติกาในสังคม มีวัตถุประสงค์ใหญ่ ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อป้องกันสุขภาพของผู้คนในสังคม คือการที่จะพัฒนาตัวเอง ครอบครัว สังคมให้อยู่ดีมีสุขได้นั้น สำคัญคือผู้คนต้องมีสุขภาพร่างกายที่มีสุขภาพจิตใจดีกันทั่วหน้า เมื่อมีสุขภาพดีจะทำให้ทุกคนมีกำลังมีความสามารถมีจิตใจเข้มแข็งมั่นคง ประกอบอาชีพ ดำเนินชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ หากสุขภาพไม่ดีด้วยมีสิ่งที่ทำให้เป็น คือดื่มสุราเข้าไปผู้คนก็จะติดสุรากันเป็นส่วนใหญ่ สุขภาพก็เสีย เมื่อสุขภาพเสีย หน้าที่การงานการดำเนินชีวิตก็เสีย สังคมก็จะลำบากด้วยประการต่างๆ

๒. เพื่อมิให้ประมาทมัวเมา คือคนเรามีเวลาที่จะทำกิจต่างๆ มีโอกาสที่จะดำเนินชีวิตให้รุ่งเรืองก้าวหน้าและมีความสุขได้ด้วยกัน แต่ต้องเป็นคนไม่ประมาท ไม่เผลอเรอ ใช้เวลาเป็น หาโอกาสเป็น ก็จะสมหวัง แต่หากประมาทเสียก็ป่วยการ สิ่งที่ทำให้ประมาทอย่างหนึ่งคือความเมา ความเมานั้นเกิดจากสุราเมรัย สิ่งเสพติดต่างๆ เป็นหลัก เมื่อเมามากๆ ก็จะมัวเมาในสิ่งนั้นๆ จนถึงความ

ประมาทได้ เพื่อป้องกันอันนี้ ท่านจึงกำหนดศีลข้อนี้ไว้เพื่อป้องกันทำให้สังคมงดงาม เข้มแข็ง และมีความสุขสงบ

๓. เพื่อให้คุ้มครองสติไว้ คือสติเป็นคุณธรรมหลักที่จะคอยควบคุมการกระทำ การพูด การคิดของคนเราให้อยู่ในกรอบแห่งความดี ทำให้คนเราทำดี พูดดี คิดดีเป็น หากขาดสติเสียแล้วก็ไม่อาจทำดี พูดดี คิดดีให้ตลอดไปได้ ย่อมทำชั่ว พูดชั่ว คิดชั่วไปบ้าง สตินั้นจะคงอยู่ได้ตลอดก็ด้วยการคุ้มครองไว้ อาการที่จะคุ้มครองสตินั้น ก็คือไม่ประมาทหมัวเมาด้วยการดื่มสุราเมรัย สิ่งเสพติดให้โทษ สิ่งเหล่านี้ดื่มกินเข้าไปแล้วจะทำให้ประมาท คือทำให้สติเสีย เมื่อสติเสียแล้วก็ไปทำเรื่องที่ไม่ดีไม่งาม ไม่ถูกต้องประการต่างๆ

วัตถุประสงค์เหล่านี้มุ่งให้ผู้คนในสังคมมีสุขภาพมีสติ ไม่ประมาทหมัวเมา ด้วยการงดเว้นจากการดื่มกินสุราเมรัย สิ่งเสพติด หากไม่มีข้อกำหนดเหล่านี้ไว้ และไม่ได้กำหนดเป็นข้อห้ามเข้าไว้ในสังคมก็จะมีคนดื่มกินสุรากันมาก เพราะไม่มีอะไรมาคอยยับยั้ง ทำให้สังคมมีแต่คนที่สุขภาพไม่ดี มีแต่คนป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง มีแต่คนประมาทหมัวเมา ก่อเรื่องวุ่นวายโกลาหลในที่นั้นๆ ไม่หยุดหย่อน หรือขาดสติควบคุมอารมณ์และจิตใจไม่ได้

สรุป ความมุ่งหมายของการรักษาศีล ทำให้มีการพัฒนาซึ่งชีวิต เพราะหากว่าเรามีความถึงพร้อมด้วยศีลนั้น จะทำให้ชีวิตเรานั้นรู้จักจัดระเบียบความเป็นอยู่ สิ่งทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นกิจการงานทั้งหลายก็จะประสบความสำเร็จ เนื่องด้วยเราจะมีพฤติกรรมที่มีศีลเป็นพื้นฐาน ทำให้เรากระทำในสิ่งที่ถูกต้องกับสังคมและสิ่งแวดล้อม ความสำเร็จด้านต่างๆ ก็จะตามมา

๒.๕ องค์ประกอบของศีล ๕

ศีล ๕ มีองค์ประกอบแตกต่างกันออกไปแต่ละข้อ ดังนี้

๑) องค์ประกอบของปาณาติบาต^{๑๘} มีโทษถึงขั้นศีลขาดนั้น ๕ ประการคือ

- (๑) สัตว์ที่ฆ่าเป็นสัตว์มีป्राณ คือ มีลมหายใจ
- (๒) ผู้ฆ่าก็รู้ว่าสัตว์นั้นมีป्राณ
- (๓) มีความตั้งใจจะฆ่าให้ตาย
- (๔) พยายามฆ่าสัตว์นั้น แม้ด้วยเหตุเพียงเอื้อมไปฆ่าเท่านั้น
- (๕) สัตว์นั้นสิ้นลมหายใจไปด้วยความพยายามนั้น

๒) องค์ประกอบของอทินนาทาน^{๑๙} มีโทษถึงขั้นศีลขาดนั้น ๕ ประการคือ

^{๑๘} พ.อติ.อ.(บาลี) ๗๓/๒๖๑.

^{๑๙} พ.อติ.อ.(บาลี) ๗๓/๒๖๓.

- (๑) ของที่ลักเป็นของมีเจ้าของ
 - (๒) ผู้ลักก็รู้ว่าของนั้นมีเจ้าของ
 - (๓) มีความจงใจจะลัก
 - (๔) พยายามลักของนั้นไป โดยที่สุดแม้เพียงเอื้อมมือยกไปเท่านั้น
 - (๕) นำของนั้นมาได้ด้วยความสามารถนั้น
- ๓) องค์ประกอบของการลักทรัพย์^{๒๐} มีโทษถึงขั้นสี่ขาค้น ๔ ประการคือ
- (๑) เป็นบุคคลที่ไม่ควรล่วงละเมิด เช่น ชายหรือหญิงที่มีภรรยาหรือสามีแล้ว
 - (๒) จงใจจะเสพในบุคคลนั้น
 - (๓) มีความพยายามในกาเสพ
 - (๔) ให้อวัยวะเพศถึงกัน
- ๔) องค์ประกอบของมูสาวาหา^{๒๑} มีโทษถึงขั้นสี่ขาค้น ๔ ประการคือ
- (๑) เรื่องที่พูดเป็นเรื่องไม่จริง ไม่มีจริง
 - (๒) จงใจพูดให้ผิดไปจากความเป็นจริง
 - (๓) พูดคำนั้นออกไป
 - (๔) ผู้ฟังเข้าใจความหมายเหมือนอย่างที่ได้พูดออกไปนั้น
- ๕) องค์ประกอบของสุราเมรยัมชชปาทัฏฐาน^{๒๒} มีโทษถึงขั้นสี่ขาค้น ๔ ประการคือ
- (๑) ของที่ดื่มกินเป็นของทำให้มึนหรือทำให้เมา
 - (๒) จงใจจะดื่มกิน
 - (๓) ดื่มกินของนั้น
 - (๔) ของที่ดื่มกินนั้นล่วงลำคอเข้าไป

สรุป องค์ประกอบของศีล ๕ เว้นจากฆ่าสัตว์ เว้นจากการลักขโมย เว้นจากการประพฤติดนินทาม เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการดื่มน้ำเมาหรือเสพของมึนเมาที่เป็นต้นเหตุทำให้ขาดสติ

^{๒๐} พ.อ.อ.อ.(บาลี) ๗๓/๒๖๔.

^{๒๑} พ.อ.อ.อ.(บาลี) ๗๓/๒๖๕.

^{๒๒} พ.อ.อ.อ.(บาลี) ๗๓/๒๖๖.

๒.๖ ศิล ๕ กับเบญจธรรม ๕

ศิล ๕ มีความสำคัญต่อความเป็นมนุษย์ มีความสำคัญต่อการควบคุม กาย วาจา ใจ หลักปฏิบัติขั้นพื้นฐาน ซึ่งบุคคลใดได้ปฏิบัติแล้วย่อมได้ชื่อว่าเป็นบุคคลที่มีแต่ความสุขและความสงบ ข้อการปฏิบัติมีดังนี้

- ๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์
- ๒) เว้นจากการลักขโมย
- ๓) เว้นจากการประพฤติดีกในกาม
- ๔) เว้นจากการพูดเท็จ
- ๕) เว้นจากการดื่มน้ำเมาคือ สุราและเมรัยอันทำให้เกิดความประมาท

ขอปฏิบัติทั้ง ๕ ประการนี้ได้ถือปฏิบัติกันมายาวนาน และได้ถือปฏิบัติเป็นหลักศาสนาอย่างหนึ่ง เรียกกันต่อมาว่า เบญจศิล หรือ ศิล ๕ เบญจศิลนี้ถือว่าเป็นข้อปฏิบัติอันอบธรรม ด้วยประโยชน์แก่กันและกันในสังคมมนุษย์

บุญมี แท่นแก้ว ให้คำนิยามและความหมายได้ว่า เบญจธรรม หมายถึง ธรรมที่ดั่งมรรคที่ ทำให้บุคคลเป็นมนุษย์สมบูรณ์ที่คู่กับศิล ๕ ดังนี้^{๒๓}

- ๑) เมตตากรุณา คือ ความรัก ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น
- ๒) สัมมาอาชีวะ คือ การประกอบสัมมาชีพ
- ๓) กามสังวร คือ การสำรวมในกาม
- ๔) สัจจะ คือ การพูดความจริง
- ๕) สติสัมปชัญญะ คือ ความระลึกได้และความรู้ตัว

การรักษาเบญจศิลหรือศิล ๕ นั้นจำเป็นต้องมีธรรมอันเป็นพื้นฐาน มาสนับสนุนหรือมาคอยนํากับให้การรักษาเป็นไปด้วยดี ธรรมนั้นจัดว่าเป็นคู่แฝดของศิล คือเป็นไปอิงอาศัยกันและกัน ไม่แยกจากกัน อันธรรมที่มาสสนับสนุนนั้นมี ๕ ประการเช่นเดียวกันคือ

^{๒๓} บุญมี แท่นแก้ว, พุทธปรัชญาเถรวาท, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอ.เอส.พรินติ้ง, ๒๕๔๕), หน้า ๘๕

๑	เมตตากรุณา	คู่กับ	ศีลข้อที่ ๑ ไม่ฆ่าสัตว์
๒	สัมมาอาชีวะ	คู่กับ	ศีลข้อที่ ๒ ไม่ลักทรัพย์
๓	ความสำรวมในกาม	คู่กับ	ศีลข้อที่ ๓ ไม่ประพฤติผิดในกาม
๔	ความมีสัจย์	คู่กับ	ศีลข้อที่ ๔ ไม่พูดเท็จ

สรุป ธรรม ๕ ประการนี้มีชื่อเรียกว่า เบญจธรรม หรือ เรียกอีกอย่างว่า กลียาธรรม คือ ธรรมที่ดีงาม เป็นที่ชอบ เหมาะสมที่จะปฏิบัติตามแสดงว่าเป็นคนมีเมตตากรุณา หรือคนที่มีความเมตตากรุณาประจำใจย่อมจะไม่ฆ่าสัตว์เป็นปกติ คนที่เว้นจากลักขโมยได้แสดงว่าเป็นคนมีสัมมาอาชีวะ คือประกอบอาชีพในทางที่ชอบ เป็นอาชีพสุจริต หรือคนที่มีสัมมาอาชีวะย่อมจะไม่ลักขโมย เป็นคู่กันไปอย่างนี้ ต้องการจะบอกว่า การรักษาศีลแต่ละข้อ จำต้องมีเบญจธรรมให้เคร่งครัดมั่นคงเข้าไว้จะได้ล่วงละเมิดเบญจศีล หากไม่มีเบญจธรรม เบญจศีลก็มีได้ยาก หรือไม่มีเบญจศีล ก็ไม่มีเบญจธรรมได้ยากเช่นกัน รักษาอย่างหนึ่งได้ก็เท่ากับรักษาสี่อย่างหนึ่งได้

๒.๗ อานิสงส์ของการรักษาศีล ๕

ศีล ๕ ในพระพุทธศาสนา สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงยอมรับว่าเป็นคุณธรรมสำคัญอย่างหนึ่งในสังคมมนุษย์ ทรงแสดงว่าเป็นนิจศีลคือศีลที่พึงปฏิบัติเป็นประจำ เมื่อเราได้ทราบถึงความหมายของศีลศีลของการรักษาอย่างถูกต้องแล้ว ศีลถือว่าเป็นปกติของความเป็นมนุษย์ ในการรักษาศีลจำเป็นต้องมีแรงบันดาลใจมากพอที่จะต้านกับกระแสของกิเลสได้และแรงบันดาลใจหรือกำลังใจเหล่านี้ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราได้รับรู้ถึงผลหรืออานิสงส์ของการรักษาศีล ๕

อานิสงส์ของการรักษาศีลโดยรวมนั้นก็จะสามารถส่งผลดีให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีสงบเรียบร้อย มีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังพุทธพจน์ ในพระไตรปิฎก เมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าตรัสเทศนาโปรดอุบาสก อุบาสิกการ ชาวตำบลบ้านปาฏลีคาม กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้^{๒๔}

อานิสงส์ข้อที่ ๑ ย่อมได้โรครทรมย์ใหญ่หลวง ซึ่งมีความไม่ประมาทเป็นต้น

อานิสงส์ข้อที่ ๒ กิตติศัพท์อันดีงามย่อมกระฉ่อนไป

อานิสงส์ข้อที่ ๓ เข้าไปหาบริษัทใดๆ เช่น ชัตติยบริษัท พราหมณบริษัท คหบดีบริษัท
สมณบริษัท ย่อมเป็นผู้แก่แล้วกล้า ไม่เก้อเขินเข้าไปหาบริษัทนั้นๆ

อานิสงส์ข้อที่ ๔ ย่อมไม่หลงลืมสติ

อานิสงส์ข้อที่ ๕ หลังจากตายแล้ว ย่อมไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์

^{๒๔}วิ.ม. (ไทย)๕/๒๘๕/๙๙.

ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค พระพุทธโสมณะได้กล่าวถึงอนิสงส์ของศีล ๕ ประการ คือ^{๒๕}

- ๑) บุคคลผู้มีศีลสมบูรณ์ย่อมประสบกongแห่งโรคทรัพย์ซึ่งมความไม่ประมาณ
- ๒) เกียรติศัพทอันดงามของบุคคลมีศีล ย่อมมีฟุ้งขจรไปทั่ว
- ๓) บุคคลผู้มีศีลสมบูรณ์เข้าไปสู่สังคมใดๆก็ย่อมไม่เก้อเขิน
- ๔) บุคคลผู้ที่มีศีลสมบูรณ์เป็นผู้ไม่หลงทำกาลกิริยา
- ๕) บุคคลผู้มีศีลสมบูรณ์แน้นตายไปย่อมเข้าถึงสุคติ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก^{๒๖} ได้กล่าวเรื่องอนิสงส์ของศีล ๕ ไว้ว่า

ผู้ที่รักษาศีลข้อ ๑ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ก็จะทำให้มีพลานามัยแข็งแรงปราศจากโรคภัยอายุยืนยาว ไม่มีศัตรูเบียดเบียนให้ต้องบาดเจ็บไม่มีอุบัติเหตุต่างๆที่จะทำให้บาดเจ็บหรือสิ้นอายุเสียก่อนวัยอันสมควร

ผู้ที่รักษาศีลข้อ ๒ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ ย่อมทำให้เกิดในตระกูลที่ร่ำรวย การทำมาหาเลี้ยงชีพมักจะประสบช่องทางที่ดี มั่งมีทรัพย์ ทรัพย์สมบัติไม่วิบัติหายนะไปด้วยภัยต่าง ๆ เช่นอัคคีภัย วาตภัย โจรภัย

ผู้ที่รักษาศีลข้อ ๓ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ ก็จะประสบโชคดีในความรัก มักได้พบรักแท้ที่จริงจังจริงใจ ไม่อกหัก มีบุตรธิดา กว้านอนสอนง่าย ไม่ดื้อด้น ไม่ถูกผู้อื่นหลอกลวงฉุดคร่าจนอาจารย์ไปทำให้เสียหาย บุตรธิดาย่อมเป็นอภิชาติบุตร ซึ่งจะนำเกียรติยศชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูล

ผู้ที่รักษาศีลข้อ ๔ เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์จะทำให้เป็นผู้ที่มีเสน่ห์ เสียงไพเราะ พูดจาดีมีน้ำมนวลชวนฟัง มีเหตุมีผล ชนิดที่เป็น "พุทธวาจา" มีวัชรปฏิกาณไหวพริบในการเจรจา จะเจรจาความสิ่งใดก็มีผู้เชื่อฟังและเชื่อถือ สามารถกล่าวสอนบุตรธิดาและศิษย์ให้อยู่ในโอวาทได้ดี

ผู้ที่รักษาศีลข้อ ๕ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ เป็นผู้ที่มีสมองประสาธ ปัญญา ความคิดแจ่มใสจะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใดก็แตกฉาน และทรงจำได้ง่าย ไม่หลงลืมเพื่อนและเลอะเลือน ไม่เสียสติวิกลจริต ไม่เป็นโรคสมอง โรคประสาท ไม่ปัญญาทรม ปัญญาอ่อนหรือปัญญานิม

ลาลี รักษุที ได้กล่าวถึงอนิสงส์ของศีล ๕ ว่า ศีล ๕ ส่งผลให้เป็นพระโสดาบัน คือ ระดับบุคคล “ อริยะ ” ที่ปฏิบัติชอบ โดยท่านเน้นว่าต้องรักษาศีล ๕ ให้เคร่งครัดครบถ้วน บริบูรณ์และเป็นปกติ^{๒๗}

^{๒๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓.

^{๒๖} สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, วิธีสร้างบุญบารมี, หน้า ๑๔.

^{๒๗} ลาลี รักษุที, ศีลสุดยอดวินัยของศาสนาพุทธ, หน้า ๑๒๒

๒.๘ สรุป

อานิสงส์ของการรักษาศีลที่กล่าวมาแล้วนั้นเป็นเรื่องเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งหมายความว่าใครรักษาศีลได้ครบบริบูรณ์ ผู้นั้นก็จะสามารถย่อมได้รับอานิสงค์ดังกล่าว ซึ่งจะเกิดผลแก่ตัวผู้ปฏิบัติให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีสงบเรียบร้อย มีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต ความมุ่งหมายในการรักษาศีลทำให้มีการพัฒนาซึ่งชีวิตเพราะหากว่าเรามีความถึงพร้อมด้วยศีลนั้น จะทำให้ชีวิตเรานั้นรู้จักจัดระเบียบความเป็นอยู่สิ่งทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นกิจการงานทั้งหลายก็จะประสบความสำเร็จเนื่องด้วยเราจะมีพฤติกรรมที่มีศีลเป็นพื้นฐาน ทำให้เราก็คงตามานสิ่งที่ถูกต้องกับสังคมและสิ่งแวดล้อมความสำเร็จกระทำได้นานต่างๆ

บทที่ ๓

ศึกษาสภาพปัญหาการขาดศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย

ในบทที่ ๓ นำเสนอในประเด็น (๑) สภาพปัญหาการขาดศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย (๒) กระบวนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา (๓) บทบาทของสถาบันกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (๔) องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมคุณธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (๕) กิจกรรมการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

๓.๑ สภาพปัญหาการขาดศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย

๑) ปัญหาสังคมไทย

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ซึ่งต้องอยู่ร่วมกัน ต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน สังคมจะมีความมั่นคงและมีการพัฒนาที่ดีขึ้น สังคมต้องมีการจัดระเบียบสังคมที่ชัดเจน มีความสมดุลในการดำเนินชีวิต แต่เมื่อใด ก็ตามมนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมแต่ขาดความสมดุล ไร้ระเบียบในการอยู่ร่วมกัน มีผลให้สังคมเสื่อมทราม ขาดความสุขความสมบูรณ์ นั้นหมายถึง เกิดปัญหาในสังคมนั้น ๆ นั่นเองเรื่องศีลหรือนิยที่อธิบายตามจารีตประเพณีในสังคมไทย ส่วนใหญ่ก็จะเน้นเรื่องของความดีงามส่วนบุคคลเป็นสำคัญ โดยมองเพียงว่าสังคมที่ดีเกิดจากการมีปัจเจกชนที่ดีหลายคนมารวมกัน ส่วนมิติของศีลในด้านการจัดวางระบบหรือโครงสร้างทางสังคมเพื่อสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาคนแทบจะไม่มีกล่าวถึงเลยในสังคมไทย^๑

๒) ความหมายของปัญหาสังคม

ปัญหาสังคมคือปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม และผลกระทบนั้น ๆ อาจเป็นผลกระทบโดยตรง หรือโดยอ้อมก็ได้ ซึ่งคนในสังคมควรร่วมกันแก้ไข้ปัญหา

^๑พระมหาสมปฤณ วุฑฒิกโร, พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม : ขบวนการพระพุทธศาสนาในสังคมยุคใหม่ : พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม, (ออนไลน์) แหล่งที่มา: [http://www.mcu.ac.th/site/articlecontent_desc.php?article_id=437\(๒๗ \(ก.พ.๒๕๖๒\)\)](http://www.mcu.ac.th/site/articlecontent_desc.php?article_id=437(๒๗ (ก.พ.๒๕๖๒))).

๓) ลักษณะของปัญหาสังคมไทย

ปัจจุบันสังคมไทยมีปัญหามากมาย หลายประการ อันเนื่องมาจากการเติบโตขยายตัวของสังคม การพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของสังคม สรุปลักษณะของปัญหาสังคมได้ดังนี้

๑. เป็นสภาวะการณ์ที่สมาชิกของสังคมไม่พึงปรารถนา หรือเห็นว่ามิอันตรายต่อชุมชนสังคม

๒. เป็นสภาวะการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับค่านิยม วัฒนธรรมประเพณีในสังคม

๓. เป็นสภาวะการณ์ที่ขัดต่อความสงบสุขของคนในสังคม และเห็นควรแก้ไขร่วมกัน

๔. เป็นสภาวะการณ์ที่คนจำนวนมากพอสมควรมีความเห็นว่า เบี่ยงเบนบรรทัดฐานของสังคมบางประการที่เขายึดถือ หากปล่อยไว้อาจมีปัญหากำทำให้สังคมเดือดร้อน

๕. เป็นสภาวะการณ์ที่มีอยู่จริงในสังคมนั้น เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาการ ทำแท้ง ปัญหาหนี้ในระบบ ปัญหาคอร์รัปชัน ฯลฯ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ฝ่ายในการแก้ปัญหาร่วมกัน

ปัญหาในสังคมมีอยู่มากมายและมีลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งเป็นปัญหาที่คนในสังคมส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบ และต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาไม่ใช่ใครคนใดคนหนึ่งจะแก้ปัญหาได้

๔) สาเหตุของปัญหาสังคมไทย

ปัญหาของสังคม เกิดจากความบกพร่องในระบบสังคม ซึ่งประกอบด้วยสถาบันทางสังคมต่าง ๆ คือ

๑. **สถาบันครอบครัว** ซึ่งเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญที่สุด ความสัมพันธ์ของพ่อ แม่ ลูก มีความสำคัญต่อการพัฒนาเจริญเติบโตของลูกอย่างยิ่ง แต่ปัจจุบันครอบครัวบางครอบครัวไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม พ่อแม่บางครอบครัวไม่ค่อยมีเวลาให้แก่บุตรหลานของตนและแนวโน้มของครอบครัวสมัยใหม่ มีการแยกกันอยู่หรือทอดทิ้งเพิ่มขึ้น^๒

๒. **สถาบันการศึกษา** ได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ส่วนมากมักเน้นด้านวิชาการ ประกอบกับครูอาจารย์มีภาระในการสอนค่อนข้างมาก บางครั้งจึงไม่ค่อยมีเวลาให้สำหรับลูกศิษย์มากนัก ส่วนใหญ่จึงสอนเน้นด้านวิชาความรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบเท่านั้น บางครั้งละเลยการอบรม บ่มเพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์ จึงทำให้พบปัญหาเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้น และรุนแรงมากขึ้น

^๒ จำนง อติวัฒนสิทธิ์ และคณะ, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๓), หน้า ๘๕.

๓. สถาบันศาสนา ศาสนาทุกศาสนามีความมุ่งหมายสอนคนให้เป็นคนดี แต่ด้วยภาวะเศรษฐกิจและปัญหาอื่น ๆ ทางสังคม ทำให้มีภาระอื่น ๆ มาก ทำให้คนมีเวลาในการศึกษาศาสนา น้อยลง ขาดความรู้ความศรัทธาในศาสนาอย่างแท้จริง ขาดเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้คิดหลงผิด ประพฤติชั่ว ก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ มากมาย

๔. สถาบันทางการเมืองการปกครอง ซึ่งได้แก่การมีระเบียบวินัยทางการเมืองการปกครอง ซึ่ง สังคมไทยยังยึดตัวบุคคลมากกว่าระบบจึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบการเมืองที่ดี นักการเมืองบาง คนยังใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าประเทศชาติ ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการเกิด ปัญหาอื่น ๆ ตามมา

๕. สถาบันทางเศรษฐกิจ ทำหน้าที่ในการตอบสนองความต้องการของคน โดยเฉพาะในเรื่องปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ปัจจุบันไม่สามารถเอื้ออำนวย ประโยชน์แก่บุคคลในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพได้ เพราะสถาบันเศรษฐกิจของไทยมีลักษณะการค้าเสรีเกินขอบเขตทำให้อำนาจเศรษฐกิจตกอยู่แก่คนบางกลุ่ม และการค้าขายกับต่างประเทศก็เป็นไปอย่างเสรี ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม และยังสร้างอุปนิสัยฟุ้งเฟ้อขึ้นในสังคมไทย

๖. สถาบันสื่อสารมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ สื่อมวลชนบางคนยังเห็นแก่ประโยชน์ทางด้านธุรกิจของตนเองมาก มุ่งจะขายข่าวขายสื่อของตนเอง โดยบางครั้งลืมจรรยาบรรณของวิชาชีพ อาจละเลยเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเป็นไทย ไป ก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามมา

สถาบันทางสังคมดังกล่าว ต้องเข้มแข็งและมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาเด็กและเยาวชน ไทยให้มีคุณภาพ หากสถาบันใดอ่อนแอหรือบกพร่องย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคม ในปัจจุบันคนในสังคมอ่อนแอด้านคุณธรรมจริยธรรม ถูกครอบงำด้วยความโลภ โกรธ หลง รวมทั้งเป็นยุคโลกาภิวัตน์ มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันทางสังคมจึงต้องเข้มแข็งจึงจะสามารถ นำพาให้คนในสังคมมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขได้

ต่อเมื่อหนุ่มมนุษย์ชาติศีลธรรม ไร้มนุษยธรรม และไม่ประกอบในคุณงามความดี จะเกิดความวิปริตผิดธรรมชาติ สังคมจะวุ่นวาย และจะนำพาหายนะนานัปการ ไม่เว้นแม้แต่การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ความผิดปกติของอากาศจะเกิดเมื่อมนุษย์ไม่ตั้งอยู่ศีลธรรม ศีลห้าจึงเป็นการประพฤติชอบทางกาย วาจาให้เรียบร้อย หรือการรักษาความปกติ เป็นข้อปฏิบัติในการเว้นจากความชั่ว ศีล ๕ มีด้วยกัน ๕ ประการ คือ (๑) เจตนาจากการฆ่าการประทุษร้ายกัน (ปาณาติปาตา เวรมณี) (๒) เจตนาจากการถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้ (อทินนาทานา เวรมณี) (๓) เจตนาจากการประพฤติผิดในกาม (กาเมสุ

มิถุนาจารย์ เวมณี) (๔) เจตนาจากการพูดเท็จ (มุสาวาทา เวมณี) (๕) เจตนาจากของเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท (สุราเมรัยมัชฌมาทัฏฐานา เวมณี) ดังนั้น ศีล ๕ เป็นหลักปฏิบัติสากลของมนุษย์ผู้ปรารถนาความสงบสุข เพราะมนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่ แต่เมื่อมนุษย์ยังอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนส่วนน้อย ปัญหาสังคมก็ไม่มี ครั้นต่อมาเมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกัน เป็นชุมชนหมู่ใหญ่ ปัญหาสังคมก็เกิดยุ่งยากมากขึ้น ดังจะเห็นได้ว่า ศีลนั้นมีหลายระดับ หลายประเภท เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคม ในการที่จะปฏิบัติเพื่อเข้าถึงจุดหมายของตน ศีล ๕ เป็น มาตรฐานอย่างต่ำสำหรับจัดระเบียบสังคมมนุษย์ให้อยู่ในสภาพที่เอื้อโอกาสขั้นพื้นฐานในการที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม ทำให้การพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ^๓

๕) สภาพปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน

ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเจริญทางด้านวัตถุและอุตสาหกรรมมากมาย แต่ในขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนมากยิ่งขึ้นด้วย ดังเช่น จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์ กล่าวว่า^๔ ปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยต้องเติบโตท่ามกลางพื้นที่ เสี่ยงหลากหลายรูปแบบ นับตั้งแต่พื้นที่ที่ครอบครัวที่มีแต่ความแตกแยกรุนแรง เด็กส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวด้อยโอกาส หรืออยู่บนพื้นที่ชายขอบของสังคม แม้แต่พื้นที่ในโรงเรียนที่น่าจะเป็นแหล่งบ่มเพาะและสร้างปัญญาก็ยังเสี่ยงต่อปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การแอบเสพยา หนีโรงเรียน เป็นต้น ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัว จึงถึงสถาบันระดับชาติ เพื่อเป็นการรับความเปลี่ยนแปลงอันจะนำมาซึ่งปัญหาสังคม โดยหลักการขององค์การสหประชาชาติที่ได้ประชุมเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้หลัก ๑๐ ประการในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนไว้ดังนี้

๑. โครงการดำเนินงานพัฒนาชุมชนนั้น จะต้องสอดคล้องกับความต้องการอันแท้จริง ของประชาชนและเริ่มจากโครงการง่าย ๆ ก่อน
๒. โครงการพัฒนาชุมชนนั้น จะต้องเป็นโครงการเอนกประสงค์ คือมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาของชุมชน หรือปรับปรุงความสุขความเจริญได้ในหลาย ๆ ด้านพร้อม ๆ กัน
๓. การพัฒนาชุมชนนั้นจะต้องเริ่มดำเนินการ เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนไปพร้อม ๆ กับการดำเนินการตามโครงการ การขายใน

^๓ พระวีระพงษ์ อธิจิตโต (บุญคง), “การศึกษาเปรียบเทียบสภาพการณ์และแนวทางแก้ไขภัยพิบัติในพระพุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๔), หน้า ๔๕.

^๔ จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์, เด็กไทยบนทางสามแพร่ง, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๕๐, หน้า ๑๘๔.

๔. ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อเป็นการสร้างพลังชุมชน และจัดรูปสถาบันหรือหน่วยงานปกครองหน่วยงานบริหารของประชาชนขึ้น

๕. ต้องแสวงหาผู้นำในท้องถิ่นและพัฒนาคุณลักษณะของผู้นำในท้องถิ่นขึ้นตามลักษณะของกิจกรรมและความจำเป็นของชุมชน

๖. ต้องยอมรับและเปิดโอกาสให้สตรีและเยาวชนได้เข้ามามีบทบาทร่วมในโครงการพัฒนาชุมชนให้มากที่สุดเพราะสตรีมีบทบาทต่อการขยายตัวของงานและแนวคิดต่าง ๆ ส่วนเยาวชนนั้นจะสามารถเป็นกำลังรับช่วงงาน ผลงานได้เป็นอย่างดี

๗. รัฐบาลจะต้องจัดบริการไว้ให้พร้อมเพื่อคอยเสริมงานของประชาชน เป็นหลักประกันในประสิทธิภาพความสำเร็จของงานและกำลังใจ

๘. การวางแผนงานเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพตั้งแต่ ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่น รวมทั้งการจัดการบริหารงานในทุกระดับจะต้องมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

๙. ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนนั้น ควรสนับสนุนให้องค์การเอกชน องค์กร อาสาสมัครต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติได้เข้ามามีส่วนร่วม

๑๐. ในการวางแผนเพื่อการพัฒนาชุมชนนั้น ต้องมีการวางแผนดำเนินงานให้เกิดความเจริญพร้อม ๆ กันไปทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความเจริญให้ได้ระดับกันทุกส่วนของประเทศ^๕

๖) สภาพสังคมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีส่วนมาก จะเป็นนักเรียนในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งนักเรียนที่จะมาสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จะเป็นนักเรียนในตัวจังหวัด ไม่เว้นแม้กระทั่งโรงเรียนเบญจมราชูทิศ หรือโรงเรียนศรียานุสรณ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด และโรงเรียนอื่นที่อยู่ไกลออกไป เช่น โรงเรียนท่าใหม่พุลสวัสดิ์ อ.ท่าใหม่ หรือโรงเรียนสอยดาววิทยาคม อ.สอยดาว ที่อยู่ไกลออกไปส่วนโรงเรียนที่อยู่จังหวัดใกล้เคียงที่มาเรียนนั้น ได้แก่ จังหวัดตราด สระแก้ว ปราจีนบุรี ระยอง ชลบุรี เป็นต้น พิเศษคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมีนักศึกษาต่างชาติด้วย เช่น กัมพูชา พม่า เป็นต้น

^๕ พระบรรพต ตยานนโท (ปีนสง), “ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ วิทยาลัย ๒๕๕๖), หน้า ๒๘.

ดังนั้น นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงมีลักษณะนิสัยที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เนื่องจากปัจจุบัน ทุกสิ่งทุกอย่างเดินตามเทคโนโลยีทันสมัย จึงมีการเรียนรู้นิสัย ความเป็นอยู่ ซึ่งกันและกัน จึงมีการปรับตัวที่ค่อนข้างไม่ยากนัก ไม่ว่าจะเป็นภาษา การเป็นอยู่ อาหาร และที่สำคัญที่สุดคือ ลักษณะนิสัย วัฒนธรรมประเพณี ของแต่ละท้องถิ่น และที่สำคัญที่สุดในเรื่องของศาสนา นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จะมีนักศึกษานับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ ส่วนศาสนาคริสต์และ อิสลาม เป็นส่วนน้อยมาก จึงทำให้ลักษณะนิสัยโดยรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี คล้ายคลึงกัน ซึ่งง่ายต่อการประพฤติปฏิบัติ และส่งเสริมการรักษาศีล ๕

๗) พฤติกรรมการละเมิดศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ศีลข้อที่ ๑ พฤติกรรมที่ละเมิดคือ ฉียดยากันยุง ตบยุงหรือแมลงที่มาบกรวน ยิงนกตกปลา รังแกสัตว์ชนิดอื่นๆ ด้วยการทรมานด้วยวิธีต่างๆ เพื่อความสนุกสนาน เมื่อมีคนหรือสัตว์มาทำร้ายมีจิตคิดทำลายหรือฆ่า นำสัตว์ที่มีชีวิตมาเป็นกอบอาหาร ทะเลาวิวาทกับผู้อื่น ช่มเหงรังแกผู้อื่นรังแกเพื่อนร่วมชั้นด้วยวิธีการต่างๆ

ศีลข้อที่ ๒ พฤติกรรมที่ละเมิดคือ ลอกข้อสอบเพื่อน ลอกข้อความผู้อื่นมาทำ รายงานโดยไม่ได้อ้างอิง เจ้าของเดิม ยืมเงินหรือสิ่งของของคนอื่น แล้วไม่ส่งคืนตรงเวลา หยิบฉวยของในร้านขายสินค้าโดยไม่จ่ายเงิน หลบหลักการจ่ายค่าโดยสาร หยิบฉวยของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต เก็บสิ่งของได้แล้วตั้งใจไม่ส่งคืนเจ้าของ รับซื้อของที่ถูกขโมยมา สับเปลี่ยนสิ่งของของตนเองที่ไม่ดีให้กับผู้อื่น

ศีลข้อที่ ๓ พฤติกรรมที่ละเมิดคือ ไปเที่ยวกับคนอื่นที่ไม่ใช่แฟนเป็นเพื่อนสนิท มีความสัมพันธ์ซึ่งแบบไม่ผูกพันกับคนอื่นที่ไม่ใช่แฟน แอบรักแฟนคนอื่น จีบหรือพูดจาเกี้ยวพาราสีกับคนอื่นที่ไม่ใช่แฟน ล่วงเกินเพศตรงข้ามโดยไม่ได้รับการยินยอม ดูสื่อลามกอนาจาร เช่น คลิป วีซีดี เว็บไซต์ หนังสือโป๊ แอบมองกัน ขาอ่อน หน้าอก ผู้อื่น คบเพื่อนต่างเพศในทางชู้สาวหลายคนในเวลาเดียวกัน สัมผัสเนื้อตัวเพศตรงข้ามโดยมีเจตนาทางชู้สาว

ศีลข้อที่ ๔ พฤติกรรมที่ละเมิดคือ ขอบพูดเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจผิดกันหรือพูดุให้ทะเลาะกัน ขอบเล่าเรื่องไม่จริงเพื่อผลประโยชน์ ขอบพูดนินทาและให้ร้ายผู้อื่น ขอบทำให้พ่อแม่เสียใจเพราะคำพูด ขอบพูดโอ้อวด ทับถม ทำให้คนอื่นได้รับความอับอาย ขอบพูดคำลามก ส่อเสียด ขอบพูดโกหกกับผู้อื่น ขอบพูดคำหยาบไม่สุภาพกับผู้อื่น ขอบพูดไร้สาระ

ศีลข้อที่ ๕ พฤติกรรมที่ละเมิดคือ สูบบุหรี่เมื่อมีโอกาส ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ สเปย์ สาโท เป็นต้น เสพยาบ้า กัญชา ยาไอ ยาเลิฟ หรือยาเสพติดชนิดอื่น จัดปาร์ตี้ในกลุ่มเพื่อนสนิทด้วยการดื่มน้ำเมาหรือสุรา สังสรรค์กับแฟนหรือคนในครอบครัวโดยการดื่มน้ำเมา

หรือสุรา กินอาหารที่มีส่วนปรุงแต่งจากแอลกอฮอล์เพื่อ เพิ่มรสชาติของอาหาร ซื้อมือหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ให้ผู้อื่นเป็นของกำนัล^๖

สรุปได้ว่า สภาพสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเกี่ยวกับศีล ๕ โดยสภาพทั่วไปของสังคมไทยในปัจจุบันทำให้การเป็นอยู่ของเยาวชนนักศึกษาอยู่อย่างลำบากมากขึ้น เนื่องจากเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบันทำให้นักศึกษาทั่วประเทศไทย มีฐานะยากจนเพิ่มขึ้นบ้างก็ทำงานหาเงินส่งตัวเองเรียน บ้างก็กู้เรียน ทำให้เป็นหนี้ เงินไม่พอใช้ ความจนสามารถทำให้คนดี ๆ มีความรู้เป็นอาชญากรได้เสมอ หากภูมิด้านทานไม่แข็งแกร่งพอ ดังในข่าวทีวี เรื่องของอาชญากรต่างๆ ที่เป็นนักเรียนนักศึกษา ที่ประพาดิตนล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๑ ทำร้ายร่างกาย หรือฆ่าผู้อื่น ส่วนศีลข้อที่ ๒ นั้นจะรวยหรือจน ก็อาจที่จะล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๒ ได้เช่นเดียวกัน เป็นเพราะขาดเงินหรือมีเงินแต่ก็ยังล่วงละเมิดได้ เนื่องจากอุปนิสัยที่ติดตัวมา คือมีความโลภ แม้ในรั้วมหาวิทยาลัยก็เกิดเรื่องเช่นนี้เหมือนกัน ศีลข้อที่ ๓ นับว่าเป็นปัญหาอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันปัญหาสังคมเรื่องหนึ่งก็คือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักศึกษา ที่ปัจจุบันมักจะอยู่ด้วยกันเป็นคู่ตามหอพักต่างๆ หรือแม้กระทั่งที่เป็นแฟนกัน ก็มักจะมีการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๓ ซึ่งเป็นเรื่องที่ธรรมดาในปัจจุบัน ศีลข้อที่ ๔ นักศึกษาทุกระดับชั้น ไม่ว่ารวยหรือจนก็ตาม มักจะมีการล่วงละเมิดข้อนี้มาก เพราะศีลข้อนี้ละเอียดมาก พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดหยาบคาย พูดเพ้อเจ้อ ล้วนแล้วแต่ทำให้ล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๔ ได้ จึงทำให้นักศึกษาพลาดได้โดยง่าย ส่วนศีลข้อที่ ๕ นักศึกษาก็มีการล่วงละเมิดอยู่บ่อยครั้ง ไม่เว้นแม้กระทั่งนักศึกษาหญิง ก็เช่นเดียวกัน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีก็เช่นเดียวกันที่ มีการล่วงละเมิดศีล ๕ เหมือนกับนักศึกษาทั่วไปในสังคมไทย จะเป็นเพราะสังคมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยี หรือวัฒนธรรมต่างชาติก็ตาม ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะกิเลสในตัวตนของนักศึกษาเอง นั่นก็คือความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นตัวชักนำให้มีการล่วงละเมิดศีล ๕

^๖พัชรินทร์ รุจิรานุกุล, ธันวดี ดอนวิเศษ, “ แนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี”รายงานการวิจัย,(กองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,๒๕๕๙),หน้า ๔๐-๔๘.

๓.๒ กระบวนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ^๗ ได้กล่าวถึงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมว่า ต้องดำเนินการพัฒนาร่วมกันทั้งระบบในมหาวิทยาลัยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน สำหรับขั้นตอนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมี ๗ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) ศึกษาปัญหาเพื่อกำหนดนโยบายและเป้าหมายของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- ๒) จัดตั้งองค์กรในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีและพัฒนาบุคลากร
- ๓) สร้างความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองและชุมชน
- ๔) จัดตั้งองค์กรนักเรียน
- ๕) จัดกิจกรรมในหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตพิสัย
- ๖) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ๗) ประเมินผล

แนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมมี ดังนี้

๑) แนวทางในการศึกษาปัญหาเพื่อกำหนดปรัชญา นโยบายและเป้าหมายของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมีดังต่อไปนี้

๑) สำนวสสภาพปัญหาในเรื่องจริยธรรมด้านต่างๆภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เช่น การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ว่าเป็นเช่นไร

๒) พิจารณาแนวโน้มในอนาคตว่าสังคมต้องการให้คนมีคุณลักษณะอย่างไร เช่น สังคมต้องการให้คนอยู่ร่วมกัน

๓) นำผลจากการดำเนินในข้อ ๑ และข้อ ๒ มาพิจารณาว่าหากพบว่ามีสิ่งใดเป็นปัญหาในอนาคตและสังคม

๔) แนวทางในการจัดตั้งองค์กรในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีและพัฒนาบุคลากร

๕) การจัดตั้งองค์กร รูปแบบในการจัดตั้งเพื่อพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตพิสัยทั้งระบบมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

^๗กรมวิชาการ,คู่มือการสร้างเครื่องวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัย,(กรุงเทพ: ศุภสภา,๒๕๓๙),หน้า ๓๓-๓๗.

แผนภูมิ ๑ : รูปแบบในการจัดองค์กรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตพิสัย ทั้งระบบมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๓ บทบาทของสถาบันกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๓.๑ บทบาทของผู้บริหาร

- ๑) มอบหมายงานและตั้งคณะทำงาน
- ๒) ให้การสนับสนุนทั้งด้านทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ
- ๓) ติดตามดูแล^๔

๓.๓.๒ บทบาทของครู-อาจารย์

- ๑) ร่วมมือเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและดำเนินการเผยแพร่การสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ๒) ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี
- ๓) หาวิธีการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

^๔มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี , (ออนไลน์), แหล่งที่มา, <https://www2.rbru.ac.th/> (๒๗ ก.พ. ๒๕๖๒).

- ๔) การฝึกปฏิบัติสมาธิเพื่อพัฒนาพลังจิต
- ๕) การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้
- ๖) การส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีของสังคมที่ดำรง
- ๗) การสอนให้ความรู้นักศึกษาเกี่ยวกับการรักษาศีล ๕ อย่างถูกต้อง
- ๘) กิจกรรมทำบุญคณะทุกปี
- ๙) กิจกรรมทอดผ้าป่าสามัคคี
- ๑๐) กิจกรรมเทศน์มหาชาติ

๓.๓.๓ บทบาทขององค์กรนักศึกษา

- ๑) ช่วยดูแลกำกับการปฏิบัติตนของนักศึกษา
- ๒) สร้างความสื่อกันให้นักเรียนประพฤติตัวให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นทั้งต่อตัวนักศึกษาในองค์กรเอง และนักศึกษาคนอื่น
- ๓) กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง
- ๔) กิจกรรมค่ายชมพู่เขียว (กองพัฒนานักศึกษา)
- ๕) กิจกรรมค่ายคุณธรรม (คณะ)
- ๖) กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติและวันแม่แห่งชาติ
- ๗) กิจกรรมวันคล้ายวันสวรรคตสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
- ๘) กิจกรรมวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
- ๙) กิจกรรมวันเข้าพรรษา หล่อเทียนพรรษา
- ๑๐) กิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ วันสงกรานต์
- ๑๑) กิจกรรมทำบุญขึ้นปีใหม่
- ๑๒) กิจกรรมวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ^๙

๓.๔ องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมคุณธรรมของมหาลัทธิราชภัฏรำไพพรรณี

จากการพูดคุยกับผู้บริหารและคณะครูอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีและสำราญนโยบายในเบื้องต้น พบว่า มหาลัทธิราชภัฏรำไพพรรณี ได้ให้ความสำคัญ ดังนี้

^๙ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,(ออนไลน์), แหล่งที่มา : <https://www2.rbru.ac.th/>,(๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒).

๑) การบริหาร

- ๑) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้ความสำคัญในการวางแผนกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาและการดำเนินกิจกรรมต่างๆโดยให้มีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น กรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง ศิษย์เก่า
- ๒) การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการสอนทุกกลุ่มสาระในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม
- ๓) ชุมชนให้การสนับสนุน
- ๔) การเป็นตัวอย่างที่ดี ครูอาจารย์ มารดา บิดา เป็นตัวอย่างที่ดีในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
- ๕) การใช้สื่อนวัตกรรมต่างๆ
- ๖) กิจกรรมเสริม จิตอาสา

๒) ด้านการสอนเรียน

- ๑) การบูรณาการการสอนทุกกลุ่มสาระในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม การบวชสามเณรอุดรธานี การพานักศึกษาเข้าวัด ศึกษาวัฒนธรรม
- ๒) การจัดการเรียนการสอนแทรกคุณธรรม จริยธรรมและทักษะของชีวิตสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การแสดงความเคารพ แสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเอง
- ๓) นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมต่างๆและได้เข้าร่วมปฏิบัติกับเพื่อนๆในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเป็นอย่างดี
- ๔) การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักศึกษามีครูอาจารย์ดูแลอย่างใกล้ชิด
- ๕) การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับปรัชญาของทางมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- ๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมีแหล่งเรียนรู้และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม
- ๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามระเบียบวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- ๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีปลูกฝังให้นักศึกษารู้จักการออมและการประหยัด

๙) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีประกาศและให้การยกย่องชมเชยนักศึกษาที่ทำ
ความดี

๑๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีตระหนักและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ความ
เป็นไทยและการรักษาธรรมชาติแวดล้อม^{๑๐}

สรุป องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมคุณธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ
พรรณีถือเป็นเรื่องสำคัญในสังคม ทุกสถาบันการศึกษาที่ว่าได้เน้นการปลูกฝังให้นักศึกษามีส่วนร่วม
เกี่ยวข้อง และมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

๓.๕ กิจกรรมการส่งเสริมการรักษา ศิล ๕ ของนักศึกษาหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๕.๑ ด้านความรู้ความเข้าใจ

สภาพสังคมในปัจจุบันนักศึกษาหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมีความเข้าใจในเรื่องของ
ศิลป ๕ ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ปฏิบัติ
และผู้อื่น เพื่อให้การดำรงชีวิตเป็นไปอย่างสงบสุข ศิล ๕ สามารถทำให้เราอยู่ในสังคมได้อย่างมี
ความสุขและปลอดภัยใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท จึงเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับสังคมในปัจจุบันนี้ การ
ปฏิบัติเกี่ยวกับศิลป ๕ ที่มักจะไม่ได้ผลมีสาเหตุมาจากสิ่งกระตุ้นทางสังคมที่มีอยู่รอบตัวและไม่สามารถ
ยับยั้งชั่งใจได้จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติตามศิลป ๕ คือให้เราฝึกจิตใจ ฝึกการใช้ชีวิต ให้เป็นไปในทางที่ดี
เพื่อความสุขสงบในชีวิตมี ๖ ขั้นตอน

ขั้นตอน ๑ : เป็นการสร้างการรับรู้ให้เกิดจิตสำนึกในการรักษา ศิล ๕ ด้วยการเริ่มต้น
กิจกรรมเปิดใจกับศิลป ๕ ทำให้ผู้เข้ารับการอบรม เปิดตา เปิดหู เปิดปาก และเปิดใจรับความรู้สู่ปัญญา

ขั้นตอน ๒ : เป็นการสร้างความเข้าใจและรักษาศิล ๕ ด้วย ความสมัครใจ เมื่อตาหู ใจฟัง
สมองคิด จิตเปิดใจ ในเนื้อหาที่บรรยายประกอบสื่อสมัยใหม่ อย่างเข้าใจในศิลป ๕ นั้น

ขั้นตอน ๓ : เป็นการทำให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ในการรักษา ศิล ๕ ด้วยการตั้งใจให้
สงบเพื่อทบทวนเนื้อหาสาระ ผ่านวิธีการนั่งสมาธิ เมื่อรับรู้ และเข้าใจ แล้ว ใจก็จะยอมรับและพร้อมที่
จะปฏิบัติตามศิลป ๕ ในขั้นนั้น

ขั้นตอน ๔ : เป็นการเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในคุณค่าของการ รักษา ศิล ๕ เมื่อใจสงบก็
สามารถรับรู้ด้วยหัวใจ คือการฟังด้วยหู รับรู้ด้วยใจ ก็จะเกิดสำนึกรู้ คุณค่าของการรักษาศิล ๕ ในข้อ
นั้น

^{๑๐} กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, (ออนไลน์), แหล่งที่มา :
<http://www.studev.rbru.ac.th/>, (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒).

ขั้นตอนที่ ๕ : เป็นการรักษาศีล ๕ อย่างต่อเนื่องจน กลายเป็นนิสัย เมื่อสำนึกตื่นรู้ได้ คือรู้ และเข้าใจด้วยปัญญาได้ ก็จะไม่ไปสู่กระบวนการ สร้างสรรค์ในความคิด และการกระทำ ของการรักษาศีล ๕ ในขั้นนั้น

ขั้นตอนที่ ๖ : มีการให้รางวัลหรือยกย่องชื่นชมบุคคลในการ รักษาศีล ๕ เพื่อส่งเสริมให้เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

๓.๕.๒ ด้านการปฏิบัติ

จุดมุ่งหมายคือการเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบต่อตนเองและผู้อื่น เมื่อเราเป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว เราจะสามารถใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้องและมีความสุข ไม่สร้างความเดือดร้อนรำคาญใจให้แก่ผู้อื่น จะกระทำการสิ่งใดย่อมสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะได้กระทำอย่างมีสติ มีศีลอันเป็นเครื่องนำทางการใช้ชีวิตอยู่เสมอ ศีล ๕ คือรูปแบบการปฏิบัติตามหลักของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ที่มีหลักปฏิบัติ 5 ข้อเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสงบสุขสาเหตุหลักคิดที่ว่ามาจากความเชื่อกับค่านิยมในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การปฏิบัติเป็นไปได้ยาก ดังนั้น แนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในภาคของการปฏิบัติมี ดังนี้

๑) ช่วยดูแลกำกับการปฏิบัติตนของนักศึกษา องค์กรนักศึกษา เป็นหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดของกองพัฒนานักศึกษา กิจกรรมต่างๆ ขององค์กรนักศึกษาจัดขึ้นนั้น ล้วนอยู่ในแผนของกองพัฒนานักศึกษาและแผนของมหาวิทยาลัย กิจกรรมที่องค์กรนักศึกษาจัดขึ้น เช่น กิจกรรมการไหว้ครู กิจกรรมกีฬา เป็นต้น ซึ่งหากมีกิจกรรมของกองพัฒนานักศึกษา ก็จะมีหน่วยงานขององค์กรนักศึกษา ร่วมด้วยเสมอ เพื่อฝึกให้นักศึกษาที่มีหน้าที่ ได้รู้จักการเสียสละ มีความอดทน มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย

๒) สร้างความสำนึกให้แก่นักศึกษา ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นทั้งต่อนักศึกษาในองค์กรเอง และนักศึกษาคนอื่น ในด้านของการปฏิบัติตนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมีนโยบายยกย่องเชิดชู นักศึกษาผู้กระทำความดี ความชอบ เช่น การเก็บของหายได้ แล้วนำมาคืน ทางมหาวิทยาลัยมีการประกาศเกียรติคุณ ของนักศึกษาหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้อื่นต่อไป และเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดี ในการช่วยเหลือผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา ในเรื่องของสุญหาย ในความคิดที่ว่า ของใคร ใครก็รัก

๓) กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับฟังคำชี้แจงแนวนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการต่างๆ ของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาในด้านการความรู้ และใน

ด้านคุณธรรมผู้ปกครองจะได้ทราบกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งติดตามการเรียนการสอนของนักศึกษา เป็นการร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับทางผู้ปกครอง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติของนักศึกษา และเพื่อติดตามการเรียนของนักศึกษา เป็นการป้องกัน และปรามอีกทางหนึ่งได้อีกด้วย

๔) กิจกรรมค่ายชมพูเขียว (กองพัฒนานักศึกษา) เป็นกิจกรรมภาคบังคับของมหาวิทยาลัย นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ทุกคน จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการเข้ามศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งในกิจกรรมก็จะมีกิจกรรมฝึกอบรบด้านคุณธรรมจริยธรรม เรียนรู้ในเรื่องของการเคารพรุ่นพี่ เคารพครูอาจารย์ เพราะในกิจกรรมผู้ที่ดูแล ในทุกๆ เรื่องเป็นหน้าที่ของนักศึกษารุ่นพี่ๆ ที่เป็นผู้ที่ทางกองพัฒนานักศึกษาได้คัดมาอบรม เพื่อมาคอยดูแลนักศึกษาที่เข้ามาใหม่โดยเฉพาะ ในกิจกรรมก็จะมีกิจกรรม ฟังธรรม ฝึกจิต ฝึกวินัย ฝึกความอดทน ออกกำลังกาย เพื่อให้มีสุขภาพพลานามัยที่เข้มแข็ง สมบูรณ์ดี เพื่อเตรียมความพร้อมในทุกๆ เรื่อง เกี่ยวกับการสอนต่อไป^{๑๑}

๕) กิจกรรมค่ายคุณธรรม (คณะ) ค่ายคุณธรรมของมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือ ๑. แบบที่กองพัฒนานักศึกษาจัดขึ้น โดยนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ต้องเข้าร่วม ๒. ค่ายคุณธรรมของคณะ เป็นผู้จัดขึ้น โดยทั้ง ๒ อย่างนี้แล้วแต่มีเจตนาเป็นแบบเดียวกัน ต่างกันเพียง สถานที่ และผู้ดูแลเท่านั้น โดยเนื้อหาและจัดประสงค์การอบรมจะคล้ายๆ กัน ซึ่งการอบรมของคณะ จะจัดตามที่คณะกำหนด และผู้ดูแลเป็นนักศึกษารุ่นพี่ของคณะนั้นๆ

๖) กิจกรรมวันครู/พ่อแห่งชาติและวันแม่แห่งชาติ

เพื่อปลูกฝังความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ แสดงความรักความกตัญญูต่องานที่ต่อบิดามารดา และครูอาจารย์ โดยทางมหาวิทยาลัย จัดให้มีการทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง ในพิธีจะมีการนิมนต์พระสงฆ์ จำนวน ๑๐ รูป มาเจริญพระพุทธมนต์ มีการอาราธนาศีล-รับศีล หลังจากนั้นจะมีการตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง โดยผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และในช่วงต่อมามีกิจกรรมในห้องประชุม ถวายความเคารพ ร้องเพลงสรรพระบารมี^{๑๒}

^{๑๑} กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,(ออนไลน์), แหล่งที่มา : http://www.pgcamp.rbru.ac.th/index.php?link=gallery&gallery=43&s_page=#gallery-show (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒).

^{๑๒} กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,(ออนไลน์), แหล่งที่มา : <http://www.atstu.rbru.ac.th/index.php?url=gallery&link=show&gallery=123#gallery>, (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒).

๗) กิจกรรมวันคล้ายวันสวรรคตสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีพระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ทรงสวรรคตในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๗ กิจกรรมเริ่มตั้งแต่ตอนเช้า มีการวางพวงมาลา หน้าพระบรมชานุสาวรีย์ ณ บริเวณ วังสวนบ้านแก้ว โดยหน่วยงานต่าง มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีการนิมนต์พระสงฆ์ จำนวน ๑๐ รูป มาเจริญพระพุทธมนต์ อาราธนาศีล รับศีล ถวายอาหารปิ่นโต รับพร เป็นกิจกรรม เฉพาะตอนเช้า เพื่อเป็นการให้ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ได้ระลึกถึงพระองค์ท่านที่มีเมตตา คุณ ต่อพสกนิกรชาวจันทบุรี โดยเฉพาะข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๘) กิจกรรมวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันอังคารที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ กิจกรรมเริ่มตั้งแต่ตอนเช้า มีการวางพานพุ่ม หน้าพระบรมชานุสาวรีย์ ณ บริเวณ วังสวน บ้านแก้ว โดยหน่วยงานต่าง มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีการนิมนต์พระสงฆ์ จำนวน ๑๐ รูป มาเจริญพระพุทธมนต์ อาราธนาศีล รับศีล ถวายอาหารปิ่นโต รับพร ส่วนในช่วงกลางวันจะมีกิจกรรม ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การจุดเทียนเพื่อน้อมระลึกถึงพระองค์ท่าน เป็นต้น กิจกรรมนี้ เพื่อเป็นการให้ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยทั้ง ได้ระลึกถึงพระองค์ท่านที่มีเมตตาคุณ ต่อพสกนิกรชาวจันทบุรี โดยเฉพาะข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๙) กิจกรรมวันเข้าพรรษา หล่อเทียนพรรษา กิจกรรมวันเข้าพรรษามหาวิทยาลัยจัดขึ้น ประจำปีเพื่อให้นักศึกษาที่เป็นชาวพุทธ ได้มีโอกาสทำบุญเป็นประจำทุกปีในช่วงเช้า นิมนต์ พระสงฆ์จำนวน ๑๐ รูป เพื่อรับบิณฑบาตข้าวสารอาหารแห้ง โดยในพิธีจัดให้มีการอาราธนาศีล รับ ศีล เจริญพระพุทธมนต์ ถวายอาหารปิ่นโต หลังจากนั้นจะเป็นการหล่อเทียนจำนำพรรษา โดยคณะ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา จะได้ร่วมกันหล่อเทียนจำนำพรรษา หลังจากนั้น แต่ละคณะ จะนำเทียนจำนำพรรษาที่เตรียมไว้ ไปถวายตามวัดต่างๆ โดยมีนักศึกษาแต่ละคณะเป็นผู้ติดตามถวาย ทั้งนี้ นักศึกษาจะได้รับศีล รับพร ฝึกการให้ การเสียสละ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความดีให้กับนักศึกษา

๑๐) กิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่วันสงกรานต์ กิจกรรมวันสงกรานต์ มหาวิทยาลัยโดย กองพัฒนานักศึกษา และสำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาศูนย์ชุมชนจะจัดให้มีการ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ โดย เชิญข้าราชการ พนักงานที่อาวุโส (ผู้บริหาร) มาเป็นผู้ใหญ่ในงาน จัดให้มีกิจกรรมการทำบุญตอนเช้า เหมือนกิจกรรมอื่นๆ คือ การนิมนต์พระสงฆ์จำนวน ๑๐ รูป มารับบิณฑบาต ต่อจากนั้นมีกิจกรรม โดยข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ผู้ที่มีอาวุโสน้อยกว่าจะได้รดน้ำ ท่านผู้ใหญ่เป็นลำดับๆ ไป จน เสร็จพิธี เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นแบบอย่างการมีสัมมาคารวะ การนับถือผู้ใหญ่ อีกทั้งได้รับศีล เพื่อ นำไปปฏิบัติ

๑๑) กิจกรรมทำบุญขึ้นปีใหม่ การทำบุญขึ้นปีใหม่ของมหาวิทยาลัย จะจัดเป็นประจำทุก ปีเช่นกัน โดยจัดหลังปีใหม่ กิจกรรมก็จัดให้มีการทำบุญ ตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง โดยในพิธีมีการ

อาราธนาศีล รับศีล พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์เป็นอันเสร็จพิธี ในงานนี้ นักศึกษาก็จะได้ตักบาตร รับศีล รับพร เช่นกัน เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษา^{๓๓}

๑๒) กิจกรรมวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร กิจกรรมวันคล้ายวันพระราชสมภพเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมในช่วงเช้า นิมนต์พระสงฆ์มาเจริญพระพุทธมนต์ จำนวน ๑๐ รูป อาราธนาศีล รับศีล เป็นกิจกรรมหลัก และถวายความเคารพ ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี โดยมีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง

๓.๖ สรุป

การรักษาศีลก็คือการตั้งใจรักษาตามปกติของคนนั่นเอง เช่น การฆ่าการทำร้ายกับการไม่ฆ่าไม่ทำร้าย การขโมยกับการไม่ขโมยของผู้อื่น การประพฤติผิดคู่ครองของผู้อื่นกับความยินดีในคู่ครองของตนเอง การพูดเท็จกับการไม่พูดเท็จ และการดื่มสุรากับการไม่ดื่มสุรา จะเห็นได้ว่า สิ่งทั้งหลาย มีการฆ่าเป็นต้น เป็นสิ่งที่ผิดปกติ คือไม่ปกติ ซึ่งตรงกันข้ามกับคำว่าศีล เพราะศีลแปลว่าปกติ ฉะนั้น การรักษาศีลจึงชื่อว่า การรักษาความปกติของคนนั่นเอง โดยเนื้อแท้และความมุ่งหมายของศีลในเชิงปฏิบัติ ศีล คือ ข้อปฏิบัติสำหรับการฝึกอบรมในด้านความประพฤติ ระเบียบวินัยให้มีสุจริตทางกาย วาจา และอาชีวะ มีการดำรงตนด้วยดี มีชีวิตที่เกื้อกูลท่ามกลางสภาวะแวดล้อมที่ตนมีส่วนช่วยสร้างสรรค์ รักษาเกื้อกูลชีวิตที่ดีงามร่วมกัน เป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการพัฒนาคุณภาพจิตใจ และการเจริญปัญญา ในการดำเนินชีวิต และการศึกษาเล่าเรียนหากไม่ศีลชีวิตก็จะเต็มไปด้วยความวุ่น วิตกกังวล ระว่างภัยอันตรายอยู่รอบด้าน ทั้งแก่ชีวิต ทรัพย์สิน ครอบครัว ตลอดจนจนถึงผลประโยชน์ที่ตัวเองมีอยู่ เมื่อเป็นอย่างนี้ก็จะมีความสุขสงบในชีวิตได้ยาก แม้จะอยู่ได้ก็อยู่อย่างไม่มีความสุข ถ้าเรามีศีล ก็สามารถอยู่อย่างมีความสุขได้ ดังคำพูดที่ว่า “มีศีลก็มีสุข”

^{๓๓} คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,(ออนไลน์), แหล่งที่มา :<https://www.facebook.com/socialrbru.ac.th/photos/a.1716185248605153/2350948488462156/?type=3&theater>

บทที่ ๔

วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลปะ ๕ ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ในบทที่ ๔ นี้ นำเสนอในประเด็น (๑) วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจ (๒) วิเคราะห์แนวทางการเสริมด้านการปฏิบัติ (๓) ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลปะ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี(๔)เสนอแนวทางการรักษาศิลปะ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

๔.๑ วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจการรักษาศิลปะ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากการศึกษากิจกรรมบทที่ ๒ และ ๓ ของของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเอกสารได้ดังต่อไปนี้

๔.๑.๑ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านเว้นจากการฆ่าสัตว์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารพบว่า ในด้านของศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์และเบียดเบียน ในข้อนี้ต้องควบคู่กับความมีเมตตา กรุณา ที่เว้นจากการฆ่าสัตว์ได้แสดงว่าเป็นคนมีเมตตา กรุณา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มุ่งมั่นสอนในเนื้อหาที่บรรยายประกอบสื่อสมัยใหม่ ครูอาจารย์มีส่วนสำคัญในการเป็นผู้นำและการสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพราะเป็นเรื่องภายในจิตใจที่สะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก ครูอาจารย์จึงควรเป็นแบบอย่างที่ดี ครูอาจารย์จะต้องสร้างจิตใจที่มีความเมตตากรุณาต่อนักศึกษา มีความปรารถนาดีต่อนักศึกษา การสอนทุกครั้งจะต้องสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและทักษะชีวิต ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ครูอาจารย์ต้องหาบทความรายงานการวิจัย งานเขียนเรื่องราว หรืออาจสร้างบทความที่ดีที่สร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่สังคม และนำมาเผยแพร่ให้กับนักศึกษาในห้องเรียน หรือติดบอร์ดเพื่อให้มีการอ่านอย่างทั่วถึงอยู่เสมอ ครูอาจารย์ต้องรณรงค์ ส่งเสริมยกย่อง ประกาศให้รางวัลแก่ผู้เรียนหรือคนในสังคมที่ทำความดีความงาม มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยกย่องและเป็นแบบอย่าง ขณะเดียวกัน

นักเรียนที่ขาดคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ครูอาจารย์จะต้องให้อภัยและให้โอกาสสนับสนุนให้นักเรียนคนนั้นกลับตัวกลับใจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสียใหม่อย่างอดทนอดกลั้นและทุ่มเท^๑ให้นักศึกษารู้จักบทบาทปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและหลักการทำงานร่วมกับคนอื่น ความเมตตา ความรัก ความปรารถนาให้เขามีความสุข สร้างการรับรู้ให้เกิดจิตสำนึกในการรักษาศีลข้อที่ ๑ ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักบทบาทปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและหลักการทำงานร่วมกับคนอื่นด้วยความเมตตา ความรัก ความปรารถนาให้เขามีความสุข สร้างการรับรู้ให้เกิดจิตสำนึกในการรักษาศีลข้อที่ ๑ เช่น โครงการเข้าค่ายชมพู่เขียว เป็นต้น เป็นการปลูกฝังให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ได้ฝึกความอดทน อดกลั้น เคารพเชื่อฟังรุ่นพี่ ไม่ทำร้ายซึ่งกันและกันในอนาคตซึ่งคคีความ เสริมสร้างความรัก ความกรุณาต่อกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง หากไม่มีกิจกรรมเช่นนี้ นักศึกษารุ่นน้องอาจมีปัญหากับรุ่นพี่ได้ เพราะต่างคนต่างมีที่มาแตกต่างกัน นิสัยต่างกัน

๔.๑.๒ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านสัมมาอาชีวะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารพบว่า สัมมาอาชีวะ คือ ความเพียรเลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ เป็นการอดทนจนสามารถรักษาศีลให้มั่นคงบริสุทธิ์อยู่ได้ บุคคลผู้เว้นจากมิถิลาชีพแล้วยังจะต้องประกอบด้วยการประพฤติเป็นธรรมในการหาเลี้ยงชีพ ๓ ประการ คือ

๑. การประพฤติเป็นธรรมในกิจการ ได้แก่ ทำกิจการใดๆ ที่ได้รับมอบหมายด้วยความอุตสาหะตั้งใจทำให้สำเร็จด้วยดี ไม่บิดพลิ้วหลีกเลี่ยงการงานที่ตนทำนั้น

๒. การประพฤติเป็นธรรมในบุคคล ได้แก่ ความเป็นผู้ซื่อตรงต่อบุคคลทั่วไป ไม่หลอกลวง ไม่เห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว

๓. การประพฤติเป็นธรรมในวัตถุ ได้แก่ ความเป็นผู้ซื่อตรงต่อวัตถุ ไม่ปลอมปน ไม่หลอกลวงให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าวัตถุนั้นๆ เป็นของดีเยี่ยมเกินกว่าความเป็นจริง ผู้เลือกอาชีพควรเว้นจากอาชีพที่ประกอบด้วยโทษเสีย เพราะทรัพย์ที่ได้มาจากการงานอันประกอบด้วยโทษนั้น ไม่ยังประโยชน์ของทรัพย์ให้สำเร็จได้เต็มที่ อีกประการหนึ่ง การงานที่จะต้องเสี่ยงโชค เช่น เล่นการพนันก็ไม่ควรเลือก เพราะอาจจะถึงฉิบหายได้ หากสำเร็จได้ทรัพย์มา ทรัพย์นั้นก็ไม่ต้องอยู่ถาวร เพราะเหตุ ๒ ประการ คือ

^๑เพ็ชรี รูปะวิเชตร, “เอกสารรวบรวมบทความทางวิชาการ บทความพิเศษ และบทความงานวิจัยของอาจารย์ ดร.เพ็ชรี รูปะวิเชตร”, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๗).

๑. เป็นทรัพย์สินที่ได้มาง่าย มีความเสียดายน้อย จ้างง่ายใช้สอยง่าย

๒. มีความอยากได้ไม่มีสิ้นสุด

ส่วนทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบกิจการงานในทางที่สุจริต จะสร้างความเจริญมั่งคั่ง เพราะเจ้าของทรัพย์สินย่อมจะต้องเอาใจใส่คอยดูแลรักษาทรัพย์สินนั้นให้พ้นจากอันตรายต่างๆ รู้จักจ้างง่าย ใช้สอยแต่พอสมควรไม่ฟุ่มเฟือยเกินไป หรือเบียดเบียนตนเองจนเกินไป

สรุปได้ว่า การส่งเสริมความเข้าใจด้านสัมมาอาชีพแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยทางมหาวิทยาลัยให้การศึกษาในหลากหลายวิชาที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมและจริยธรรม หรือแม้กระทั่งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานเช่น วิชาจริยศึกษาเพื่อการพัฒนาตน วิชาจริยศาสตร์ เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้เรื่องของทักษะการใช้ชีวิตที่ถูกต้องและเหมาะสม ในขณะที่ตนเองนั้นเป็นนักศึกษา เพื่อศึกษากิจการณการทำงานใดที่เหมาะสม กิจกรรมใดที่ไม่เหมาะสม และที่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ใช่ชีวิต หรือประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย ในส่วนของมหาวิทยาลัยมีกิจกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพที่สุจริต เช่น การฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ การฝึกอบรมการทำอาหาร การฝึกอบรมด้านการจัดการต่างๆ เพื่อนำความรู้ไปประกอบสัมมาชีพ โดยสุจริต เรียกว่า สัมมาอาชีพะ คือการเลี้ยงชีพชอบ

๔.๑.๓ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านความสำรวมในกาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารพบว่า การส่งเสริมในเรื่องของความสำรวมในกาม ได้แก่ กิริยาที่ระมัดระวังไม่ประพฤติกมมากในกาม คุณข้อนี้ทำให้ผู้ประพฤติตามเป็นผู้บริสุทธิ์ผ่องใส มีสง่าราศี พ้นจากความดิฉินนินทาได้ ธรรมข้อนี้จัดตามเพศของบุคคลได้เป็น ๒ คือ

๑. สหระสนโดษ ความพอใจด้วยภรรยาของตน เป็นคุณสำหรับชาย ซึ่งชายที่มีภรรยาแล้ว ยินดีอยู่แต่ในภรรยาของตน ไม่รักใคร่ยินดีกับหญิงอื่น ช่วยกันหาเลี้ยงชีพไม่ละทิ้งกัน ชื่อว่า สันโดษ ด้วยภรรยาของตน ส่วนผู้ไม่สันโดษด้วยภรรยาของตน เทียวชุกชกกับหญิงแพศยา แม้ไม่เป็น กามเมสุมิฉฉาจาร แต่ก็เป็เหตุแห่งความเสื่อมเสียแก่ตน ๓ สถาน คือ ๑. ต้องเสียทรัพย์เป็นค่าบำเรอหญิงนั้น ๒. เป็นบ่อเกิดแห่งโรคภัย อันอาจทำให้ร่างกายพิการไปต่าง ๆ ๓. เป็นเหตุใกล้ต่ออันตราย เพราะอาจจะก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทกับชายอื่น ๆ ได้

๒. ปติวัตร ความจงรักภักดีความซื่อสัตย์ต่อสามีของตน เป็นคุณสำหรับหญิง ซึ่งหญิงที่มีสามีแล้วต้องเอาใจใส่ดูแลสามีของตน ผู้เป็นภรรยาพึงกระทำให้ดีที่สุด และผูกสมัครรักใคร่สามีของ

ตน ไม่ ควรมีใจไปผูกพันกับชายอื่นที่ไม่ใช่สามีของตน แม้หากว่าสามีตนเอง ตายไปแล้วแต่ยังรักใคร่ในสามีตนเองอยู่ ไม่มีจิตใจรักใคร่ในชายอื่นอีกต่อไป เช่นนี้ชื่อว่า ปติวัตร ประพฤติในสามีตนเป็นแบบอย่างแก่หญิงทั้งหลายในภพหน้า ดังนั้นความสำรวมในกามจึงเป็นการส่องความประพฤติที่ดีงามของชายหญิงผู้มีศีลเป็นที่รัก

สรุปได้ว่า การส่งเสริมด้านการสำรวมในกามของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยทางมหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อยู่เสมอ เช่น ค่ายชมพูเขียว ค่ายคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น เพราะค่ายคุณธรรม จะมีการอบรม และส่งเสริมความรู้ในเรื่องของการรักษาศีล ๕ โดยเฉพาะการรักษาศีลข้อที่ ๓ คือการละเว้นจากการประพฤติดนินทา โดยจะชี้แจงในเรื่องของการปฏิบัติตนในขณะที่ยังเป็นนักศึกษา ไม่ควรที่ประพฤติดนินทาในเรื่องของกาม เช่น การอยู่หอพักร่วมกันระหว่างชายหญิง หรือการอยู่ด้วยกันโดยสมัครใจว่าเป็นคู่รักกันก็ตาม เพราะหากว่าไม่สำรวมในเรื่องของกาม ไม่อดทน อดกลั้น ชีวิตอนาคตอาจมีปัญหาได้ จึงควรสำรวมในเรื่องของกามเป็นอย่างยิ่ง ในการเรียนการสอนครูอาจารย์ก็จะมีอบรมให้ความรู้เรื่องนี้อยู่เสมอ เช่น ในรายวิชาจริยศึกษาเพื่อการพัฒนาตน เป็นต้น

๔.๑.๔ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านความมีสัจย์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารพบว่า ความซื่อสัตย์ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทาน ณ ตำหนักจิตรลดารโหฐาน ในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ ที่ว่า “ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดในตัวเอง เพื่อจักได้เป็นคนดีมีประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาด ที่เจริญมั่นคง” จากพระราชดำรินี้ทำให้พบประเด็นของชุดความคิดใน ๒ ประเด็นใหญ่ คือ (๑) ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง และ (๒) ชีวิตที่สะอาด หากเชื่อม ๒ ชุดความคิดนี้เข้าด้วยกัน จะพบว่า ความซื่อสัตย์สุจริต นอกจากจะเป็นเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่างแล้ว ยังส่งผลต่อเนื่องให้ชีวิตมนุษย์มีความสะอาดด้วย ซึ่งความสะอาดนั้นมีความเท่าเทียมกับความซื่อสัตย์สุจริตสรุปได้ว่า บุคคลใดก็ตามดำเนินชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ชีวิตของบุคคลนั้นย่อมนับถือว่าสะอาด และเจริญมั่นคง^๒

^๒พระมหาพรหม ธรรมหาโส, รศ.ดร. และคณะ. "จากหมู่บ้านศีล ๕ พัฒนาสู่การเป็นต้นแบบหมู่บ้านสะอาด" ๒๕๕๘.

ความมีคำสัตย์ ได้แก่ กิริยาที่ประพฤติตนเป็นคนตรง มี ๔ ประการ คือ

๑. ความเที่ยงธรรม ได้แก่ ความประพฤติเป็นธรรมในกิจการ อันเป็นหน้าที่ของตน ไม่ประพฤติผิดด้วยอำนาจอคติ ๔ ประการ คือ

๑. ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะรัก
๒. โทสาคติ ลำเอียงเพราะโกรธ
๓. โมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง
๔. ภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว

ความเที่ยงธรรมในหน้าที่เช่นนี้ เมื่อถึงโอกาสยอมทำให้บุคคล นั้นเจริญด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ และมีความสุขที่ปราศจากโทษ

๒. ความซื่อตรง ได้แก่ ความประพฤติตรงต่อบุคคลผู้เป็นมิตร และต้องเว้นจากโทษ ๔ สถานคือ

๑. ปอกลอกเพื่อน
๒. ดีแต่พูด
๓. ประจบสอพลอ
๔. ซักชวนในทางเสื่อมเสีย

นอกจากนั้นยังจะต้องประกอบด้วยคุณ ๔ สถาน คือ

๑. อุปการะเกื้อหนุนเพื่อน
๒. ร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วย
๓. ตักเตือนแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์
๔. มีความรักใคร่กันจริง

๓. สวามิภักดิ์ ได้แก่ ความจงรักภักดีในเจ้าของตน เมื่อยอมยกบุคคลใดเป็นเจ้าของตนแล้ว เช่น ข้าราชการถือพระเจ้าแผ่นดินเป็นเจ้าของตน เป็นต้น ก็ประพฤติซื่อสัตย์ต่อบุคคลนั้น ทำกิจการอะไรก็ทำโดยสุจริตเพื่อประโยชน์แก่เจ้าของตน ช่วยป้องกันภัยอันตรายต่างๆ แม้ชีวิตก็ยอมสละได้ เช่นนี้ ถือว่ามีความสวามิภักดีในเจ้าของตน

๔. ความกตัญญู ได้แก่ ความเป็นผู้รู้อุปการะที่ท่านได้ทำแล้ว แก่ตน ยกย่องนับถือท่านผู้นั้น ไม่แสดงอาการลบหลู่ดูหมิ่น หรือยกตนดีเสมอท่าน ผู้รู้จักคุณของท่านผู้มีคุณและเคารพนับถือท่าน ได้ชื่อว่า คนกตัญญู

การพัฒนาสมรรถภาพส่วนบุคคล มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความเป็นเสรีในการคิดสร้างสรรค์ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่นิยมการได้สิ่งต่างๆมาด้วยความทุจริต รู้จักพึ่งตนเอง มีความขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค จุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนาสมรรถภาพส่วนบุคคลก็คือ การสร้างความเป็นเสรีให้แก่บุคคล ผู้ที่ได้รับการศึกษาควรจะได้รับ การพัฒนาสมรรถภาพในส่วนบุคคลของตนเป็นอย่างดีกล่าวคือรู้จักตนเองให้สมกับที่ได้เกิดมาเป็นสมาชิก ในสังคมมนุษย์เช่น รู้จัก และมีความสามารถในการพูด คิด เขียน อ่าน รู้จักรักษาสภาพทั้งทางกาย และทางจิต ทั้งส่วนตัวและของสังคม ความสามารถในการเชิงเศรษฐกิจคุณสมบัติที่เราต้องการปลูกฝัง ให้แก่นักศึกษาในเรื่องนี้ก็คือ การรู้จักเป็นผู้บริโภคที่ดี รู้จักใช้จ่ายใช้สอยเงินอย่างมีประโยชน์ รู้จัก การเก็บหอมรอมริบ มีความมัธยัสถ์ไม่ฟุ้งเฟ้อ รู้จักสงวนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ รังเกียจการทำงานที่สุจริต และรู้จักหลักการและวิธีการของสหกรณ์ รู้จักการประสานประโยชน์ของ บุคคลหรือกลุ่มบุคคล พลเมืองที่ดีของชาติ ควรมีความสามารถในการใช้จ่ายใช้สอยทรัพย์ที่หา มาได้ โดยได้รับประโยชน์อย่างคุ้มค่า ควรรู้จักการสงวนทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นสมบัติร่วมกันของ ประชาชน การรักษาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมซึ่งกำลังเสื่อมโทรมลงทุกขณะเพราะความประมาท และการไม่รู้จักใช้ ควรรู้จักการวิเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลต่างๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการ เลือกใช้สินค้าและบริการต่างๆ ที่มีการเสนอในท้องตลาด รู้จักการประหยัดและการลงทุนเพื่อ ผลตอบแทนในอนาคต

ปัญหาที่น่าห่วงอีกประการหนึ่งก็คือ การหมกมุ่นในการพนันและปัญหาเรื่องยาเสพติด เป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัย จะต้องกวดขันอย่างเข้มงวดในอบายมุขทั้งสองประการนี้ เพราะสิ่งชั่วร้าย และอาชญากรรมต่างๆ มีโอกาสจะเกิดขึ้นได้ง่ายจากอบายมุขทั้งสองประการนี้ความเป็นผู้ตั้งอยู่ใน คุณธรรมจริยธรรม มหาวิทยาลัยทุกแห่งจะต้องเป็นแหล่งที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

ความมีน้ำใจนักกีฬา รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวมและความอยู่รอดของประเทศชาติ รู้จักรับ ฟังความเห็นของผู้ มีหิริโอตตปเป และรู้จักการทำงานร่วมกันกับคนอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ คุณค่า ทางจริยธรรมนั้นจำเป็นจะต้องมีรากฐานมากจากความเข้าใจในวัฒนธรรมและอารยธรรมของตนเอง และของเพื่อนร่วมโลก โดยเฉพาะวัฒนธรรมและอารยธรรมของตนเอง^๓

^๓ พนัส หันนาคินทร์, การสอนค่านิยมและจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนต, ๒๕๒๖).

สรุปได้ว่า มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตในโลกปัจจุบันเป็นอย่างมาก บางครั้งคนเรามีการศึกษาไม่สูงมากนัก หากแต่เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ก็ประสบความสำเร็จได้ เพราะสามารถเป็นที่ไว้วางใจของผู้คนได้ การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญหากแต่ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ก็อาจไม่เป็นที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการได้ ดังนั้น นักศึกษานอกจากจะมีวุฒิการศึกษาแล้วควรมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้ง กิจกรรมที่ส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เช่น การปฏิบัติธรรม ฝึกจิต การรักษาศีล ๕ ในโครงการค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมเสริมอีกอย่างหนึ่งคือ การประกาศคุณงามความดี ของการเก็บสิ่งของมีค่าของผู้อื่นได้ แล้วนำส่งเจ้าของ เป็นการส่งเสริม และเชิดชูผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดจะเอาของหรือทรัพย์สินของผู้อื่น เป็นกิจกรรมใหม่ของมหาวิทยาลัยที่จัดขึ้นมา และได้ผลมีการเก็บสิ่งของมีค่าคืนเจ้าของมากมาย ซึ่งจะมีการประกาศทางเฟสบุ๊ค ไลน์ และรายการข่าวของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

๔.๑.๕ ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านการงดเว้นจากการดื่มสุราเมรัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านการงดเว้นจากการดื่มสุราเมรัย เป็นการสร้างความเข้าใจและรักษาศีลข้อที่ ๕ ด้วยความสมัครใจ เปิดใจ ในเนื้อหาที่บรรยายประกอบสื่อสมัยใหม่ บรรยายถึง ความรุนแรงของพิษสุรา และโทษของการดื่มสุรา มนุษย์ทุกคนมีสติควบคุมพฤติกรรมการทำดีหรือไม่ดีได้ นั้นต้องมีเกิดจากการมีสติมาควบคุม แต่เมื่อใดที่มนุษย์ดื่มสุรา ของมันเมา หรือยาเสพติดเข้าไป ก็จะขาดสติ ขาดความยับยั้งชั่งใจทำให้สามารถทำเรื่องเลวร้ายได้ ศีลข้อที่ ๕ นี้จึงเป็นข้อที่สำคัญที่สุด เพราะคนที่ขาดสติสามารถทำความชั่วได้ทุกอย่างและสามารถทำผิดศีลข้ออื่นได้ทุกเมื่อ

สติและสัมปชัญญะ คือความระลึกได้ ความไม่เผลอ การควบคุมจิต หรือความไม่ประมาท เป็นธรรมมีอุปการะมาก นั่นก็คือมีสติสัมปชัญญะอยู่กับทวาร ทั้ง ๖ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ในขณะที่มีอารมณ์มากระทบ หรือในขณะ พุด ทำคิด สติและสัมปชัญญะที่ได้จากการพิจารณาการปฏิบัติให้รู้เท่าทันกาย สุข ทุกข์ อุเบกขาอารมณ์ทางใจธรรมที่เป็นกุศลหรืออกุศลว่าเป็นเพียงสมมติ ไม่ใช่เขา ไม่ใช่เราไม่ยั่งยืน เกิดขึ้นมาแล้วเสื่อมสลายไป สติสัมปชัญญะจะมีหน้าที่เหมือนนายประตู ฝ้าคอยตรวจดูอารมณ์และจิตที่ผ่านเข้ามาทางตา หู จมูก ลิ้น กาย จนสามารถกลั่นกรองความชั่วจาก

คำพูด การกระทำให้ลดน้อยลงจนเป็นอิสระจากตัณหา อุปาทาน สติสำหรับนักศึกษา เป็นสติที่ไม่แตกต่างอะไรกับการมีสติโดยทั่วไป^๔

สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ส่งเสริมการรักษาศีล ๕ บูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน โดยมีแนวทางการศึกษาพัฒนาผู้เรียนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ และนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะ สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น ผ่านสื่อที่มากกว่าตัวอักษรในบทเรียน การประยุกต์การเรียนการสอนโดยใช้เครื่องมือเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ประกอบกับเทคนิคลีลาของผู้สอน และมีพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่าง ร่วมอบรมคุณธรรม ร่วมปฏิบัติเพื่อฝึกจิตให้สงบ ผลลัพธ์ทำให้จิตเข้าใจในศีลง่ายขึ้นจากสอน ให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เป็น กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความกลัว ความละอาย หรือแม้กระทั่งให้ตระหนักคุณค่าแห่งความดีงามของศีล ๕ การจัดการเรียนการสอนการ กิน อยู่ ดู ฟัง ที่บูรณาการด้วยไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา)

๔.๒ วิเคราะห์ผลการปฏิบัติตามแนวทางการส่งเสริมด้านการปฏิบัติ (กิจกรรมสถาบัน)

จากการศึกษากิจกรรมบทที่ ๒ และบทที่ ๓ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สามารถวิเคราะห์ข้อมูลในด้านการปฏิบัติได้ดังนี้

๔.๒.๑ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านการเว้นจากการฆ่าสัตว์

กิจกรรมโครงการจิตอาสาค่ายพัฒนาชุมชน กิจกรรมค่ายพัฒนาชุมชนเป็นกิจกรรมของนักศึกษาที่นิยมลงพื้นที่ปฏิบัติกันมากที่สุด มีทั้งการลงพื้นที่ต่างจังหวัดเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ให้ชุมชน และลงพื้นที่ภายในจังหวัด เช่น การสร้างฝายน้ำ การทำบ้านดิน การสร้างห้องน้ำ ห้องสมุด ให้หมู่บ้าน ให้โรงเรียน ทาสีสนามเด็กเล่น เป็นต้น เป็นการสร้างจิตสำนึกให้กับนักศึกษาในเรื่องของความเมตตากรุณา ในการที่จะทำให้อื่นมีความสุข มีความสบายพ้นจากทุกข์ ถึงแม้จะไม่ใช่มุขทุกข์ทางใจ แต่ก็ทำให้มีความสุขสบายทางกายมากขึ้น เป็นการนึกถึงผู้อื่นคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์อีกประการหนึ่ง

^๔ พระครูประโชติจันทร์วิมล (นาม จนทโชโต) “การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี”, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๕.

กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมในเรื่องของพัฒนา และสร้างจิตสำนึกให้กับนักศึกษา คือ การเข้าค่ายคุณธรรมและจริยธรรมเป็นกิจกรรมหลักของมหาวิทยาลัยทั่วไป และมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีก็เช่นกัน มีกิจกรรมนี้ทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัยที่มีกองพัฒนานักศึกษาเป็นเจ้าภาพในการปฏิบัติการ และในรูปแบบของคณะก็มีการจัดกิจกรรมเช่นนี้เหมือนกัน โดยมีการเชิญวิทยากรที่เป็นทั้งพระภิกษุและคฤหัสถ์ที่มีความรู้ความสามารถเป็นอบรมสั่งสอน และมีกิจกรรมการเล่นเกมส์ต่างๆ ที่ฝึกฝน และสร้างจิตให้นึกให้กับนักศึกษาเสมอ

กิจกรรมปลูกป่าชายเลน กิจกรรมปลูกป่าชายเลนเป็นโครงการของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีได้รับความนิยมนิยมโครงการหนึ่ง เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่มีทั้งภาคบังคับในรายวิชา และเป็นกิจกรรมแบบจิตอาสา และบางครั้งก็ร่วมกับหน่วยงานอื่นอยู่เป็นประจำ สถานที่โดยส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ของอ่าวคุ้งกระเบน ซึ่งเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในหลวงรัชกาลที่ ๙ การปลูกป่าชายเลนนี้ เป็นการสร้างที่อยู่อาศัยให้สัตว์น้ำ เพื่อเป็นที่พักผ่อนและวางไข่ของสัตว์น้ำทำให้สัตว์น้ำได้มีโอกาสเพิ่มจำนวนมากขึ้น ไม่เช่นนั้นแล้ว สัตว์น้ำก็จะค่อยๆ สูญหาย สูญพันธุ์ไป อาชีพในการจับปลาจับปู ก็จะขาดรายได้ เป็นความเดือดร้อนที่จะเกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง นักศึกษาจะได้มีโอกาสสร้างความดีมีจิตเมตตาต่อสรรพสัตว์ ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของสัตว์น้ำ และวิถีชีวิตของอาชีพประมงอีกด้วย

กิจกรรมปล่อยปู เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาให้ความสนใจอย่างมาก โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จัดที่อ่าวคุ้งกระเบนที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริน เป็นประจำทุกปี โดยส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมของคณะ หรือของรายวิชา หรือเป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย คณะ หรือรายวิชาที่ ทำร่วมกับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย กิจกรรมนี้ทำให้นักศึกษาได้ทำบุญฝึกจิต ให้มีความรัก ความเมตตา ความกรุณาในสรรพสัตว์ ให้มีชีวิตที่ดีมีความสุข ฝึกฝนจิตให้มีความรักความเมตตาต่อผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นสัตว์หรือมนุษย์ก็ตาม ล้วนแล้วแต่มีความความรักในชีวิตเช่นกัน หากเห็นบุคคลใดมีความทุกข์ก็จะคิดช่วยให้พ้นทุกข์ให้มีความสุข นั้นเรียกว่าความกรุณา ซึ่งจะเกิดขึ้นกับความรู้สึกลึกซึ้ง คิดของตนเองเวลาได้ทำกิจกรรมเช่นนี้

๔.๒.๒ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านสัมมาอาชีวะ

กิจกรรมการอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นกิจกรรมหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สามารถพัฒนาการเรียนรู้ในทุกๆ เรื่อง ซึ่งจะเป็นกิจกรรมหลักๆ กับกิจกรรมค่ายชมพูเขียวในด้านของสัมมาอาชีวะมหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมในด้านต่างๆในเรื่องของการเลี้ยงชีพโดยสุจริต เช่น โครงการอบรมคอมพิวเตอร์ โครงการการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โครงการอบรมการทำอาหารเป็นต้น เป็นโครงการ หรือกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จัดขึ้นเพื่อนักศึกษา และบุคคลภายนอกที่สนใจ อยู่เป็นประจำ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงชีพ การมีงานทำที่สุจริต ไม่เบียดเบียนผู้อื่นอันนำมาซึ่งความเดือดร้อนต่อตนเอง และครอบครัว สังคม ตามมากิจกรรมจะมีแบบกิจกรรมแบบรายชั่วโมงและกิจกรรมแบบจตุรัส ซึ่งแล้วแต่ผู้สนใจ ซึ่งส่วนที่สำคัญมหาวิทยาลัยต้องการที่จะปลูกฝังค่านิยมเรื่องของการรักษาศีล ๕ เพื่อนั่นในเรื่องของการไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ต้องไปปล้นจี้เอาทรัพย์สินของผู้อื่น หากมีอาชีพที่สุจริตแล้วก็จะมีรายได้ตามมา

๔.๒.๓ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านความสำรวมในกาม

กิจกรรมโครงการค่ายคุณธรรมจริยธรรม เป็นกิจกรรมที่สามารถเรียนรู้ฝึกฝนการปฏิบัติตนได้ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการการฝึกฝนความอดทน การฝึกฝนจิตโดยโครงการนี้สามารถที่จะฝึกการหักห้ามใจ เรียนรู้การกระทำที่เห็นว่า ควร หรือไม่ควรอดทน อดกลั้นในเรื่องของความกำหนัด อันจะนำมาซึ่งความเดือดร้อนอย่างใหญ่หลวง เช่น หากว่าได้ประพฤติดิในสเรื่องของกาม กับนักศึกษาด้วยกันเองหรือผู้อื่น ก็จะทำให้เกิดความเป็นเจ้าข้าเจ้าของ มีการหึงหวงตามมา และหากมีการตั้งครรภ์เกิดขึ้นก็จะเป็นเรื่องราวใหญ่โตตามมาเช่นออกจากการเรียนกลางคันทำให้ผู้ปกครองเดือดร้อน หรือตั้งครรภ์ในขณะที่กำลังเล่าเรียน หากไม่มีผู้แนะอาจอาจมีการทำแท้งตามมา เป็นการผิดศีลข้อที่ ๑ ในเรื่องของการกระทำปาณาติบาตอีกด้วย ฉะนั้น โครงการค่ายคุณธรรมจริยธรรม หรือค่ายชมพูเขียว กิจกรรมของมหาวิทยาลัยนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ที่สำคัญกิจกรรมนี้ก็เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในวัยเรียนทั้งสิ้น

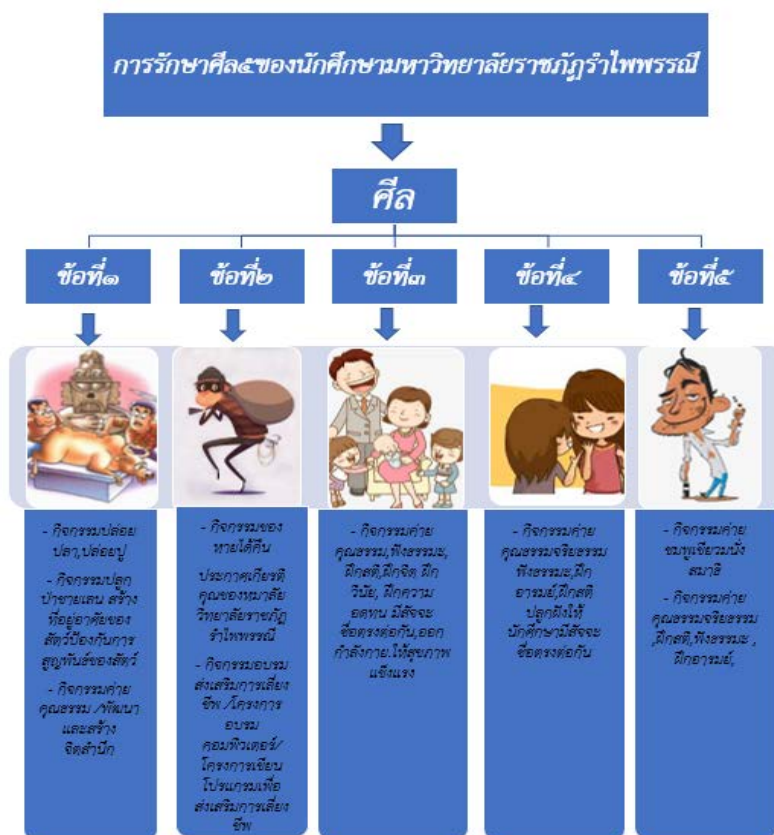
๔.๒.๔ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านความมีสัจย์

กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมค่ายชมพู่เขียว ทั้งสองกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้ยึดมั่นในความสัตย์จริง เพราะจะเป็นกิจกรรมหรือโครงการแรกก่อนที่จะเข้ามาเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในกิจกรรมก็จะมีพระภิกษุมหาพร้าสอนในเรื่องการปฏิบัติตนอย่างไรให้ความความสุข ทำอย่างไรให้ศึกษาเป็นผลสำเร็จ จึงสอนในเรื่องของพื้นฐานใช้ชีวิตก็คือ สอนหลักธรรมขั้นพื้นฐาน ศีล ๕ จึงเป็นเนื้อหาที่ต้องสอนนักศึกษาเป็นอันดับแรก ในศีลข้อที่ ๔ คือ การไม่พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดหยาบคาย พูดเพ้อเจ้อ เป็นเรื่องที่มาวิทยาลัยตระหนักถึงเช่นเดียวกันกับศีลข้ออื่นๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักศึกษา ในเรื่องของการเรียน การคบเพื่อน การทำงาน หากไม่มีความสัตย์แล้วก็จะไม่มีใครที่เคารพนับถือและเชื่อฟัง อันจะนำมาซึ่งการไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ในกาสดำเนินชีวิตอีกด้วย มหาวิทยาลัยจึงมอบหมายให้กับกองพัฒนานักศึกษา คณะ หรือสำนัก ให้กิจกรรมต่างๆ นั้น มีเรื่องของการรักษาศีล ๕ ทุกครั้งที่จัดโครงการขึ้น

๔.๒.๕ กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติด้านความมีสติรอบคอบ

กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมค่ายชมพู่เขียว ด้านสติสัมปชัญญะเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง แม้ว่าจะเป็นกิจกรรม หรือโครงการใดก็ตาม สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ เรื่องของสติสัมปชัญญะ ยิ่งเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยแล้วสติสัมปชัญญะจึงเป็นเรื่องที่ต้องใส่ใจอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีกิจกรรมในเรื่องของสตินี้ อยู่ในกิจกรรมค่ายชมพู่เขียว และค่ายคุณธรรมเสมอ จะจัดที่มหาวิทยาลัย หรือที่วัดก็ตามก็จะมีการเรียนรู้เรื่องสติสัมปชัญญะ เรื่องการทำสมาธิ การรักษาคใจ เป็นการฝึกตลอดเวลาในขณะที่ทำกิจกรรม เพราะกิจกรรมทั้งหมดนั้น ผลสรุปก็คือการฝึกจิตให้มีสมาธิ เมื่อมีสมาธิ ก็จะมีสติสัมปชัญญะ รู้อะไรดี รู้อะไรชั่ว ไม่ว่าจะอยู่ในชั้นเรียน อยู่บ้าน หรืออยู่ในที่ไหนๆ ก็พึงรักษาคใจให้มีสติอยู่เสมอ เพราะสติเป็นตั้งกำกับไม่ให้กระทำความผิดในทุกๆ เรื่อง หากมีสติทุกครั้ง ก็จะไม่มีการทำผิดศีล และจะไม่กระทำความผิดในเรื่องต่างๆ อีกด้วย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงเน้น เรื่องของสติสัมปชัญญะ เป็นเรื่องใหญ่สุด

ด้วยเหตุนี้ จึงมีกิจกรรมที่ส่งเสริมแนวทางการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีสามารถสร้างรูปแบบตามองค์ความรู้ที่ได้ดังนี้

๔.๓ ผลวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลปะ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการรักษาศิลปะ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี นักศึกษาจำนวน ๑๕ คน คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่าง เฉลี่ยอายุ ๑๗ – ๑๙ ปี เป็นเพศหญิงจำนวน ๑๐ คน เพศชาย จำนวน ๕ คน ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดจันทบุรี จากการสัมภาษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า

๔.๓.๑ ทักษะที่มีต่อศิลปะ ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๔.๓.๑.๑ ศิลปะ ๕ มีความจำเป็นกับสภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นด้านศิลปะ ๕ มีความจำเป็นกับสภาพสังคมปัจจุบัน พบว่าในสังคมปัจจุบันศิลปะ ๕ มีความจำเป็นมาก เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากก่อน ทั้งด้าน

ความคิด การกระทำ ที่ไปในทางที่ไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เรื่องบางเรื่องที่ไม่ควรเปิดเผยเนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดีกลับกล้าแสดงออกต่อคนหมู่มาก จนเหมือนว่าสิ่งนั้นเป็นเรื่องปกติ ดังนั้นศีล ๕ มีความจำเป็นที่จะมาเปลี่ยนแปลงความคิด การกระทำ ที่เปลี่ยนแปลงไปให้ดีขึ้นจากเดิมได้ โดยค่อยๆปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆอย่างมีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง อาจจะทำไม่ได้ทั้ง ๕ ข้อ แต่หากตั้งใจปรับเปลี่ยนอย่างจริงจัง สังคมปัจจุบันจะดีขึ้นอย่างชัดเจน^๕ และคำให้สัมภาษณ์ว่า “ทำให้เรามีสติในสังคมปัจจุบันเพราะปัจจุบันนี้มีปัจจัยมาก มากมายที่ทำให้เราไม่ไม่มีสติ”^๖และคำให้สัมภาษณ์ว่า ศีล ๕ เป็นเครื่องมือสำคัญในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ปฏิบัติและผู้อื่น เพื่อให้การดำรงชีวิตเป็นไปอย่างสงบสุข ศีล ๕ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับสังคมในปัจจุบันนี้^๗ และคำให้สัมภาษณ์ว่า “เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันมีความวุ่นวายมาก มีข่าวการลักขโมยสิ่งของ ฆ่าชิงทรัพย์ ฆ่าข่มขืน หากเรารักษาศีล ๕ ข่าวอาชญากรรมแบบนี้ก็จะลดลง และสภาพสังคมสงบขึ้น”^๘ และคำให้สัมภาษณ์ว่า ศีล ๕ ความจำเป็นเป็นอย่างมาก เพื่อให้คนในสังคมมีแนวทางในการปฏิบัติตน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น อยู่ในกรอบของศีล ๕ ได้รู้จักผิดชอบชั่วไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ไม่พึงปฏิบัติ^๙ และคำให้สัมภาษณ์ว่า “ในปัจจุบันสังคมไทยของเรามักจะมีปัญหาหลายๆอย่างอยู่เสมอ เช่น ข่าวการฆาตกรรม การแย่งชิงทรัพย์ ล้วงละเมิดทางเพศ ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ข่าวเหล่านี้นักเกิดจากผู้ที่ไม่ขาดสติสัมปชัญญะอันเป็นสาเหตุทำให้เกิดความประมาท เพราะฉะนั้นศีล ๕ เป็นหลักธรรมที่สำคัญต่อมนุษย์ ศีล ๕ เป็นจริยธรรมทางพระพุทธศาสนาเพราะเป็นข้อปฏิบัติให้เกิดความดีงาม และทำให้เกิดหลักเบญจธรรมคือ มีความเมตตากรุณาต่อกัน ไม่เบียดเบียนพยายาบทปองร้ายกันทั้งทางกาย

^๕สัมภาษณ์ น.ส.พรไพลิน ธัญญผล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เอกจุลชีววิทยา, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^๖สัมภาษณ์ เกษมสุข ทันทุลาบ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^๗สัมภาษณ์ น.ส.ทิฆัมพร สวัสดิ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะการจัดการ สาขาการบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^๘สัมภาษณ์ น.ส.ศลิษา หรินทรานนท์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^๙สัมภาษณ์ นายภูริณัฐ นาหมยม, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

และทางวาจาแสวงหาทรัพย์เลี้ยงชีพ โดยสุจริตชอบธรรม ไม่ลักขโมยแย่งชิงทรัพย์กัน ไม่เอาเปรียบบุคคลอื่นและสังคม สันโดษยินดีในสามีและภรรยาของตน”^{๑๐}

นอกจากนี้ ยังมองว่าสภาพสังคมปัจจุบัน มีคนปฏิบัติศีล ๕ ไม่ครบทุกข้อและปฏิบัติได้น้อยลง ดังคำสัมภาษณ์ว่า มีคนปฏิบัติศีล ๕ น้อยลง จึงทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลด้วยความไม่รู้จักหน้าที่ที่ต้องทำและปฏิบัติในสิ่งที่ดี เป็นสังคมที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวและเบียดเบียนซึ่งกันและกันจึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆในชีวิตเป็นเพราะละเมิดศีล ๕ ดังนั้นศีล ๕ จำเป็นอย่างมาก เพราะเป็นพื้นฐาน ของการเป็นคนดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งศีล ๕ นี้จะเป็นตัวจัดระเบียบชีวิตของคนเรา เป็นข้อบังคับสำหรับควบคุมพฤติกรรมของคนเรา ให้งดเว้นจากการกระทำชั่ว ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นซึ่งจะก่อความเดือดร้อน โดยยึดถือเอาใจใส่กัน ซึ่งจะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของชีวิตระหว่างบุคคลกับสังคมของเรา ที่จะสามารถสร้างบ้านเมืองและประเทศชาติที่สงบสุขได้^{๑๑} และคำให้สัมภาษณ์ว่า “โดยเฉพาะศีลข้อที่ ๓ ไม่ประพฤติดินในกาม คือปัญหาข่มขืนกระทำชำเรายังมีอยู่ในปัจจุบัน ฉะนั้นการถือศีล ๕ จึงมีความจำเป็นที่สุดในการนำไปใช้ต่อสังคมในปัจจุบัน ซึ่งอาจจะทำให้คนเราเปลี่ยนไป แข่งขันกัน ทำร้ายกัน โกรธกัน เกลียดกันและมีปัญหาความขัดแย้งกันมากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการที่ทุกคนใส่ใจผู้อื่นน้อยลง และเอาใจใส่ดูแลตัวเองน้อยลงเช่นกัน ในโลกแห่งการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขนั้น การที่เราจะก้าวหน้าในชีวิตในทุกๆเรื่องทั้งเรื่อง การงาน ครอบครัวและสังคม ได้นั้นเราควรจะประพฤติปฏิบัติตนให้ดี และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การถือศีล ๕ และยึดมั่นในศีลธรรมจรรยา นั้น ก็เป็นสิ่งที่เราควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความเป็นสิริมงคลให้กับชีวิตของเรานั้นเอง ศีลทั้ง ๕ ข้อเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ”^{๑๒}

สรุปได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าศีล ๕ มีความจำเป็นกับสภาพสังคมปัจจุบันอย่างมากทำให้คนไม่มีสติ หลงทำสิ่งที่ไม่ควรทำ โดยไม่รู้ตัว ถ้าคนในสังคมนำศีล ๕ มาประพฤติปฏิบัติจะทำให้สังคมมีความสุข

^{๑๐}สัมภาษณ์ ฉันทิกา เจริญศรี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๑}สัมภาษณ์ ปณณทัต สือกกลาง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๒}สัมภาษณ์ พิชญา ศิริสุนทร, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

๔.๓.๑.๒ สาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นสาเหตุที่ทำให้ปฏิบัติตามศีล ๕ พบว่า สาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติตามหลักศีล ๕ ก็คือ พวกเขายังเชื่อว่าการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือการทำความดีนั้นจะส่งผลให้เขาเหล่านั้นพบเจอแต่สิ่งดีๆ มีแต่ความสุขความเจริญในภายภาคหน้า^{๑๓} และคำให้สัมภาษณ์ว่า “เพราะคนเราต้องการหาความสุขให้ชีวิต”^{๑๔}และคำให้สัมภาษณ์ว่า สาเหตุของการปฏิบัติ คือคนเราจะปฏิบัติศีล ๕ เมื่อเห็นข้อดีของการปฏิบัติจะปฏิบัติเมื่อต่อเมื่อรู้และเข้าใจความสำคัญของศีล ๕ จึงปฏิบัติ และจะปฏิบัติก็ต่อเมื่อรู้จักวิธีปฏิบัติศีล ๕ อย่างถูกต้อง คนเราจะปฏิบัติก็ต่อเมื่อทนสภาพความเป็นอยู่ไม่ได้ของการไม่รักษาศีล ๕ ซึ่งเกิดจากการปลุกความคิดแล้วจึงเกิดการปฏิบัติ คนเราจะปฏิบัติก็ต่อเมื่อปฏิบัติแล้วเกิดความสุขของการรักษาศีล ๕ แล้วใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข คนเราจะปฏิบัติเมื่อเห็นโทษที่ได้รับจากการไม่ปฏิบัติศีล ๕ คนเราจะปฏิบัติก็ต่อเมื่อถูกย้าความคิดและฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจึงสามารถรักษาศีล ๕ ได้^{๑๕} และคำให้สัมภาษณ์ว่า “ความสำคัญในการใช้สมาธิ สติและปัญญาในการใช้ชีวิต เพื่อทำให้ชีวิตเกิดความปลอดภัย มีความระมัดระวังในการใช้ชีวิตมากขึ้น รู้จักอดทนขัดเกลาจิตใจให้ทนต่อการอด เมื่อโกรธแล้วอดทนไม่ละเมิดศีล ๕ ข้อ ก็จะเป็นการบั่นทอน ความโลภ ความโกรธ ความหลงให้น้อยลง มีศีล ๕ เป็นเครื่องประกันความปลอดภัยของสังคมอยู่ตลอดเวลาและมองว่า”^{๑๖}

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นสาเหตุที่ทำให้ไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ พบว่า สิ่งที่เป็นสาเหตุของสังคมที่ไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ ดังคำสัมภาษณ์ว่า ปัจจุบันนี้สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตเปลี่ยนไปเป็นอย่างมาก ทำให้มนุษย์เกิดกิเลสทางกาย ทางใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากต่อการปฏิบัติตามศีล ๕

^{๑๓} สัมภาษณ์ ฉันทิกา เจริญศรี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๔} สัมภาษณ์ น.ส. สุนิสา เพ็ชรดี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๕} สัมภาษณ์ ปณณทัต สือกกลาง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๖} สัมภาษณ์ น.ส.ศลิษา หรินทรานนท์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๗} และคำให้สัมภาษณ์ว่า “สังคมสมัยนี้เข้าถึงง่ายเพียงแค่เรามีโทรศัพท์สักเครื่องเราก็สามารถเข้าอยู่ในสังคมออนไลน์ได้แล้วทำให้เราได้รับอิทธิพลมากมายทั้งการทำผิดเป็นต้น”^{๑๘} และคำให้สัมภาษณ์ว่า “ค่านิยมในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การปฏิบัติเป็นไปได้ยาก”^{๑๙} และคำให้สัมภาษณ์ว่า “ด้วยสังคมสมัยใหม่มีการรับวัฒนธรรมจากนอกเข้ามา มาก ซึ่งวัฒนธรรมที่นำเข้ามา ก็ค่อนข้างแตกต่างจากไทย ทำให้คนจำนวนไม่น้อยเริ่มละเลยศีล ๕ ไป และพอคนลืมมากเข้าก็ทำให้สภาพแวดล้อมถูกเปลี่ยนแปลง”^{๒๐} และคำให้สัมภาษณ์ว่า “ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลูกฝังในการปฏิบัติศีล ๕ เราก็จะถูกหล่อหลอมให้เป็นคนปฏิบัติศีล ๕ แต่ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปฏิบัติก็เป็นสิ่งที่ยากในการจะคุมตัวเองให้ปฏิบัติศีล ๕”^{๒๑} และคำให้สัมภาษณ์ว่า การไม่ปฏิบัติศีล ๕ “เพราะความไม่รู้ในศีล ๕ จึงไม่ปฏิบัติและไม่เห็นถึงโทษของการทำผิดศีล ๕ ไม่ใส่ใจที่จะปฏิบัติและไม่เห็นถึงความสำคัญที่จะต้องปฏิบัติศีล ๕ ขาดการฝึกฝนที่จะหักห้ามใจตนเองที่จะละความชั่วจึงไม่สามารถปฏิบัติศีล ๕ ได้ มนุษย์จะทำตามอารมณ์และความสุขของตนเองเมื่อขาดการปลูกจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติศีล ๕ จึงทำผิดศีลต่อไปเพื่อให้ก่อประโยชน์และความสุขต่อตนเอง”^{๒๒}

สรุปได้ว่า ศีล ๕ กับทักษะและความจำเป็นของสภาพสังคมปัจจุบันสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ ๕ จากคำสัมภาษณ์นักศึกษา ศีล ๕ มีความจำเป็น ในทุกชั้นทุกลำดับ ทุกเพศทุกวัย ต่างก็สามารถที่จะประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับศีล ๕ ได้ทั้งนั้น ศีล ๕ จึงมีความจำเป็นกับทุกคน ส่วนในเรื่องของสาเหตุหลักที่จะทำให้ละเมิดเกี่ยวกับศีล ๕ ก็คือ กระแสสังคม เทคโนโลยีเกี่ยวกับการสื่อสารในปัจจุบัน เพราะตอนนี้สื่อและเทคโนโลยีมีอิทธิพลอย่างมาก สามารถชักจูงเยาวชน นิสิตนักศึกษาหรือ

^{๑๗} สัมภาษณ์ นายจิตติพงษ์ ลุยตัน, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๘} สัมภาษณ์ เกษมสุข ทันทูกลาง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๙} สัมภาษณ์ น.ส.ทิฆัมพร สวัสดิ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะการจัดการ สาขาการบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๐} สัมภาษณ์ น.ส.พรไพลิน ธัญญผล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เอกจุลชีววิทยา, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๑} สัมภาษณ์ ธีรรัตน์ ธรรมรส นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เอกคหกรรม, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายภากร ขาวแจ้ง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

แม้กระทั่ง ผู้หลักผู้ใหญ่ก็สามารถละเมิดศีล ๕ ได้เช่นเดียวกัน ด้วยอิทธิพลของสื่อ ความเดือดร้อน ความอยากจน ความเห็นแก่ตัว ก็เป็นสาเหตุได้เช่นเดียวกัน

๔.๓.๒ วิเคราะห์ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นความสำคัญ ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญ ต่อนักศึกษาในด้านการใช้ชีวิตประจำวัน ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ศีล ๕ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่จะเป็นตัวสร้างที่จะก่อให้เกิดความสงบสุขแก่ตนเอง ไม่สร้างปัญหา ที่เกิดขึ้นกับตัวเอง และผู้อื่น เป็นสิ่งที่นำมาปฏิบัติ จะเป็นตัวสร้างความเจริญก้าวหน้า ให้เกิดความสำเร็จในชีวิต โดยมีความสำคัญอย่างมาก โดยเป็นตัวพื้นฐานที่ใช้ในการสร้างชีวิตที่ดีที่มนุษย์ทุกคนควรมีเพราะจะเป็นตัวสร้างความราบรื่น การสร้างมิตรที่ดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ศีล ๕ นี้ จะเป็นเกราะคุ้มกันภัย ที่จะช่วยให้รอดพ้นจากภัยอันตรายต่างๆ ที่เกิดจากการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น โดยศีล ๕ ทำให้คนมีศีลธรรม รู้จักผิดชอบชั่วดี มีสติในการดำรงชีวิต ไม่ให้ประมาทต่อกิเลสและสิ่งอามะมุข ทั้งปวงซึ่งจะก่อให้เกิดความขัดแย้งต่างๆ ความมีปัญห ความทุกข์ โดยจะป้องกันสิ่งเหล่านี้กับผู้ปฏิบัติศีล ๕”^{๒๓}และคำให้สัมภาษณ์ว่า “ผมใช้ศีล ๕ มาใช้ในชีวิตส่งผลให้ผมนั้นมีสติตลอดเวลาว่าสิ่งไหนควรสิ่งไหนไม่ควร”^{๒๔}และคำให้สัมภาษณ์ว่า “ศีล ๕ มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการดำรงชีวิต เมื่อเราปฏิบัติตาม ศีล ๕ ก็จะทำให้ชีวิตนั้นไม่เป็นทุกข์ทั้งทางกาย และใจ”^{๒๕}

การไม่เบียดเบียนผู้อื่นความอยากได้อยากมีเป็นความโลภที่คนทั่วไปไม่ได้นึกถึง ทำให้คนอื่นเดือดร้อน เกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจจึงเป็นต้นเหตุและปัญหาในสังคมดังนั้นศีล ๕ จึงมีความสำคัญ ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ความอยากได้อยากมีเป็นความโลภที่คนทั่วไปไม่ได้นึกถึง เป็นกันได้แทบทุกคนและยากจะละความโลภ แต่สามารถทำลายความโลภ คือ การฝึกอดทน รู้จักพอประมาณ

^{๒๓} สัมภาษณ์ ปณณทัต สือกกลาง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๔} สัมภาษณ์ เกษมสุข ทันทกุลาบ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๕} สัมภาษณ์ นายจิตติพงษ์ ลุยตัน, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

รู้จักพอใจกับสิ่งที่ตนเองมีจะทำให้มีความสุขสบายใจ แต่ถ้าไม่รู้จักพอใจก็จะเป็นผู้แสวงหาไม่หยุดยั้งจะเกิดกิเลสอยู่ตลอดเวลาทำให้เกิดทุกข์”^{๒๖}

จากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์ สรุประเด็นได้ว่า ความสำคัญของศีล ๕ ในฐานะที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ศีล ๕ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เมื่อปฏิบัติตามศีล ๕ ก็จะทำให้ชีวิตนั้นไม่เป็นทุกข์ทั้งทางกายและจิตใจ

๔.๓.๒.๒ วิเคราะห์จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นด้านจุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ พบว่า จุดมุ่งหมายคือปฏิบัติตามศีล ๕ สามารถใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้องมีความสุขและมีความสุข ไม่สร้างความเดือดร้อนรำคาญใจให้แก่ผู้อื่น ดังคำสัมภาษณ์ว่า “จุดมุ่งหมายคือการเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบต่อตนเองและผู้อื่น เมื่อเราเป็นผู้ปฏิบัติดีแล้วเราจะสามารถใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้องและมีความสุข ไม่สร้างความเดือดร้อนรำคาญใจให้แก่ผู้อื่น จะกระทำการสิ่งใดย่อมสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะได้กระทำความดี มีสติ อันเป็นเครื่องนำทางการใช้ชีวิตอยู่เสมอ”^{๒๗} และคำสัมภาษณ์ว่า “จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติศีล ๕ ของผมคือ การละเว้นที่จะเบียดเบียนตนเองและผู้อื่นที่จะทำให้มีปัญหาคความเดือดร้อนตามมา โดยจะสร้างความสงบสุขสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขโดยนำศีล ๕ มาพัฒนา สติ ความมีปัญญาใช้แก้ปัญหาและละจากกิเลส ที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น โดยไม่ล่วงละเมิดทางกายวาจาใจผู้อื่น เพื่อจะสร้างความสำเร็จให้ตนเอง และอยู่กับผู้อื่นอย่างมีความสุข และสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน”^{๒๘} และคำสัมภาษณ์ ว่า “จุดมุ่งหมาย คือความสุขสบายใจ คือ เป็นคนที่มีเพื่อนค่อนข้างเยอะแต่ว่าจะมีที่สนิทด้วยจริงๆไม่กี่คน ซึ่งเพื่อนส่วนใหญ่เป็นคนที่ชอบเที่ยวในสถานที่อโคจร มีการดื่มเหล้า กลับดึกมากๆ ซึ่งปกติเพื่อนที่ไปก็ไม่เคยมีใครชวนไปเลย เพราะเพื่อนรู้ว่าเป็นคนไม่เที่ยวที่แบบนี้ตอนกลางคืน ไม่ดื่มเหล้า ไม่ค่อยยุ่งกับเรื่องพวกนี้เท่าไร ซึ่งมันเป็นผลดีต่อ

^{๒๖} สัมภาษณ์ น.ส.ศลิษา หรินทรานนท์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๗} สัมภาษณ์ น.ส.ทิมมพร สวัสดิ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะการจัดการ สาขาการบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๘} สัมภาษณ์ ปณณทัต สือกกลาง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

ตัวเราด้วย เพราะว่าอย่างน้อยเราก็ปฏิบัติได้แล้วข้อหนึ่ง และก็ไม่มีผลเสีย หรือดูแปลกจากเพื่อนไป ซึ่งเป็นผลในด้านดีทั้งหมด

ทั้งนี้ยังมองว่าการปฏิบัติตามศีล ๕ เป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คนอื่นได้ปฏิบัติตาม ดังคำสัมภาษณ์ว่า “การที่เราทำให้ผู้อื่นได้เห็นเป็นตัวอย่างในสิ่งที่เราอยากให้เราเห็นว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนไม่ถูก”^{๒๙} และคำสัมภาษณ์ว่า “การทำให้คนรอบข้างได้เห็นและปฏิบัติตามอย่างน้อยแค่คนรอบข้างเราก็ได้”^{๓๐} และการส่งเสริมและสนับสนุนรักษาศีล ๕ เริ่มต้นที่ตนเองและที่ครอบครัว และไล่ระดับตามความสำคัญไปจนถึงให้ทุกคนในชุมชนรักษาศีล ๕ ให้ตนเองเป็นแบบอย่างให้กับทุกคนได้เห็นว่าหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นแหล่งยึดเหนี่ยวจิตใจที่สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีได้”^{๓๑} และการปฏิบัติตามศีล ๕ ต้องปฏิบัติให้ครบทุกข้อดังคำสัมภาษณ์ว่า “พยายามที่จะปฏิบัติศีล ๕ ให้ครบหมดทุกข้อ แต่ถ้าหากทำไม่ได้หมดทุกข้อ ก็พยายามที่จะทำพยายามที่จะปฏิบัติ”^{๓๒} และคำสัมภาษณ์ว่า “การได้ปฏิบัติตามศีลที่เป็นเหมือนที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ถ้าเราปฏิบัติตามศีลได้ก็จะทำให้จิตใจสงบสุขไม่เกิดความทุกข์ มีความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ มีใจที่เสียสละเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข”^{๓๓}

อย่างไรก็ตามการได้ทำความดี มักจะทำให้เราได้พบเจอแต่สิ่งดี ๆ ดังคำสัมภาษณ์ว่า การได้ทำความดี เพราะว่าการที่เราได้ทำความดีมักจะทำให้เราได้พบเจอแต่สิ่งดี ๆ ทำแล้วมีความสุข ทำแล้วใจเราสงบไม่หวั่นไหวกับสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายมีสติอยู่ตลอดเวลา และความดีก็จะติดตัวเราไปตลอดชีวิต”^{๓๔}

^{๒๙} สัมภาษณ์ เกษมสุข ทันทกุลาบ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๐} สัมภาษณ์ น.ส.พรไพลิน ชาญผล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เอกจุลชีววิทยา, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

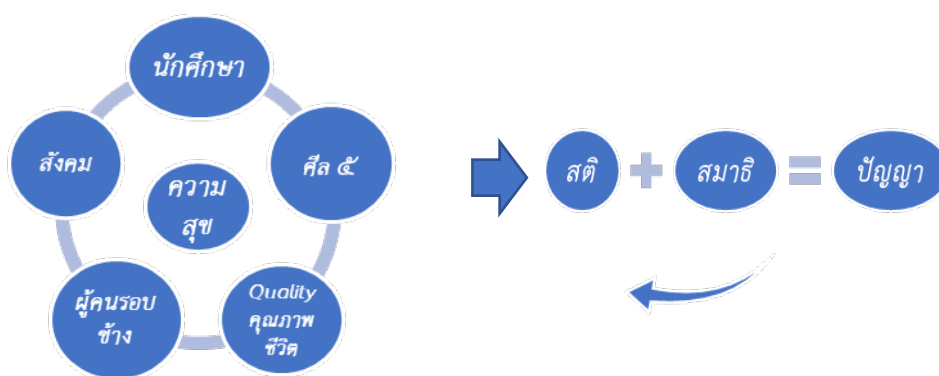
^{๓๑} สัมภาษณ์ พรชิตา เย็นฉ่ำ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๒} สัมภาษณ์ น.ส. สุนิสา เพ็ชรดี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๓} สัมภาษณ์ พรชิตา เย็นฉ่ำ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๔} สัมภาษณ์ น.ส.ศลิษา หรินทรานนท์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

จากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์ สรุปประเด็นได้ว่า จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีศีล ๕ มีความสำคัญในการดำรงชีวิต และเชื่อว่าศีล ๕ คือ หลักคำสอนในการใช้ชีวิตที่ดี อย่างไม่ประมาท หรือหากจะต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตก็ต้องปฏิบัติตามศีล ๕ ปฏิบัติในเรื่องของศีล ๕ เพราะศีล ๕ ความความสำคัญอยู่ในตัว แม้จะไม่คาดหวังจากการประพฤติปฏิบัติก็ตาม สิ่งที่จะได้จากการประพฤติปฏิบัติ ก็คือ สุขกาย สุขใจ คุณภาพชีวิตก็จะดีขึ้น อีกทั้งนำมาซึ่งความสันติภาพแห่งชีวิต หรือแม้กระทั่งนำมาซึ่งความเจริญแห่งชีวิตตนเอง ผู้อื่น และสังคมประเทศชาติอีกด้วยกันและศีล ๕ ควรยึดถือปฏิบัติต่อกันให้เป็นเยี่ยงอย่าง แก่ผู้อื่นและคนรุ่นหลัง

๔.๓.๓ แนวทางการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๔.๓.๓.๑ แนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นแนวทางปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า ศีลข้อที่หนึ่ง คือห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ไม่มีเจตนาที่จะเบียดเบียนชีวิตของสัตว์ให้ได้รับความทุกข์ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ ดังคำสัมภาษณ์ว่า “การไม่ฆ่าสัตว์อย่างมดที่ไต่ตัวเราบางคนชอบไปฆ่ามันแต่ผมไม่ฆ่าเพราะมันไม่ได้ทำให้เราเดือดร้อน ฉะนั้นเราไม่ควรไปฆ่ามัน” ^{๓๕} และคำสัมภาษณ์ว่า “งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ คือ ให้ชีวิต ให้ความปลอดภัยแก่ชีวิต ของสรรพสัตว์ทั้งหลาย เป็นการให้สิ่งที่สูงค่ายิ่งกว่าทรัพย์สินใดๆ ทำโดยการไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต อาจจะเป็นบาปตัดตัวไป

^{๓๕} สัมภาษณ์ เกษมสุข ทันทุลาบ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

ชั่วชีวิตตัวอย่างเช่น เราจะไม่ฆ่าแกงกันเอง นั่นเป็นสิ่งที่มนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์ เช่น เสือ หรือสิงโต ที่เวลาหิวก็จะไล่ล่าสัตว์อื่นเพื่อนำมาเป็นอาหารทันที นั่นจึงทำให้เราสามารถแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างคนกับสัตว์ได้อย่างชัดเจน”^{๓๖} และคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่ทำร้ายหรือฆ่าสัตว์เพราะสัตว์ทุกตัวรักชีวิตของตนและการรังแกเขานั้นทำให้เขาเจ็บ ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา แก้ไขโดยตั้งเป้าหมายแล้วบอกกับตัวเองทุกๆวันว่าสัตว์ทุกตัวรักชีวิตของตนเองเราจะไม่พรากชีวิตสัตว์ตัวไหนอีกและบอกตัวเองทุกๆวันเพื่อให้เข้าไปในจิตใจได้นาน”^{๓๗} และคำสัมภาษณ์ พยายามที่จะไม่ฆ่าสัตว์ที่มีชีวิตอยู่หรือหายใจ เช่น มีมดมาไต่บนตัว ก็ปัดออก ไม่ไปตบหรือตีมัน”^{๓๘}

การช่วยเหลือสัตว์ให้หลุดพ้นจากความตายได้ ถือว่าได้รับการศึกษาข้อที่ ๑ เจตนางดเว้นจากการฆ่า โดยไม่มีเจตนา และ ตระหนักรู้ถึงคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่มีเจตนาที่จะทำร้ายสัตว์เล็กและใหญ่ โดยการปล่อยให้เขาอยู่ของเขาแบบปกติตามที่เขาอยู่ไม่ไปვნวายหากไม่จำเป็นจริงๆ เช่น มีอยู่ครั้งหนึ่งกำลังเดินไปตลาด แล้วไปเจอหอยทากตัวหนึ่งที่กำลังข้ามถนนอยู่ซึ่งเป็นถนนเล็กๆในซอย ตอนแรกก็เห็นแต่ก็ไม่ได้คิดอะไร พอเดินเลยไปก็มีความรู้สึก ว่า ไม่ได้ เดี่ยวมีรถผ่านมาแล้วถูกเหยียบก็ตัดสินใจเดินกลับไปแล้วหยิบหอยออกแล้วไปวางไว้ริมป่าให้ปลอดภัย”^{๓๙} คือการไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ควรซื้อของใช้ที่ทำมาจากหนังแท้ เช่น เสื้อหนัง รองเท้าหนัง กระเป๋าหนังที่มาจากเมื่อนอกเป็นหนังแท้ราคาแพง แต่ควรใช้หนังเทียมที่ไม่ได้ทำมาจากหนังสัตว์

ในการรักษาข้อที่๑ นั้น ไม่เพียงงดจากการฆ่าสัตว์ เท่านั้น ยังรวมไปถึงสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่ามนุษย์อีกด้วย และไม่มีเจตนาที่จะเบียดเบียนให้ได้รับความทุกข์ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ ไม่ทำร้ายผู้อื่นทั้งคำพูดและการกระทำ ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่เบียดเบียนหรือทำร้ายร่างกายคน มี

^{๓๖}สัมภาษณ์ พิชญา ศิริสุนทร, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๗}สัมภาษณ์ ปณณทัต สือกกลาง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๘}สัมภาษณ์ น.ส. สุนิสา เพ็ชรดี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๙}สัมภาษณ์ น.ส.พรไพลิน ธัญญผล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เอกจุลชีววิทยา, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

ความเมตตากรุณา เช่น เมื่อเห็นผู้อื่นเดือดร้อนก็เข้าไปช่วยเหลือ เห็นหนอนอยู่กลางถนนก็หยิบออกไว้ข้างถนนหรือบริเวณที่มีต้นไม้”^{๔๐}

จากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์ สรุปประเด็นได้ว่า แนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี คือ งดเว้นจากการไม่ฆ่าหรือทำร้ายเพื่อนมนุษย์หรือสัตว์เดรัจฉาน โดยการปล่อย ช่วยเหลือให้สัตว์ใกล้ตาย ไม่ตาย ไว้ในที่ๆปลอดภัยเราควรจะต้องรู้ถึงคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ร่วมกัน ในสังคม มีความเมตตาต่อกันในฐานะที่เราที่อยู่บนโลกเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์

๔.๓.๓.๒ การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ แนวทางของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นแนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า ศีลข้อ ๒ คือห้ามลักทรัพย์ ไม่ละเมิดสิทธิในส่วนของทรัพย์สินของผู้อื่นไม่ว่าจะเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม โดยที่เจ้าของจะอนุญาตหรือไม่ก็ตามด้วย เช่น นำเงินของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้ออกกล่าว หรือขออนุญาตก่อน ดังคำสัมภาษณ์ว่า “การไม่ไปเอาสิ่งของของคนอื่นมาเป็นของตัวเอง เคยมีอยู่ครั้งหนึ่งที่ของหายไปซึ่งมันเป็นของที่สำคัญต่อความรู้สึกสมควร แต่ของสิ่งนี้คนรอบข้างก็ได้เหมือนกัน แต่ต่อให้ของที่มีความสำคัญต่อความรู้สึกเราหายไปก็ไม่ควรไปเอาของคนอื่นมาเป็นของตัวเอง เพราะคนที่เขามีก็น่าสำคัญต่อความรู้สึกเขาเช่นกัน และนั่นก็คือของของเขาการที่เราไปเอามานอกจากผิดศีลแล้ว ก็ไม่สามารถแทนความรู้สึกที่เป็นของของตัวเองได้”^{๔๑} และคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่เอาสิ่งของของบุคคลอื่นหรือที่ไม่ใช่ของตนเองมาเป็นของตนเอง เช่น เห็นกระเป๋าเงินของคนอื่นตกอยู่ ก็เอาไปให้ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ช่วยตามหาเจ้าของให้มารับคืน”^{๔๒} และคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่ลักขโมยหรือนำของผู้อื่นมาเป็นของตนเองเพราะของใครใคร่รักและสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เขาต้องนำมาใช้ในชีวิตของตนเองเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ทั้งนั้นและจะทำให้เขาอยู่อย่างยากลำบากถ้าหากถ้าคน

^{๔๐}สัมภาษณ์ ศศิวิมล ทิพย์อารณ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๑}สัมภาษณ์ น.ส.พรไพลิน ัญญผล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เอกจุลชีววิทยา, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๒}สัมภาษณ์ น.ส.ทิฆัมพร สวัสดิ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะการจัดการ สาขาการบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

อื่นมาเป็นของตนเอง แก่ไขโดยตั้งเป้าหมายว่าจะไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เพราะจะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเอาใจเขามาใส่ใจเราแล้วบอกกับตัวเองทุกวันเพื่อให้เข้าไปในจิตใจได้นั่น”

การไม่อยากได้ของของคนอื่น พอใจในสิ่งที่ตนมี ดังคำสัมภาษณ์ว่า เมื่อเราเห็นเพื่อนมีโทรศัพท์รุ่นใหม่แล้วอยากได้ เราก็ต้องคิดว่าไม่เป็นไร โทรศัพท์เราก็ใช้ได้เหมือนกัน เดียวก็มีโทรศัพท์รุ่นใหม่ออกมาอีก ค่อยเก็บเงินซื้อ”^{๔๓} และคำสัมภาษณ์ว่า “การพอใจในสิ่งที่มีไม่ต้องอิจฉาคนอื่นที่เขามีมากกว่าเราอย่างเช่นเพื่อนรวยมากกว่าเราแต่ถึงเราอาจไม่รวยเท่าเพื่อนแต่เราก็มีอยู่มีกินมีใช้ ฉะนั้นเราก็ไม่ควรอิจฉาคนอื่น”^{๔๔}

จากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์ สรุปประเด็นได้ว่า แนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี คือไม่ลักทรัพย์ นักศึกษาส่วนใหญ่แล้วก็ไม่ได้ประพฤติสิ่งเหล่านี้ และก็ยังให้ความปลอดภัยแก่ทรัพย์สินของผู้อื่นอีกด้วย เป็นการให้ฐานะความเป็นอยู่อันมั่นคง ทำโดยการไม่ลักขโมยของผู้อื่นที่ไม่ใช่ของของเรา ตัวอย่างเช่น เวลาที่สุนัขกำลังเหินแมวกินปลาอยู่ ถ้ามันมีความคิดที่อยากได้มันก็จะเข้าไปแย่งเลยทันที ฉะนั้น ถ้าใครลักขโมย หรือจี้ปล้นทรัพย์สินของคนอื่นก็แสดงว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเขาได้สูญเสียไปแล้ว นอกจากจะผิดศีลแล้ว ก็ยังผิดกฎหมายจึงไม่ควรประพฤติปฏิบัติจริงๆ

๔.๓.๓.๓ แนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นแนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า ศีลข้อ ๓ ไม่ประพฤติผิดในกามไม่ผิดลูกผิดภรรยาผู้อื่น ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่ยุ่งกับคนที่มิใช่เจ้าของแล้ว เช่น เราชอบผู้ชายคนหนึ่ง แต่เขามีเจ้าของแล้ว เราก็จะไม่ยุ่ง ไม่เข้าไปวุ่นวายกับเขา”^{๔๕} และคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่ไปรักคนที่เขามีคนรักหรือครอบครัวอยู่แล้ว หากการที่เราจะรักหรือชอบใครสักคน เราควรดูหลายๆอย่างให้ดีกว่า โดยไม่ไปรักคนที่เขามีคนรักหรือครอบครัว

^{๔๓}สัมภาษณ์ ศศิวิมล ทิพย์อาภรณ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๔}สัมภาษณ์ เกษมสุข ทันทกุลลาบ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๕}สัมภาษณ์ น.ส. สุนิสา เพ็ชรดี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

อยู่แล้วทั้งๆที่เราเองก็รู้อยู่แล้ว หรือไม่รู้ก็ตามเพราะนั่นก็คือการผิดศีลข้อ ๓ และย่อมมีผลเสียมากมาย ตามมา ดังนั้นควรดูให้ดีเพื่อที่ตัวเองจะได้ไม่ต้องไปทำผิดศีลข้อ ๓ ทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ”^{๔๖}

การเบียดเบียนผู้อื่นด้วยการใช้วาจาในการพูดโน้มนามจิตใจให้มีความรักใคร่หลงใหล ได้ ชอบ ขณะที่มีคู่ครองอยู่แล้ว ดังคำสัมภาษณ์ว่า “การไม่ทำตัวเจ้าชู้ไม่ทำให้คนอื่นเสียใจจากความรัก ปลอดภัย”^{๔๗} และคำสัมภาษณ์ แต่งงานเป็นสามีภรรยาที่ต้องตามกฎหมายและไม่ควรไปมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่ควรรักสนุกไปมีความสัมพันธ์กับคนอื่นไปทั่วโดยไม่ใช้คู่สมรส”^{๔๘}

ในการปฏิบัติตามศีลข้อ ๓ นี้ ทำได้ยาก และมองว่าการที่เราจะรักษาศีลข้อนี้ได้ ต้อง อิงอาศัยความตระหนักรู้ ดังคำสัมภาษณ์ว่า “การรู้จักการหักห้ามใจตัวเองให้มากที่สุด”^{๔๙}

นอกจากไม่ประพฤตินอกใจแล้วต้อง ให้ความสุข ให้ความปลอดภัยแก่คนในครอบครัว ดังคำสัมภาษณ์ ว่า “ ไม่ประพฤตินอกใจ คือ ให้ความสุข ให้ความปลอดภัย แก่บุตร ธิดา ภรรยา สามีของผู้อื่น เป็นการให้ความคุ้มครองแก่สถาบันครอบครัวอย่างดีที่สุด ทำโดยการไม่ข่มขืนผู้อื่นด้วยการคิดในทางที่ไม่ดีอาจจะส่งผลเสียกับชีวิตของเขา ตัวอย่างเช่น เมื่อสุนัขเพศผู้ถึงคราวที่ฮอร์โมนเพศ ทำงาน มันจะเข้าไปกัดเพื่อแย่งตัวเมียจากตัวผู้ตัวอื่น แต่มนุษย์ปกติกลับไม่ประพฤตินั้น”^{๕๐}

จากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์ สรุปประเด็นได้ว่า แนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี คือไม่ประพฤตินอกใจ คือ การไม่ล่วงละเมิดหญิงที่ไม่ใช่ภรรยา ของตน และควรให้ความสุข ให้ความปลอดภัย แก่บุตร ธิดา ภรรยา ของตนเองให้มาก เป็นการให้ ความคุ้มครองแก่สถาบันครอบครัวอย่างดีที่สุด เพราะหากประพฤตินอกใจที่ไม่ดีอาจจะส่งผลเสียกับ ชีวิตของผู้ถูกกระทำ ตัวอย่างเช่น เมื่อสุนัขเพศผู้ถึงคราวที่ฮอร์โมนเพศทำงาน มันจะเข้าไปกัดเพื่อแย่ง

^{๔๖}สัมภาษณ์ น.ส.พรไพลิน ัญญผล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เอก จุลชีววิทยา, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๗}สัมภาษณ์ อัมภายุธ แคล้วคลาดสัตรุ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๘}สัมภาษณ์ พรชิตา เย็นฉ่ำ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๙}สัมภาษณ์ นายภากร ขาวแจ้ง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๐}สัมภาษณ์ พิษญา ศิริสุนทร, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

ตัวเมียจากตัวผู้ตัวอื่น แต่มนุษย์ปกติกลับไม่ประพฤติเช่นนั้น เพราะมนุษย์มีความคิด มีกฎระเบียบ มีกฎหมาย เพื่อการอยู่ร่วมกันที่ดีอย่างสันติสุข

๔.๓.๓.๔ แนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นแนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า การปฏิบัติตามศีลข้อ ๔ คือห้ามพูดปด ห้ามพูดส่อเสียด ห้ามพูดจากระทบต่อจิตใจผู้อื่น โดยเจตนาหรือไม่ก็ตามต้องพูดความจริง ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่พูดปดไม่นินทาไม่พูดไร้สาระไม่ว่าร้ายผู้อื่น ซึ่งจะก่อภัยแก่ตนเอง และเป็นการสร้างมิตรภาพความน่าเชื่อถือ พูดดีก็มีแต่คนรักและสร้างมิตรที่ดี แก่ไขโดยต่อไปนี้จะ พูดแต่ความจริงรักษาความสัตย์ ไม่พูดกล่าวร้ายผู้อื่นซึ่งทำให้ผู้อื่นให้เสียหายโดยไม่เป็นความจริง ไม่พูดแล้วทำให้ผู้อื่นผิดใจกัน พูดแต่สิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ตัวตัวและผู้อื่น และบอกกับตัวเองทุกวันเพื่อให้เข้าไปในจิตใต้สำนึก”^{๕๑} และคำสัมภาษณ์ว่า “การไม่โกหก เวลาที่ใครถามอะไรเราควรพูดความจริง แต่การพูดออกไปนั้นก็ควรระมัดระวังด้วย เพราะบางครั้งก็อาจจะมีผลต่างๆตามมาได้ ก็ควรพูดตามเหมาะสมและเป็นเรื่องจริง”^{๕๒} และคำสัมภาษณ์ว่า “พูดตามความเป็นจริงในทุกๆเรื่อง เช่น เราจะขอแม่ไปเที่ยวที่ทะเล ก็บอกแม่ไปตรงๆว่าขอไปเที่ยวทะเล ไม่หาข้ออ้างหรือคำโกหกมาโกหกแม่ เพื่อให้ได้ไปเที่ยวทะเล”^{๕๓} และคำสัมภาษณ์ว่า เราไม่ควรพูดโกหกผู้อื่นเพราะอาจส่งผลให้เขามองเราไม่ดีเราควรพูดความจริงเพราะทุกปัญหานั้นมีทางแก้ไขเสมอ”^{๕๔}

^{๕๑}สัมภาษณ์ ปณณทัต สือกกลาง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๒}สัมภาษณ์ น.ส.พรไพลิน ัญญผล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เอกจุลชีววิทยา, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๓}สัมภาษณ์ น.ส. สุนิสา เพ็ชรดี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๔}สัมภาษณ์ เกษมสุข ทันทกุลลาบ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

นอกจากนี้ การพูดโกหกเพื่อทำให้คนอื่นสบายใจ เกิดกำลังใจ ห้ามพูดจากระทบต่อจิตใจผู้อื่น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ก็สามารถเลือกที่จะพูดได้ในเรื่องที่จำเป็น ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ห้ามพูดปด ห้ามพูดส่อเสียด ห้ามพูดจากระทบต่อจิตใจผู้อื่น โดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม เช่น นาง ก.โกหกแม่ว่าป่วยเพราะไม่อยากไปโรงเรียนในวันหยุด นาง ข.พูดนินทาผู้อื่นเสมอ”^{๕๕} และคำสัมภาษณ์ว่า “พยายามพูดโกหกน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ถ้าเลือกที่จะโกหกก็ต้องโกหกในเรื่องที่จำเป็นต้องทำ เช่นการพูดโกหกเพื่อให้น้องสบายใจ”^{๕๖}

จากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์ สรุปประเด็นได้ว่า แนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี คือไม่ควรพูดปด ไม่นินทา ไม่พูดไร้สาระ ไม่ว่าร้ายผู้อื่น ซึ่งจะก่อเป็นภัยแก่ตนเอง และผู้อื่นอีกด้วยและเป็นการสร้างมิตรภาพความน่าเชื่อถือ พูดดีก็มีแต่คนรักและสร้างมิตรที่ดี แม้กระทำการงานหรืออยู่ที่ทำงานก็เสริมสร้างความน่าเชื่อถือมากขึ้น หากพูดในสิ่งที่ไม่ดี หรือพูดปด ก็จะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง สุดท้ายอาจจะต้องสูญเสียทุกสิ่ง แก่ไขโดยต่อไปนี้ คือ พูดแต่ความจริงรักษาความสัตย์ ไม่พูดกล่าวร้ายผู้อื่นซึ่งทำให้ผู้อื่นให้เสียหายโดยไม่เป็นความจริง ไม่พูดแล้วทำให้ผู้อื่นผิดใจกัน พูดแต่สิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ตัวเองและผู้อื่น และบอกกับตัวเองทุกวัน

๔.๓.๓.๕ แนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นแนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า การปฏิบัติตามศีลข้อ ๕ คือไม่ดื่มสุรา ของมีเงินเมา และเสพสารเสพติด อันมีผลทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่ดื่มสุรายกตัวอย่างผมคือผมไม่ดื่มสุราเพราะว่ามันส่งผลต่อสุขภาพร่างกายเรา ส่งผลให้เรานั้นอ่อนแอ และดื่มไปผมก็ไม่ได้ประโยชน์ผมเลยไม่ดื่ม”^{๕๗}และคำสัมภาษณ์ว่า “ ไม่ดื่มสุราและสิ่งเสพติดทุกชนิด ข้อนี้นับข้อที่สามารถทำได้ง่ายที่สุด ตัวอย่างเช่นไม่ไปเที่ยวในสถานที่ที่ไม่ควรไปในเวลากลางคืน ไม่ไปลองในสิ่งที่ตัวเราเองก็รู้ว่า

^{๕๕}สัมภาษณ์ น.ส.ทิฆัมพร สวัสดิ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะการจัดการ สาขาการบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๖}สัมภาษณ์ นายภากร ขาวแจ้ง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๗}สัมภาษณ์ เกษมสุข ทันทกุลลาบ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

นั่นคือสิ่งที่ผิด ลองไปแล้วต้องมีผลเสียเกิดขึ้นแน่ๆ”^{๕๘} และคำสัมภาษณ์ว่า “ ไม่ดื่มสุรา ของมีเงินเมา และเสพสารเสพติด อันมีผลทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น เช่น นาย ส. ดื่มสุราแล้วขาดสติไปทำร้ายผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บ นาย ง.เสพสารเสพติดจนร่างกายทรุดโทรม”^{๕๙}และคำสัมภาษณ์ว่า “ไม่ดื่มสุราของมีเงิน เอาสิ่งเสพติดที่ทำให้ขาดสติเพราะสติถ้าขาดสิ่งนี้ไปจะทำให้ผิดศีลอื่นทุกข้อ เป็นสิ่งที่ทำให้เราประมาท แก้ไขโดยตั้งเป้าหมายว่าจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับของมีเงินเมา ที่จะทำให้ขาดสติ แล้วบอกกับตัวเองทุกๆ วัน เพื่อให้เข้าไปในจิตได้สำนึก”^{๖๐}

เมื่อเพื่อนแนะนำชักชวนให้ดื่มของมีเงินเมา ต้องตระหนักรู้ ยับยั้งชั่งใจ ดังคำสัมภาษณ์ว่า พยายามหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เราไปงานวันเกิดเพื่อน เพื่อนส่งของมีเงินเมาให้เรา เราก็ปฏิเสธว่าไม่ดื่ม ขอเป็นน้ำอัดลมแทนแล้วกัน”^{๖๑} และคำสัมภาษณ์ว่า “ ในส่วนตัวผมเป็นคนที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับของจำพวกนี้อยู่แล้ว แต่มีเพื่อนเคยชักชวนอยู่บ้างแต่ผมก็ปฏิเสธตลอด แคร่รู้จักปฏิเสธให้เป็นปฏิเสธให้ได้”^{๖๒} และคำสัมภาษณ์ว่า ละจากของมีเงินเมา เช่น เมื่อมีคนชวนผมจะปฏิเสธไป และไม่แตะต้องสิ่งที่เป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่นพวกเหล้า เบียร์ ของมีเงินเมาต่างๆ”^{๖๓}

จากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์ สรุปประเด็นได้ว่า แนวทางการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี คือศีลข้อที่ ๑) ล้วนแล้วแต่บอกว่า ไม่กระทำปาณาติบาตถึงชีวิตใครๆ ก็รัก ตั้งมั่นอยู่ในหลักของศีลธรรม เพื่อที่จะไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น จะมีบ้างในเรื่องของความจำเป็นของพรากชีวิตสัตว์เล็กๆ น้อย ด้วยความไม่ตั้งใจ การปฏิบัติตนของศีลข้อที่ ๒) การไม่รักทรัพย์ทุกคนต่างมั่นใจที่จะกระทำการผิดศีลธรรมในเรื่องนี้ เพราะนอกจากผิดศีลธรรมในข้อนี้แล้ว ก็

^{๕๘}สัมภาษณ์ น.ส.พรไพลิน ธีญญผล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เอกจุลชีววิทยา, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๙}สัมภาษณ์ น.ส.ทิฆัมพร สวัสดิ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะการจัดการ สาขาการบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๖๐}สัมภาษณ์ ปณณทัต สือกกลาง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๖๑}สัมภาษณ์ น.ส. สุนิสา เพ็ชรดี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๖๒}สัมภาษณ์ อธิภาณุ แคล้วคลาดสัตว์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๖๓}สัมภาษณ์ นายภูริณัฐ นาแหยม, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์ , ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

ยังผิดกฎหมายอีกด้วย แถมยังมีอัตราโทษสูงด้วยด้วย จึงทำให้สามารถมีสติในการละเมิดศีลข้อนี้ได้ การปฏิบัติตนของศีลข้อที่ ๓) ศีลข้อนี้ผู้ให้การสัมภาษณ์บอกว่า ให้รักเดียวใจเดียวเป็นส่วนใหญ่เพราะผิดศีลธรรมอย่างมาก เป็นเรื่องที่สังคมรังเกียจมาก ทั้งทางโลกก็เช่นกัน โดยประณามอย่างร้ายแรง และยังผิดกฎหมาย มีอัตราโทษขั้นสูงเช่นเดียวกัน ทุกคนจึงให้เหตุผลในการหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดในศีลข้อนี้ การปฏิบัติตนในศีลข้อที่ ๔) ศีลข้อนี้เป็นข้อที่ผิดมากที่สุด เกิดจากความพลั้งเผลอ ก็มี ตั้งใจก็มี ทุกคนเข้าใจในเรื่องนี้ แต่ก็มีการละเมิดบ้าง และเข้าใจโทษหนัก การปฏิบัติตนของศีลข้อที่ ๕) การดื่มสุราเป็นเรื่องของสังคมที่พยายามให้สังคมเข้าใจว่าต้องมี ต้องเป็น แต่ในความเป็นจริงต่างเข้าใจว่าไม่สมควร และรู้ในเรื่องของโทษในการดื่มสุราเป็นอย่างดี ต่างก็ให้ความเห็นว่า ไม่ดี ไม่ควร ไม่เหมาะ ด้วยกันทั้งสิ้น

จากคำสัมภาษณ์นักศึกษา มีหลักการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันเพียงแต่รูปแบบแตกต่างกันบ้าง แต่ก็ล้วนมีจุดประสงค์แบบเดียวกัน นั่นคือ ต้องการทำให้ชีวิตมีความสุข สุขกายสุขใจ มีสิทธิเสรีภาพในการใช้ชีวิต อยู่ในสังคมที่ปลอดภัย สุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีมิตรเพื่อนบ้านที่ดี ผู้วิจัยมีความเห็นในเรื่องของศีล ๕ นี้ว่า ทุกคนที่ใช้ชีวิต ไม่ว่าจะเป็นศาสนาใดก็ตามต่างก็มีหลักคำสอนที่คล้ายกันในเรื่องของการดูแลตนเอง ดูแลคนรอบข้าง และพัฒนาชีวิตของตนเองให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ก็ต้องฟังหลักคำสอน หรือหลักปฏิบัติในการใช้ชีวิต เช่นเดียวกัน ดังนั้น ในเรื่องของศีล ๕ ทุกคนต่างก็ยอมรับในวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับศีล ๕ ด้วยกันทั้งนั้น เพียงแต่ว่าจะปฏิบัติได้แค่ไหนเท่านั้น เพราะต่างก็ทราบดีว่า ศีล ๕ คือหลักพื้นฐานในการดำรงชีวิตในสังคมที่ดี ยิ่งในสังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่มีความเสี่ยงสูงในการละเมิดสิทธิเสรีภาพของคนอื่น หรือแม้กระทั่งอาจมีการกระทำความผิดโดยไม่รู้ตัว เนื่องจากเทคโนโลยีที่ทันสมัยจนเกินไป ทำให้คนทั่วไป หรือคนรุ่นเก่า ไม่สามารถที่จะได้ศึกษากฎระเบียบข้อบังคับของสังคมที่ทันสมัยได้ทัน จึงต้องหันมามองในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม สิ่งที่สามารถที่พึ่งพาได้ และเข้าใจได้ง่ายๆ นั่นก็คือ การประพฤติปฏิบัติในเรื่องของศีล ๕ เพราะศีล ๕ จะนำมาซึ่งความเจริญ ความสงบสุข สันติภาพทั้งมวล เพราะศีล ๕ เป็นพื้นฐานของชีวิต พื้นฐานการเป็นอยู่ในโลกปัจจุบันได้อย่างดีที่สุด

๔.๔ เสนอแนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ต้องอาศัยองค์ประกอบ ๔ ด้าน คือ

๑. **ผู้บริหาร** ที่ให้การ สนับสนุนนโยบาย และขับเคลื่อนโครงการรักษาศิลป ๕ ของนิสิตอย่างต่อเนื่อง โดยการให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณและปัจจัยอื่นๆ มีบทบาทและการสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ดังต่อไปนี้

๑.๑ มอบทุนการศึกษา

- ค่าเทอม

๑.๒ มอบใบเกียรติคุณ

- ยกย่องเชิดชม มอบใบเกียรติคุณโดยให้บิดา/มารดา (ผู้ปกครอง) ของนักศึกษาที่ทำความดี มารับใบเกียรติคุณพร้อมกับนักศึกษานเเวที่

๒. **บุคลากร** ได้แก่ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ต้องให้ความร่วมมือ โดยการ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างตามหลักศิลป ๕ อย่างจริงจัง และเอาใจใส่ส่งเสริมให้นิสิตได้ตระหนักเห็นความ สำคัญของการรักษาศิลป ๕

๓. **นิสิต** ควรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติและเข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมที่ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้นิสิตรักษาศิลป ๕ และคำนึงถึง ความเป็นสถาบันต้นแบบของเยาวชนที่รักษาศิลป ๕

๔. **ชุมชน** คือ การมีส่วนร่วมกับชุมชนกับมหาวิทยาลัย ในการสอดส่องดูแลนิสิตซึ่งเป็นเยาวชน ไม่ให้ละเมิดศิลป ๕ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือข้อที่ ๕ เรื่องของสุรา และการจำหน่ายสุราให้กับเยาวชน ดังนั้น แนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ให้ประสบความสำเร็จนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีโดยการสร้างสภาพแวดล้อมภายใน องค์กรให้นิสิตและบุคลากรอยู่ด้วยกันแบบครอบครัว มีน้ำใจ มีความเสียสละ เพียงเท่านั้นก็เป็นการวางพื้นฐานการ รักษาศิลป ๕ และยังมีการสอดแทรกการอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับค่ายคุณธรรม จริยธรรม และมีกิจกรรมการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ให้กับนิสิต ให้นิสิตได้ ปฏิบัติธรรมแนวทางของศิลป ๕ อย่างสมบูรณ์แบบ โดยนโยบายของผู้บริหาร และความร่วมมือของทุกภาคส่วน มีส่วนช่วยกันดำเนินกิจกรรม โครงการรักษาศิลป ๕ ของ

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ให้เป็นรูปธรรม เป็นสถาบันการศึกษารักษาศีล ๕ อย่าง
แท้จริง

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ ๓ ประเด็น คือ ๑) เพื่อศึกษาหลักคำสอนเรื่องศีล ๕ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ๒) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการขาดศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย ๓) เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ หลักคำสอนเรื่องศีล ๕ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

ศีล ๕ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา เป็นก้าวแรกของการเรียนรู้เพื่อการควบคุมความประพฤติของมนุษย์ให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันและทุจริตคดโกง และในอีกด้านหนึ่ง ศีลยังเป็นเครื่องขัดเกลาจิตใจ ตัดพ้อในใจมนุษย์ ศีลจึงเป็นทั้งสิ่งที่ควบคุมความประพฤติ และการขัดเกลาจิตใจตนเองของมนุษย์ไปพร้อม ๆ กัน สำหรับสาวกผู้ยังครองเรือน มีวิธัสมรวาส พระพุทธเจ้าทรงสอนให้สาวกนำศีล ๕ มาปฏิบัติเพื่อการดำเนินชีวิตในทางที่ดีงามเกื้อกูลการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และช่วยพัฒนาให้ก้าวสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยการศึกษาและปฏิบัติไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา โดยมีศีล เป็นข้อปฏิบัติแรกเพราะศีล ๕ มีความสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาสังคม หรือกล่าวได้ว่า มีความสำคัญต่อสังคมทั้งในระดับเชิงลึก และในระดับเชิงกว้าง สำหรับในระดับบุคคล ศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานการพัฒนาตนเองในขั้นต้นตามหลักไตรสิกขา จุดหมายของการรักษาศีล ๕ นอกจากทำให้ผู้ปฏิบัติได้รับผล คือ ความสุขในขณะปัจจุบันแล้ว ยังเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนที่จะขจัดกิเลสในตนเอง โดยมีความสุขสงบเย็น เข้าถึงการดับทุกข์ เป็นจุดหมายปลายทางสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้นำ พบว่าศีล ๕ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้นำต้องมี เพื่อเป็นต้นแบบของการฝึกฝนปฏิบัติ ในการลด ละ กิเลสทั้งปวงที่มีอยู่ในตน เป็นไปเพื่อประโยชน์ตนเอง และประโยชน์ผู้อื่น ทำให้ผู้ที่อยู่รอบข้างได้ประพฤติดนตามต้นแบบที่ผู้นำได้แสดงให้เห็น สังคมรอบข้างได้เห็น ด้วยเหตุนี้ ศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาจึงมีความสำคัญในเชิงกว้างในระดับสังคม ศีล ๕ เป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ควบคุมความประพฤติซึ่งกันและกัน ทำให้การอยู่

ร่วมกัน เกิดความสันติสุข สงบ และเกิดความไว้วางใจกันในสังคม อันเป็นเหตุให้เกิดความสามัคคีในหมู่ชน เกิดความรักใคร่ปรองดองและการเห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่น

๕.๑.๒ สภาพปัญหาการขาดศีล ๕ ของนักศึกษาในสังคมไทย

นักศึกษามหาวิทยาลัยในสังคมไทย ปัจจุบันประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของการล่วงละเมิดศีล ๕ ด้วยกันทั้งนั้น เนื่องจากสังคมปัจจุบัน เป็นสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงนำมาซึ่งความสูญเสียในบางสิ่ง เช่น วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม หลักคำสอนในทางศาสนาที่เชื่อกัน อารยธรรมต่างแดนที่เข้ามาทำให้สังคมไทยเปลี่ยนไป นักศึกษาเป็นเยาวชนรุ่นใหม่ที่กำลังจะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำในวันข้างหน้า ดังนั้น ต้องยอมรับว่านักศึกษาในยุคปัจจุบันประสบปัญหาการล่วงละเมิดศีล ๕ อย่างแน่นอน มากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับสถานะแวดล้อมต่างๆ ประกอบกันด้วย

ในการปฏิบัติตามหลักศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถือได้ว่าประสบความสำเร็จในเรื่องของการทำกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย หลังจากที่นักศึกษาได้กิจกรรมดังกล่าวแล้วพฤติกรรมต่างๆ ออกมาในรูปแบบที่พึงประสงค์ ตามจุดประสงค์ของโครงการต่างๆ ที่ได้ระบุไว้ เพราะนักศึกษาจะเข้าใจในหลักของศีล ๕ มากขึ้น ประพฤติอยู่ในศีล ๕ เป็นส่วนมาก ดังเช่น

ศีลข้อที่ ๑ ห้ามฆ่าสัตว์ นักศึกษาโดยส่วนมากก็จะมีโอกาสในการฆ่าและเบียดเบียนสัตว์อยู่แล้ว ส่วนใหญ่ไม่เกรง ไม่รังเกียจ ไม่เบียดเบียนและทำร้ายใคร เห็นมีแต่ยุ่งและมดที่ประสบพบเห็นเป็นเรื่องปกติ ข้อนี้จึงไม่ค่อยจะผิดศีล

ศีลข้อที่ ๒ ห้ามลักทรัพย์ ในข้อนี้นักศึกษาจะไม่ค่อยพบนักศึกษากระทำความผิด เพราะนอกจากจะผิดศีลแล้วก็จะผิดกฎหมายอีกด้วย ซึ่งกฎหมายก็มีโทษสูง จึงยากที่นักศึกษาจะกล้าทำผิด

ศีลข้อที่ ๓ ห้ามประพฤตินอกใจ ข้อนี้เป็นข้อที่นักศึกษายากที่จะมีผู้ที่ล่วงละเมิดได้ยาก เพราะนักศึกษามีแฟน หรือไม่มีแฟนก็ตาม ก็จะกังวลในเรื่องของความรับผิดชอบพอสมควร แต่ตามที่ผู้วิจัยได้พบก็ยังมีนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันบ้างตามหอพักระหว่างคนที่เป็คูรักกัน ข้อนี้มีผิดศีลบ้างน้อยนิด

ศีลข้อที่ ๔ ห้ามพูดเท็จ ข้อนี้เป็นข้อที่นักศึกษาผิดศีลมากที่สุด เพราะข้อนี้ประกอบไปด้วยพูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดยาบคาย พูดเพ้อเจ้อ นักศึกษาจะอยู่ในช่วงวัยรุ่น คึกคะนอง เรื่องการผิดศีลข้อนี้ จึงเป็นอันดับ หนึ่ง

ศีลข้อที่ ๕ ห้ามดื่มสุราและเมรัย เครื่องดองของเมา ข้อนี้นักศึกษาถือว่าเป็นข้อที่สองที่ผิดมากที่สุด เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่จะชอบดื่มเหล้า เทียวกลางคืน หรือไม่เที่ยวก็ดื่มได้ที่บ้าน ที่หอพัก

การดื่มเหล้าเป็นเรื่องปกติของคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน ยิ่งใครไม่ดื่มเหล้าหาน้อยมาก ข้อนี้จึงเป็นอีกข้อหนึ่งที่มีการผิดศีล

๕.๑.๓ เสนอแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีนับว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งเพราะนอกจากเป็นแหล่งของการศึกษาเรียนรู้ทางวิชาการแล้ว มหาวิทยาลัยแห่งนี้ยังเป็นแหล่งบ่มเพาะปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามให้กับนักศึกษา การเสริมสร้างให้กับนักศึกษารักษาศีล ๕ ในสถานศึกษาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและควรศึกษาเพื่อให้ได้แนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษามีศีล ๕ ที่สอดคล้องกับความเป็นคนรุ่นใหม่กับสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีจึงมีส่วนสำคัญในการสร้างเยาวชนคนรุ่นใหม่ของประเทศให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นผู้นำของประเทศในอนาคต การที่นิสิต นักศึกษาของแต่ละคณะทั้ง ๑๐ คณะในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเป็นผู้ที่มีศีล ๕ ในการดำเนินชีวิตก็จะเป็นชีวิตที่มีความสุขในชีวิตประจำวัน สุขกาย สุขใจ จึงเสนอแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ดังนี้

๑. เสนอแนวทางให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย ให้การสนับสนุน มีแนวทาง นโยบาย และขับเคลื่อนโครงการรักษาค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมบนพื้นฐานศีล ๕ ของนิสิตอย่างต่อเนื่อง โดยการให้การสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณและปัจจัยอื่นๆ

๒. เสนอแนวทางให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกหน่วยงาน ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ต้องให้ความร่วมมือ โดยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในเรื่องของการรักษาศีล ๕ อย่างจริงจัง

๓. เสนอแนวทางให้สโมสรนักศึกษาทุกคณะ ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้นิสิตรักษาศีล ๕ อย่างจริงจัง

๔. เสนอแนวทางให้มหาวิทยาลัยมอบรางวัลให้กับนักศึกษาที่ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีเป็นประจำทุกปี มีการมอบทุนการศึกษา มอบใบเกียรติคุณ เช่น เกียรติบัตรเงินได้ หรือเก็บของมีค่าได้แล้วคืนเจ้าของ เป็นต้น

๕. เสนอแนวทางให้คณะทุกคณะ มอบรางวัลให้กับนักศึกษาที่ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีเป็นประจำทุกปี เช่น ช่วยเหลือกิจการคณะ ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง เป็นต้น

๖. เสนอแนวทางให้ชุมชน ท้องถิ่น ควรสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน หรือท้องถิ่น ให้บูรณาการร่วมกันอย่างจริงจัง เพราะแต่ละหน่วยงาน หรือหมู่บ้าน ก็มีโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อยู่

แล้ว จึงควรทำงานร่วมกันกับนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ เพื่อจะได้เป็นผู้นำของชาติที่ดีในวันข้างหน้า

การเสนอแนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษารักษาศิลป ๕ ในมหาวิทยาลัย จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและควรศึกษาเพื่อให้ได้แนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษามีศิลป ๕ ที่สอดคล้องกับความเป็นคนรุ่นใหม่กับสังคมในยุคกิเลสนิยม ในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้น สถานศึกษาของประเทศทุกแห่งโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงมีส่วนสำคัญในการสร้างเยาวชนนักศึกษาของประเทศให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นผู้นำของประเทศในอนาคต ดังนั้น การที่นิสิต นักศึกษาของแต่ละสถาบันเป็นผู้ที่มีศิลป ๕ ในการดำเนินชีวิตจะเป็นชีวิตที่มีแต่สันติสุข เพราะศิลป ๕ ดังที่กล่าวมาแล้วว่าเป็นพื้นฐานมีมาแต่สมัยครั้งพุทธกาล การรักษาตนตามแบบศิลป ๕ นั้นจึงเป็นการทำชีวิตให้มีความสุข ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

๕.๒.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัย “ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย ดังนี้

๑. ควรให้มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างความดีให้กับนักศึกษาที่รักษาศิลป ๕ เป็นที่ประจักษ์กับผู้พบเห็น โดยมีการให้รางวัลแก่ผู้ที่กระทำความดี เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักศึกษาอื่นๆ ได้เห็น และยกย่องเชิดชู หรือกระทั่งมอบทุนการศึกษาให้ผู้กระทำความดี และมอบเกียรติบัตรก็จะเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษากระทำความดีมากขึ้น

๒. ควรให้หน่วยงานย่อยของมหาวิทยาลัย เช่น คณะ สำนัก สถาบัน สนับสนุน โครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการรักษาศิลป ๕ ของนักศึกษา โดยมีการให้รางวัล สำหรับผู้กระทำความดี และมีมาตรการลงโทษผู้ที่กระทำความผิด หรือล่วงละเมิดศิลป ๕ ในอันที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน หรือที่ผิดกฎหมายบ้านเมือง

นอกจากการศึกษานโยบายการส่งเสริมแล้ว ควรนำไปสู่ การสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอย่างจริงจัง ดังที่สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานคติธรรมประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นภาษาบาลีว่า “ปณฺธิ โต นิปุณฺณํ สํวิเรติ” ซึ่งแปลว่า “บัณฑิตย่อมฉลาดจัดการ ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นสถานศึกษาที่มีเกียรติมีชื่อเสียงในภาคตะวันออก และปัจจุบันมีชื่อเสียงในระดับประเทศในเรื่องของมหาวิทยาลัยสีเขียว จึงควรเป็นต้นแบบในเรื่องของการให้ความรู้ในด้านวิชาการ และในด้านคุณธรรม

จริยธรรม โดยเฉพาะในเรื่องของการรักษาศีล ๕ ซึ่งเป็นพื้นฐานของชีวิต เพื่อจะได้ลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาอื่นๆ อีกด้วย

๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง“ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” ซึ่งผู้วิจัยพบ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอประเด็นปัญหาเอาไว้เพื่อให้ผู้ใดศึกษาได้ทำการค้นคว้าวิจัยในโอกาสต่อไป ดังนี้

๑. ศึกษาพฤติกรรมของการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษาแต่ละคณะ
๒. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของโครงการการอบรมหรือค่ายคุณธรรมที่หน่วยงานในมหาวิทยาลัยจัดขึ้นแต่ละครั้ง
๓. ศึกษาพฤติกรรมการรักษาศีล ๕ ของผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____. อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

_____. อรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

๑) หนังสือ:

แก้ว ชิตตะชบ. หลักการถือศีลปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๒๕๕๓.

คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์รายวัน, ๒๕๕๒.

พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิษณุ, ๒๕๒๖.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

_____. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร: โรง
พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

_____. พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). ภูมิธรรมชาวพุทธ. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
บริษัทสหธรรมิก จำกัด, ๒๕๕๒.

พระพุทธโฆสเถระ. รจนา. คัมภีร์วิสุทธิมรรค. แปลและเรียบเรียงโดย สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อา
อาสภมหาเถร). พิมพ์ครั้งที่ ๖. Taiwan: The Corporate Body of the Buddha
Educational Foundation, ๒๕๔๘.

พระเทวินทร์ เทวินโท. **พุทธจริยศาสตร์จริยศาสตร์ และจริยธรรม**. ผู้พิมพ์ คุณนงลักษณ์ คุรุฑแก้ว, ๒๕๔๔.

พระมหาโพธิวงศาจารย์ (ทองดี สุรเตโช). **ศีล ๕ รักษาโลก**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๘.

พระราชญาณวิสิฐ และคณะ. **คู่มือการศึกษา สัมมาปฏิบัติไตรสิกขา**. นครปฐม: บริษัทเพชรเกษมพริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, ๒๕๕๓.

พุทธทาสภิกขุ. **ทาน ศีล ภาวนา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๓๙.

_____. **ธรรมานุกรมธรรมโฆษณ์ ฉบับประมวลธรรม เล่ม ๓**. เรียบเรียงโดย นาย พินิจ รักทองหล่อ. กรุงเทพมหานคร: ธรรมทานมูลนิธิ, ๒๕๔๐.

พุทธทาสภิกขุ, **คุณธรรมสำหรับครู**, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๗.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทนานมีบุ๊คพับลิเคชั่น จำกัด, ๒๕๔๖.

วสิน อินทสระ. **พุทธจริยา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรม, ๒๕๔๙. สุเทพ พรหมเลิศ. **พระไตรปิฎกศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๕๒.

(๒) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์:

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พระครูประโชติจันทวิมล (นาม จันทโชโต). “การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระทรัพย์ชู (บุญพิพา), “การศึกษาวิธีการเจริญสติในชีวิตประจำวันตามแนวทางของ ดิข นัท ฮันท์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๖๗.

พระวีระพงษ์ อธิจิตโต (บุญคง), “การศึกษาเปรียบเทียบสภาพการณ์และแนวทางแก้ไขภัยพิบัติในพระพุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๔), หน้า ๔๕.

พระบรรพต ตยานนโท (ปิ่นสง), “ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๖), หน้า ๒๘.

(๓) บทความ:

จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, **เด็กไทยบนทางสามแพร่ง**, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๕๐, หน้า ๑๘๔.

พัชรินทร์ รุจิรานุกุล, ธันวดี ดอนวิเศษ, “**แนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี**”บทความการวิจัย,(กองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,๒๕๕๙),หน้า ๔๐-๔๘.

(๔) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

พระครูนิวาสธรรมขันธ์, **ความซื่อสัตย์**, (ออนไลน์) แหล่งที่มา:

<https://www.gotoknow.org/posts/258587>., (๓๐ ม.ค. ๒๕๖๒).

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, **เกี่ยวกับเรา/ประวัติความเป็นมา**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www2.rbru.ac.th/>[สืบค้นเมื่อ (๒๐ ม.ค. ๒๕๖๒).

(๕) สัมภาษณ์:

สัมภาษณ์ เกษมสุข ทันทกุล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ น.ส.ทิฆัมพร สวัสดิ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะการจัดการ สาขาการบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ น.ส.พรไพณิ ธัญญผล, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เอกจุลชีววิทยา, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ น.ส.ศลิษา หรินทรานนท์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ น.ส.ศลิษา หรินทรานนท์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ นายจิตติพงษ์ ลุยตัน, นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ น.ส. สุนิสา เพ็ชรดี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ อัมภายุธ แคล้วคลาดศัตรู, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ ศศิวิมล ทิพย์อาภรณ์, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ ปณณทัต สื่อกกลาง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการจัดการ สาขาบัญชี, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ นายภากร ขาวแจ้ง, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ ธุรกิจ, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ นายภูริณัฐ นาหมยม, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ ฉันทิกา เจริญศรี, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ พิชญ์ ศิริสุนทร, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ พรชิตา เย็นฉ่ำ, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

สัมภาษณ์ ธิดาร์ตน์ ธรรมรส, นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เอกคหกรรม, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๖๓๐๓.๑/ว ๗๑

มหาวิทยาลัยมหาลาฬกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเดียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“รูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้ระเบียบวิธี
วิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิง
ลึก (In-depth-interview) เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ได้ออกแบบสอบถามเครื่องมือวิจัยขึ้นมาใหม่ และ
เพื่อความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถามเครื่องมือวิจัย จึงเห็นควรให้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไข
แบบสอบถามเครื่องมือวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัย
สามารถให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี จึงเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัย เพื่อ
ความสมบูรณ์ในการทำวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แม่ชีกุณา รักษาโอม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิเศษ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๔๐

<http://gds.mcu.ac.th>, E-mail: grads@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๙-๙๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๙๒๔๔๔๖๒

รับรอง ผอ.วิ
นางสาวอารยา ทองโชติ

ที่ ศธ ๖๓๐๓.๓/ว ๗๑

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘๘ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๑๔
www.mcu.ac.th

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ธนกร ภิบาลรักษ์ รองผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๓๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“รูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้ระเบียบวิธี
วิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิง
ลึก (In-depth-interview) เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ได้ออกแบบสอบถามเครื่องมือวิจัยขึ้นมาใหม่ และ
เพื่อความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถามเครื่องมือวิจัย จึงเห็นควรให้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไข
แบบสอบถามเครื่องมือวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัย
สามารถให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี จึงเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัย เพื่อ
ความสมบูรณ์ในการทำวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนด้วยความนับถือ

ธรรมาแล้ว

๒๗๕

16 กันยายน ๒๕๖1

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แม็คกุลณา รักษาโฉม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th E-mail: gds@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๙-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๔๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๔๐ ภายใน ๓๓๓๓, ๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๑/๓๗๘

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

นมัสการ พระราชปรีดีธำนิ, ผศ.ดร.

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
"รูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี" โดยใช้ระเบียบวิธี
วิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก
(in-depth-interview) เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ได้ออกแบบสอบถามเครื่องมือวิจัยขึ้นมาใหม่ และเพื่อ
ความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถามเครื่องมือวิจัย จึงเห็นควรให้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไข
แบบสอบถามเครื่องมือวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยสามารถ
ให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี จึงมีผลการเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัย เพื่อ
ความสมบูรณ์ในการทำวิจัยต่อไป

จึงมีผลการมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ
๐๙๖-๘๒๔๔๔๖๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เม็กกิตกานา รักษาไฉม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

ประสานงาน :

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๔๖๒

ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง “ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ : กรณีศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
รำไพพรรณี”

Guidelines For Supporting the Five Precepts Practice : A Case Study of
the Rambhai Barni Rajabhat University

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งที่จะศึกษาแนวความคิดเรื่องการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อย่างเหมาะสม ของผู้บริหารคณาจารย์

๒. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน ๔ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน้าที่การงานของท่านแต่ประการใด แต่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางในการอธิบายเรื่องการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ครั้งนี้

(นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ)

นิสิตศึกษาหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา
บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ
๒. อายุ
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม
๔. วุฒิการศึกษา

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทศนะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

- ๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหนอย่างไร
- ๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล๕ เพราะเหตุใด

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

- ๒.๑. ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทศนะอย่างไรต่อศีล ๕
- ๒.๒. ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร
- ๒.๓. จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ส่วนที่ ๓ แนวทางการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

- ๓.๑. แนวทางการการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง
- ๓.๒. แนวทางการการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง
- ๓.๓. แนวทางการการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง
- ๓.๔. แนวทางการการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง
- ๓.๕. แนวทางการการปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

นมัสการ สำเนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงมีสการมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และกราบขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

นมัสการ/เรียนมาด้วยความเคารพอย่างสูง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชีกุณณา รักษาโอม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิเศษ

สำเนาส่ง : ดร.เอกชัย กิจเกษมเจริญ ผศ.ปราโมทย์ สุวรรณ อาจารย์นาวิ เปลิยนจิตร รศ.อภิวรรณ ศิริ
นันทนา อาจารย์ฐิติรัตน์ อธิจิมีชัย ดร.ธนกร ภิบาลรักษ์ ดร.เชษฐวัชร อรุณ ดร.มิตา กาญจนวงศ์
รศ.ดร.ทรงคุณ จันทระ อาจารย์เชื้อชาย ทิพย์สมบัติ ผศ.ปิยญา วงศ์คำย น.ส.ศศิวิมล ทิพย์อารณ์
นายปิณณทัต สีอกลาง นางสาวพรไพสิน ถัญญผล นายจิตติพงษ์ ลุยตัน นางสาวสุนิสา เพ็ชรดี
น.ส.พรชิตา เย็นช้า นายเกษมสุข หันกุลลาบ นายอัมภานุสร์ แคล้วคลาดลัดรุ น.ส.ธิดารัตน์ ธรรมรส น.ส.ดวง
ทอง พวงกัน น.ส.อริศรา ตูลารักษ์ น.ส.ทิพย์พร สวัสดิ์ น.ส.อันทิกา เจริญศรี น.ส.ทิชญา ศิริสุนทร นายฉวีณัฐ
นาแพยม

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้บันทึกสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน น.ส.สุนิสา เพ็ชรดี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

สุนิสา เพ็ชรดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชีกฤษณา รักษาโฉม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

<http://gds.mcu.ac.th>, E-mail: gds@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๙-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๖๒๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน น.ส.พิชญา ศิริสุนทร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาคพิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

พิชญา ศิริสุนทร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชีกฤษณา รัชกาโฉม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาคพิเศษ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

<http://gds.mcu.ac.th>; E-mail: gds@mku.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๙-๑๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน นายจิตติพงษ์ ลุยตัน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษา ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชชีกษณา รักษาไฉม์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิเศษ

จิตติพงษ์ ลุยตัน

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

<http://gds.mcu.ac.th>, E-mail: gds@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๙-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๖๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน นางสาวพรไพลิน ธัญญผล มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษา ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

ทพไพลิน วัลญผล

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชฌักญา รักษาโณม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

<http://gds.mcu.ac.th>, E-mail: grads@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๔๔-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๔๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศร ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
๗๗ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอนายูง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๔๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน น.ส.อริศรา ตูลารักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

อริศรา ตูลารักษ์
นางสาว อริศรา ตูลารักษ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชึกฤษฎา รักษาโณ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

<http://gds.mcu.ac.th>, E-mail: grads@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๔-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน นายปณณทัต สือกกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

นาย ปณณทัต สือกกลาง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชีกฤษฎา รักษาโณม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิเศษ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

<http://gds.mcu.ac.th>, E-mail: gds@mku.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร ๐๔๙-๓๕๐๕๑๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๔๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน น.ส.ธิดารัตน์ ธรรมรส มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

ธิดารัตน์ ธรรมรส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.เม็กกฤษฎา รักษาโฉม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๔๐

<http://eds.mcu.ac.th>, E-mail: grads@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๙-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน น.ส.ดวงทอง พวงกัน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
"ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี" โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

ดวงทอง พวงกัน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.เม็กกัชณา รักษาโฉม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิเศษ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: gds@mku.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๔๙-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๔๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๓/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๑๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน น.ส.ศศิวิมล ทิพย์อารณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

ศศิวิมล ทิพย์อารณ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชีกุลชญา รักษาโฉม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://eds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๙-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน น.ส.ทิฆัมพร สวัสดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษา ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

ทิฆัมพร สวัสดิ์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชิกฤษฎา รักษาโณ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: gds@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๔๔-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๔๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน นายเกษมสุข ทันทุลาบ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

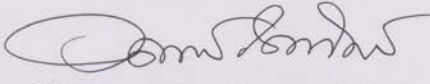
ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

นางสาว วิมลพรรณ หาญชนะ
นศ. ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แม็กกษณา รักษาโอม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๔๙-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๔๖-๘๒๔๔๔๖๖

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน น.ส.พรชิตา เย็นฉ่ำ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๓๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชชีณณา รักษาโณม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

นางสาวพรชิตา เย็นฉ่ำ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

<http://gds.mcu.ac.th>, E-mail: gds@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๙-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน นายอภัยยุทธ แคล้วคลาดสัตว์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาโรค ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

อภัยยุทธ แคล้วคลาดสัตว์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชฌักญา รักษาไฉน)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิชา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๔๔-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๔๖-๘๒๔๔๔๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๑.๑/ว ๘๗

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน นายภูริณัฐ นาแหยม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา ภาควิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๒๐๕๑๑๘ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ สามารถให้ข้อมูลและ
คำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาขออนุญาตให้ นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ ได้ดำเนินการ
สัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา
และสถานที่ให้สัมภาษณ์ นิสิตจะประสานงานมาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

ภูริณัฐ นาแหยม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.แมชิกฤษณา รักษาไฉน)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ภาควิเศษ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://eds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ประสานงาน : นางสาวอารยา ทองโชติ โทร. ๐๙๔๙-๓๕๐๕๓๕๐

นางสาววิมลพรรณ หาญชนะ โทร. ๐๙๖-๘๒๔๔๔๖๒

ภาคผนวก ง ข้อมูลการให้สัมภาษณ์

น.ส.พรชิตา เย็นฉ่ำ ครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ หญิง
๒. อายุ 19
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศิลปะ ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศิลปะ ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศิลปะ ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศิลปะ ๕ มีความจำเป็นแค่ไหนอย่างไร

ตอบ...สภาพสังคมในปัจจุบันศิลปะ ๕ มีความจำเป็นมากถ้าคนเราไม่มีศิลปะสังคมอาจจะวุ่นวายเพราะไม่มีอะไรคอยเตือนใจว่าสิ่งไหนที่ควรทำและสิ่งไหนที่ไม่ควรทำ สภาพสังคมในปัจจุบันยังมีคนที่ทำผิดศีล เช่นคนที่ดื่มสุรา ทำให้เกิดอาการมึนเมาจนขาดสติหลงทำสิ่งที่ผิดโดยไม่รู้ตัว ถ้าในสังคมยังมีคนนำศิลปะ ๕ มาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจอาจจะทำให้สภาพสังคมสงบสุขมากกว่าเดิม

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศิลปะ ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ...เพราะการขาดสติและหลงเชื่อในสิ่งที่ผิด หากมีการทำผิดพลาดเกิดขึ้นนอกจากผู้ทำผิดจะไม่สบายกาย สบายใจแล้วความผิดนั้นหากยังไม่ได้แก้ไขบาปกรรมนั้นก็จะตกอยู่กับผู้ที่ทำผิด

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศิลปะ ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศิลปะ ๕

ตอบ...การที่มีศิลปะ ๕ ทำให้มีสติว่าสิ่งไหนที่ควรทำและสิ่งไหนที่ไม่ควรทำเพื่อให้จิตใจเราสงบสุขและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจที่จะไม่ให้เราไปทำความผิดหรือสิ่งที่ไม่ควร

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศิลปะ ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ...เพื่อความสงบสุขของสังคมและเพื่อพัฒนาจิตใจของผู้ที่ถือศีล ๕ ไม่ให้มีการแสดงออกทางกาย วาจา ไปในทางที่ผิดและทำให้เกิดความทุกข์

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ...คือการได้ปฏิบัติตามศีลที่เป็นเหมือนที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ถ้าเราปฏิบัติตามศีลได้ก็จะทำให้จิตใจสงบสุขไม่เกิดความทุกข์ มีความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ มีใจที่เสียสละเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออย่างไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ควรซื้อของใช้ที่ทำมาจากหนังแท้ เช่น เสื้อหนัง รองเท้าหนัง กระเป๋าหนังที่มาจากเมืองนอกเป็นหนังแท้ราคาแพง แต่ควรใช้หนังเทียมที่ไม่ได้ทำมาจากหนังสัตว์

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออย่างไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการที่ไปขโมยสิ่งของๆคนอื่นมาเป็นของเราโดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ ควรที่จะให้เจ้าของอนุญาตก่อนๆที่จะไปเอาของๆคนอื่นมา

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออย่างไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการแต่งงานเป็นสามีภรรยาที่ต้องตามกฎหมายและไม่ควรไปมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่ควรรักสนุกไปมีความสัมพันธ์กับคนอื่นไปทั่วโดยที่ไม่ใช่คู่สมรส

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออย่างไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการไม่พูดโกหกหลอกลวงผู้อื่น อย่าพูดให้ร้ายคนอื่นโดยที่ไม่รู้ความจริงที่ชัดเจน จนทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน อย่าใช้วาจาทำให้คนอื่นเป็นทุกข์

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออย่างไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการไม่ดื่มสุราและของมึนเมา การดื่มสุราส่งผลเสียต่อร่างกายทำให้เกิดโรคและสิ้นเปลืองเงิน ดื่มเข้าไปอาจทำให้เราทำในสิ่งที่ผิดโดยไม่รู้ตัว เพราะสุราทำให้เราขาดสติ

น.ส.ฉันทิกา เจริญศรี ครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ หญิง
๒. อายุ 19
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทศนะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหน

ตอบ. ในปัจจุบันสังคมไทยของเรามากจะมีปัญหาหลายๆอย่างอยู่เสมอ เช่น ขวามารกรรม การแย่งชิงทรัพย์ ล้วงละเมิดทางเพศ ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ขวามเหล่านี้มักเกิดจากผู้ที่ไม่ซัดสติสัมปชัญญะอันเป็นสาเหตุทำให้เกิดความประมาท เพราะฉะนั้นศีล ๕ เป็นหลักธรรมที่สำคัญต่อมนุษย ศีล ๕ เป็นจริยธรรมทางพระพุทธศาสนาเพราะเป็นข้อปฏิบัติให้เกิดความดีงาม และทำให้เกิดหลักเบญจธรรมคือ มีความเมตตากรุณาต่อกัน ไม่เบียดเบียนพยาบาทปองร้ายกันทั้งทางกายและทางวาจาแสวงหาทรัพย์เลี้ยงชีพ โดยสุจริตชอบธรรม ไม่ลักขโมยแย่งชิงทรัพย์กัน ไม่เอาเปรียบบุคคลอื่น และสังคม สันโดษยินดีในสามีและภรรยาของตน

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ สาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติตามหลักศีล ๕ ก็คือ พวกเขายังเชื่อว่าการปฏิบัติตามหลักธรรมหรือการทำความดีนั้นจะส่งผลให้เขาเหล่านั้นพบเจอแต่สิ่งดีๆ มีแต่ความสุขความเจริญในกายภาคหน้า และสาเหตุที่ทำให้สังคมเลือกที่จะไม่ปฏิบัติตามหลักศีล ๕ คือพวกเขาเลือกที่จะไม่เชื่อว่าการทำความดีนั้นจะได้ผลแบบที่เขาคิดไว้ เขาไม่เห็นว่าการทำความดีหรือการที่จะปฏิบัติตามหลักธรรมนั้นจะมีผลอะไรต่อตัวเขา เขาเลือกใช้ชีวิตอย่างอิสระโดยไม่รู้ว่าผลของกรรมนั้นจะตามสนองอย่างไร

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ คิดว่าศีล ๕ เป็นหลักธรรมหนึ่งที่ทำให้คนเราทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและสันติมากขึ้น โดยไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันไม่ทำให้สังคมเดือดร้อนวุ่นวาย และเป็นหลักทำที่ทำให้เราเป็นคนดีได้

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ ศีล ๕ เป็นหลักหนึ่งที่ทำให้เกิดความสุข ความดีงาม ในการดำเนินชีวิต เกิดความสงบร่มเย็น และความดีงามแก่ครอบครัว และสังคม

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ คือ การได้ทำความดี เพราะว่าการที่เราได้ทำความดีก็จะทำให้เราได้พบเจอแต่สิ่งดี ๆ ทำแล้วมีความสุข ทำแล้วใจเราสงบไม่หวั่นไหวกับสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายมีสติอยู่ตลอดเวลา และความดีก็จะติดตัวเราไปตลอดชีวิต

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ คือการไม่ฆ่าหรือทำร้ายเพื่อนมนุษย์หรือสัตว์เดรัจฉาน เราควรจะมีเมตตาต่อกันในฐานะที่เราที่อยู่บนโลกเดียวกัน เช่น สุนัขแอบมากินไก่ที่เราวางไว้บนโต๊ะเราก็ไม่ควรที่จะฆ่าเขาหรือทำร้ายเขา เราลองคิดว่าหากเราเป็นสุนัขเราก็คงจะทำแบบนั้นเพราะเราไม่มีเงินหรือมีมือที่พอจะซื้อหรือทำอะไรกินเองได้ เราควรจะมีเมตตาต่อกัน

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ อทินนาทาน คือการไม่ลักขโมยของ การที่เราขโมยของของผู้อื่นมาเป็นของเราเองจะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และจะเป็นบาปที่ติดตัวเราไปตลอดชีวิต เช่น การขโมยโทรศัพท์เพื่อนมาเป็นของเรา เราจะทำให้เพื่อนนั้นเสียใจ ทำให้เพื่อนต้องเดือดร้อนโดนพ่อแม่ว่า เพราะฉะนั้นเราไม่ควรที่จะขโมยของของใคร

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ กาเมสุมิฉจจารา เวรมณี การไม่ประพฤติดิฉินในกาม ไม่นอกใจสามีหรือภรรยาของตน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสามี ภรรยาคนอื่น เช่น การไปยุ่งเกี่ยวกับแฟนคนอื่นทั้งที่เราก็มีแฟนอยู่แล้ว

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ มุสาวาทา เวรมณี การไม่พูดเท็จ พูดคำหยาบ ใส่ร้ายคนอื่น เช่น การพูดใส่ร้ายเพื่อนที่ทะเลาะกันอยู่ให้แตกคอกัน เข้าใจผิดกันเพราะคำพูดของคนๆหนึ่ง

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ สุราเมรยัมชปมาทัญฐานา เวรมณี การไม่ยุ่งเกี่ยวกับของมีนเมา หรืออบายมุขต่าง ๆ นานา เช่น หากเพื่อนชวนเราไปเสพยา ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเราก็ควรที่จะปฏิเสธไม่ควรที่จะเข้าไปใกล้สิ่งเหล่านี้ เพราะมันจะทำให้เราเสียคน เสียทรัพย์สินเงินทอง ชื่อเสียง

น.ส.ธิดารัตน์ ธรรมรส คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาการพิมพ์ ปี ๑

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ หญิง

๒. อายุ 19

๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา

๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหนอย่างไร

ตอบ... มีความมาก เพราะสังคมในปัจจุบันมีแต่ชั่วช้าแก่งกันจากการจับได้ว่ามีชู้ ข้าราชการเกิดอุบัติเหตุทางรถจากการเมาแล้วขับ ถ้าทุกมีศีล ๕ ขว้างแบบนี้ก็จะลดน้อยลงมาก

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ...เพราะ ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลูกฝังในการปฏิบัติศีล๕เราก็จะถูกหล่อหลอมให้เป็นคนปฏิบัติศีล ๕ แต่ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปฏิบัติก็เป็นสิ่งที่ยากในการจะคุมตัวเองให้ปฏิบัติศีล ๕

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ... ศีล ๕ นั้นเป็นข้อปฏิบัติที่ดีอย่างยิ่ง เป็นสิ่งควบคุมทั้งการกระทำและการพูด ถ้าเราปฏิบัติได้ก็เหมือนกับเป็นการป้องกันไม่ให้เรานั้นกระทำความชั่ว

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ...เป็นเครื่องป้องกันไม่ให้คนกระทำความชั่วทั้งในด้านทางกายและวาจา

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ...เพื่อให้เราตั้งอยู่ในความดีคอยเตือนตัวเองไม่ให้กระทำความชั่ว เป็นที่รักของคนรอบข้างไม่เบียดเบียนคนอื่น

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการไม่ไปทำร้ายทั้งสัตว์และคนที่อยู่รอบตัวเรา เช่น เมื่อเราเดินก็ระวังว่าจะไม่เหยียบสัตว์ตัวเล็กๆ

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...การไม่เอาของ ของคนอื่นมาเป็นของตนเองโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น เราเจอเงินตกอยู่ เราก็ต้องนำไปคือเจ้าของ

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการรักเดียวใจเดียวไม่ไปยุ่งวุ่นวายกับคนที่เขามีเจ้าของแล้ว เช่น เราชอบคนๆหนึ่ง แต่เรามีคนรักอยู่แล้วเราก็ไม่ควรไปคิดที่จะแย่งเขามาเป็นของเรา

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการไม่พูดสิ่งที่ไม่ดีไม่มีสาระไม่เป็นความจริงหรือพูดเพ้อเจ้อ เช่น เราพูดนินทาคนอื่น

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการไม่ไปทำร้ายหรือฆ่าสัตว์ตัดชีวิตรวมทั้งการฆ่าตัวเองด้วย เช่น หนีอยู่ในบ้าน เราไม่ต้องการเราดักได้เราก็นำไปปล่อยในป่าก็ได้ไม่ต้องไปฆ่ามัน

นายปณณทัต สื่อกลาง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขา คหกรรม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ หญิง
๒. อายุ ๑๙ ปี
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหน

ตอบ มีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันมีความวุ่นวายมาก มีข่าวการลักขโมยสิ่งของ ฆ่าชิงทรัพย์ ฆ่าข่มขืน หากเรารักษาศีล ๕ ขว้าวาชยากรรมแบบนี้ก็อาจจะลดลง และสภาพสังคมสงบขึ้น

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ เกิดจากสภาพแวดล้อมและความเชื่อของแต่ละบุคคลว่า ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว และอาจเกิดจากการปลูกฝังหรือการสั่งสอนให้รักษาศีล ๕ ตั้งแต่เด็ก

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ ศีล ๕ เป็นสิ่งที่ทุกคนควรมี หากเราสามารถรักษาศีล ๕ ได้ ก็จะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ ทำให้สังคมไม่วุ่นวาย ปัญหาสังคมลดลง

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ เพื่อไม่ให้เป็นการเบียดเบียนผู้อื่นและตนเอง และเพื่ออยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างสงบสุข

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่เบียดเบียนหรือทำร้ายร่างกายคนและสัตว์ มีความเมตตากรุณา เช่น เมื่อเห็นผู้อื่นเดือดร้อนก็เข้าไปช่วยเหลือ เห็นหนอนอยู่กลางถนนก็หยิบออกไว้ข้างถนนหรือบริเวณที่มีต้นไม้

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่ลักขโมยสิ่งของของผู้อื่น พอใจในสิ่งที่ตนมี เช่น เมื่อเราเห็นเพื่อนมีโทรศัพท์รุ่นใหม่แล้วอยากได้ เราก็ต้องคิดว่าไม่เป็นไร โทรศัพท์เราก็ใช้ได้เหมือนกัน เดียวก็มีโทรศัพท์รุ่นใหม่ออกมาอีก ค่อยเก็บเงินซื้อ

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่แย่งแฟนคนอื่น เช่น เมื่อเราแอบชอบคนที่ มีแฟนแล้วเราก็ต้องทำใจยอมรับและตัดใจ

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่พูดโกหก , รักษาสัญญา เช่น หากเราพูดหรือสัญญาอะไรใครไว้เราก็ต้องทำตามสัญญาให้ได้

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสุราและสารเสพติด เช่น หากมีคนชวนให้ไปสูบบุหรี่หรือดื่มเหล้าก็ปฏิเสธ

นายจิตติพงษ์ ลุยตัน คณะการจัดการ สาขา บัญชี ปี ๒

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ ชาย
๒. อายุ 19 ปี
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหน

ตอบ... ปัจจุบันศีล ๕ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะมนุษย์ขาดศีลธรรม ธรรมในใจกันเยอะมาก ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมอย่างมาก

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ... สิ่งที่เป็นสาเหตุของสังคมที่ไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ คือ ปัจจุบันนี้สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตเปลี่ยนไปเป็นอย่างมาก ทำให้มนุษย์เกิดกิเลสทางกาย ทางใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากต่อการปฏิบัติตามศีล ๕

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ... ศีล ๕ ถือเป็นหลักคำสั่งสอนของทางหลักศาสนาดังนั้นเมื่อเราเป็นชาวพุทธ จึงควรที่จะปฏิบัติตามหลักศีล ๕

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ... ศีล ๕ มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการดำรงชีวิต เมื่อเราปฏิบัติตาม ศีล ๕ ก็จะทำให้ชีวิตนั้นไม่เป็นทุกข์ทั้งทางกาย และใจ

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ... การปฏิบัติตามศีล ๕ จุดมุ่งหมายคือ การสร้างคุณงามความดี อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ... ไม่ทำลายชีวิตผู้อื่น เช่น ไม่ฆ่าคน ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ... คือการไม่ลักทรัพย์ เช่น ไม่ลักเล็กขโมยน้อย ไม่อยากได้ของผู้อื่น

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ... คือการไม่ผิดลูกผิดเมีย เช่น ไม่ไปแย่งสามีหรือภรรยาผู้อื่น อันทำให้เกิดการแตกแยก

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ... คือการไม่พูดปด เช่น จริงในคำพูดทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ... ไม่ดื่มของมึนเมาเช่น ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะที่ต้องขับรถ

นางสาวสุนิสา เพ็ชรดี คณะการจัดการ สาขา บัญชี ปี ๒

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศหญิง.....
๒. อายุ20.....
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม(นักศึกษา)
๔. วุฒิการศึกษา(กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี)

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหนอย่างไร

ตอบ...มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ในทุกๆด้านของการใช้ชีวิต

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ...ปฏิบัติ เพราะคนเราต้องการหาความสงบสุขให้ชีวิต

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ...ศีล ๕ เป็นคำสอนที่ดี ควรแก่การที่ต้องปฏิบัติ เพื่อจะได้ส่งผลดีต่อชีวิต

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ...มีความสำคัญในการดำเนินชีวิตในทุกๆด้าน

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ...พยายามที่จะปฏิบัติศีล ๕ ให้ครบหมดทุกข้อ แต่ถ้าหากทำไม่ได้หมดทุกข้อ ก็จะพยายามที่จะทำ ที่จะปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...พยายามที่จะไม่ฆ่าสัตว์ที่มีชีวิตอยู่หรือหายใจ เช่น มีมดมาไต่บนตัว ก็ปล่อย ไม่ไปตบ หรือตีมัน

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่เอาสิ่งของของบุคคลอื่นหรือที่ไม่ใช่ของตนเองมาเป็นของตนเอง เช่น เห็นกระเป๋าเงินของคนอื่นตกอยู่ ก็เอาไปให้ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ช่วยตามหาเจ้าของให้มารับคืน

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่ยุ่งกับคนที่มีเจ้าของแล้ว เช่น เราชอบผู้ชายคนหนึ่ง แต่เขามีเจ้าของแล้ว เราก็จะไม่ยุ่ง ไม่เข้าไปยุ่งวุ่นวายกับเขา

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...พูดตามความเป็นจริงในทุกๆเรื่อง เช่น เราจะขอแม่ไปเที่ยวที่ทะเล ก็บอกแม่ไปตรงๆ ว่าขอไปเที่ยวทะเล ไม่หาข้ออ้างหรือคำโกหกมาโกหกแม่ เพื่อให้ได้ไปเที่ยวทะเล

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...พยายามหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เราไปงานวันเกิดเพื่อน เพื่อนส่งของมินมาให้เรา เราก็ปฏิเสธว่าไม่ดื่ม ขอเป็นน้ำอัดลมแทนแล้วกัน

นายภูริณัฐ นาแหยม คณะครุศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์ ปี ๑

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ ชาย
๒. อายุ 19
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหนอย่างไร

ตอบ...มีความจำเป็นเป็นอย่างมาก เพื่อให้คนในสังคมมีแนวทางในการปฏิบัติตน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น อยู่ในกรอบของศีล ๕ ได้รู้จักผิดชอบชั่วไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ไม่พึงปฏิบัติ

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ...สิ่งแวดล้อมรอบตัวของคนในสังคม เนื่องจากสภาพแวดล้อมรอบตัวมีผลเป็นอย่างมากต่อความคิดของคนในสังคมนั้นๆ

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ...ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนควรปฏิบัติให้ได้ เนื่องจากเป็นสิ่งใกล้ตัว ที่จะส่งผลให้สังคมเป็นระเบียบสงบสุข ไม่เกิดปัญหาอื่นๆตามมา

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ...ศีล ๕ ไม่ใช่กฎระเบียบที่ทุกคนจำเป็นต้องปฏิบัติ แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรปฏิบัติให้ทุกคนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนหรือก่อความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ...เพื่อให้ตัวเองรู้จักการกระทำที่ไม่ควรทำซึ่งอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนมาในภายหลัง และมีสติอยู่กับตัวเองเสมอว่าไม่ควรทำสิ่งใดควรทำสิ่งใด

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...การไม่ทำลายสิ่งมีชีวิต เช่น ผมโดนยุงกัดแต่ผมไม่คิดที่จะตบมัน เพียงแต่ปัดมันออกไปแล้วเปิดพัดลมไล่ หรือกางมุ้งนอน

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ทุกคนล้วนมีสิ่งที่ยากได้ทั้งนั้น แต่เพียงเรารู้จักห้ามตัวเองให้ได้ก็จะไม่เกิดปัญหาตามมา เช่น เมื่อผมเจอเงินตกอยู่ที่พื้น ผมก็จะนำเงินส่วนนั้นไปประกาศหาเจ้าของโดยไม่สนใจจำนวนเงินกองนั้นว่ามากแค่ไหน

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่ประพฤติผิดในกาม เช่นผมคุยกับคนๆหนึ่งอยู่ทุกๆที่เขามีคนรักอยู่แล้ว ผมจะไม่คิดเกิเลนอกจากเป็นเพื่อน หรือเป็นพี่ หรือเป็นน้องกันเพียงแค่นั้น

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่พูดปด เช่น เมื่อผมไม่ทำการบ้านมา เมื่อถึงเวลาส่งก็บอกอาจารย์ไปตามตรงว่าไม่ได้ทำมาหรือลืมทำการบ้านมา แทนที่จะแก้ตัวต่างต่งนานา

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ละจากของมีนเมา เช่น เมื่อมีคนชวนผมจะปฎิเสธไป และไม่แตะต้องสิ่งที่เป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่นพวกเหล้า เบียร์ ของมีนเมาต่างๆ

นายเกษมสุข ทันทูลลาบ คณะครุศาสตร์ สาขาจิตศาสตร์ ปี ๑

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ ชาย
๒. อายุ ๑๙ ปี
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหน

ตอบ...ทำให้เรามีสติในสังคมปัจจุบันเพราะปัจจุบันนี้มีปัจจัยมาก มากมายที่ทำให้เราไม่มีสติ

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ...เพราะสังคมสมัยนี้เข้าถึงง่ายเพียงแค่เรามีโทรศัพท์สักเครื่องเราก็สามารถเข้าอยู่ในสังคมออนไลน์ได้แล้วทำให้เราได้รับอิทธิพลมากมายทั้งการทำผิดเป็นต้น

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนคติอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ...คนไทยในสมัยนี้ไม่ค่อยใช้ศีล ๕ ในการใช้ชีวิตเลยส่งผลให้คนนั้นขาดสติ

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ...ผมใช้ศีล ๕ มาใช้ในชีวิตส่งผลให้ผมนั้นมีสติตลอดเวลาว่าสิ่งไหนควรสิ่งไหนไม่ควร

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ...จุดมุ่งหมายคือการที่เราทำให้ผู้อื่นได้เห็นเป็นตัวอย่างในสิ่งที่เราอยากให้เขาเห็นว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนไม่ถูก

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...การไม่ฆ่าสัตว์อย่างมดที่ไต่ตัวเราบางคนชอบไปฆ่ามันแต่ผมไม่ฆ่าเพราะมันไม่ได้ทำให้เราเดือดร้อนฉะนั้นเราไม่ควรไปฆ่ามัน

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการพอใจในสิ่งที่มีไม่ต้องอิจฉาคนอื่นที่เขามีมากกว่าเราอย่างเช่นเพื่อนรวยมากกว่าเราแต่ถึงเราอาจไม่รวยเท่าเพื่อนแต่เราก็มีอยู่มีกินมีใช้นั้นเราก็ไม่ควรอิจฉาคนอื่น

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...การที่เราไม่ไปล่วงเกินคนอื่นเพราะเรามีสิทธิเท่าเทียมกันยกตัวอย่างคือเรานั้นไม่ควรที่จะไปลวนลามผู้หญิงเพราะเราก็ไม่ชอบให้ใครมาแตะเนื้อต้องตัวเรา

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...เราไม่ควรพูดโกหกผู้อื่นเพราะอาจส่งผลให้เข้ามาองเราไม่ดีเราควรพูดความจริงเพราะทุกปัญหานั้นมีทางแก้ไขเสมอ

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการไม่ดื่มสุรายกตัวอย่างผมคือผมไม่ดื่มสุราเพราะว่ามันส่งผลต่อสุขภาพร่างกายเรา ส่งผลให้เรานั้นอ่อนแอ และดื่มไปผมก็ไม่ได้ประโยชน์ผมเลยไม่ดื่ม

น.ส.พรไพลิน รัญญผล คณะวิทยาศาสตร์ เอกจุลชีววิทยา ปีที่ 1

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ หญิง

๒. อายุ 18 ปี

๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา

๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหนอย่างไร

ตอบ. ในสังคมปัจจุบันศีล ๕ มีความจำเป็นมาก เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากก่อน ทั้งด้านความคิด การกระทำ ที่ไปในทางที่ไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เรื่องบางเรื่องที่ไม่ควรเปิดเผย เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดีกลับกล้าแสดงออกต่อคนหมู่มาก จนเหมือนว่าสิ่งนั้นเป็นเรื่องปกติ ดังนั้นศีล ๕ มีความจำเป็นที่จะมาเปลี่ยนแปลงความคิด การกระทำ ที่เปลี่ยนแปลงไปให้ดีขึ้นจากเดิมได้ โดยค่อยๆปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆอย่างมีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง อาจจะทำไม่ได้ทั้ง ๕ ข้อ แต่หากตั้งใจปรับเปลี่ยนอย่างจริงจัง สังคมปัจจุบันจะดีขึ้นอย่างชัดเจน

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ. ด้วยสังคมที่สมัยใหม่มีการรับวัฒนธรรมจากนอกเข้ามามาก ซึ่งวัฒนธรรมที่นำเข้ามา ก็ค่อนข้างแตกต่างจากไทย ทำให้คนจำนวนไม่น้อยเริ่มละเลยศีล ๕ ไป และพอคนลืมมากเข้าก็ทำให้สภาพแวดล้อมถูกเปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ. สำหรับศีล ๕ ช่วยพัฒนาคนให้รู้จักถูกผิดมากขึ้น และเป็นข้อปฏิบัติที่ง่าย เนื่องจากศีล ๕ เป็นพื้นฐานที่ทุกคนต่างรู้ อาจจะทำไม่ได้ครบทุกข้ออย่างเต็มร้อยแต่ว่าทุกคนต่างมีศีล ๕ อยู่ในใจตลอดเวลาแต่เพียงแค่นั้นทุกคนต่างนำมาใช้ไม่เท่ากัน

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ. ส่วนตัวรับว่าทำไม่ได้ทั้งหมดอย่างเต็มร้อยมีติดบ้าง ลืมบ้าง แต่ว่าในบางเวลาที่เราจะตัดสินใจ หรือลงมือทำอะไรสักอย่าง ศิล ๕ บางครั้งก็มีส่วนมาช่วยในการตัดสินใจว่าสิ่งที่กำลังจะตัดสินใจหรือลงมือทำต่อไปนี้ นั่นคือถูกต้องใช่ไหม ทำแล้วจะเกิดผลดีต่อตัวเองและรอบข้างใช่ไหม

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศิลป ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ. จุดมุ่งหมายคือความสบายใจ คือ เป็นคนที่มีเพื่อนค่อนข้างเยอะแต่ว่าจะมีที่สนิทด้วยจริงๆไม่กี่คน ซึ่งเพื่อนส่วนใหญ่เป็นคนที่ชอบเที่ยวในสถานที่โอเคจอร์ มีการดื่มเหล้า กลับดึกมากๆ ซึ่งปกติเพื่อนที่ไปก็ไม่เคยมีใครชวนไปเลย เพราะเพื่อนรู้ว่าเป็นคนไม่เที่ยวที่แบบนี้ตอนกลางคืน ไม่ดื่มเหล้า ไม่ค่อยยุ่งกับเรื่องพวกนี้เท่าไร ซึ่งมันเป็นผลดีต่อตัวเราด้วย เพราะว่าอย่างน้อยเราก็ปฏิบัติได้แล้วข้อหนึ่ง และก็ไม่มีผลเสีย หรือดูแปลกจากเพื่อนไป ซึ่งเป็นผลในด้านดีทั้งหมด

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศิลป ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศิลปข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ. การไม่ทำร้ายสัตว์เล็กและใหญ่ โดยการปล่อยให้เขาอยู่ของเขาแบบปกติตามที่เขาอยู่ ไม่ไปรบกวนหากไม่จำเป็นจริงๆ เช่น มีอยู่ครั้งหนึ่งกำลังเดินไปตลาด แล้วไปเจอหอยทากตัวหนึ่งที่กำลังข้ามถนนอยู่ซึ่งเป็นถนนเล็กๆในซอย ตอนแรกก็เห็นแต่ก็ไม่ได้คิดอะไร พอเดินเลยไปก็มีความรู้สึกว้าว ไม่ได้ เดี่ยวมีรถผ่านมาแล้วถูกเหยียบก็ตัดสินใจเดินกลับไปแล้วหยิบหอยทากแล้วไปวางไว้ริมป่าให้ปลอดภัย

๓.๒.การปฏิบัติตามศิลปข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ. การไม่ไปเอาสิ่งของของคนอื่นมาเป็นของตัวเอง เคยมีอยู่ครั้งหนึ่งที่ของหายไปแล้วซึ่งมันเป็นของที่สำคัญต่อความรู้สึกสมควร แต่ของสิ่งนั้นคนรอบข้างก็ได้เหมือนกัน แต่ต่อให้ของที่มีความสำคัญต่อความรู้สึกเราหายไปก็ไม่ควรไปเอาของคนอื่นมาเป็นของตัวเอง เพราะคนที่เขามีก็สำคัญต่อความรู้สึกเขาเช่นกัน และนั่นก็คือของของเขาการที่เราไปเอามานอกจากผิดศีลแล้ว ก็ไม่สามารถแทนความรู้สึกที่เป็นของของตัวเองได้

๓.๓.การปฏิบัติตามศิลปข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ. การไม่ไปรักคนที่เขามีคนรักหรือครอบครัวอยู่แล้ว หากการที่เราจะรักหรือชอบใครสักคน เราควรดูหลายๆอย่างให้ดีกว่า โดยไม่ไปรักคนที่เขามีคนรักหรือครอบครัวอยู่แล้วทั้งๆที่เราเองก็รู้อยู่แล้วใจ หรือไม่รู้ก็ตามเพราะนั่นก็คือการผิดศีลข้อ ๓ และย่อมมีผลเสียมากมายตามมา ดังนั้นควรดูให้ดีเพื่อที่ตัวเองจะได้ไม่ต้องไปทำผิดศีลข้อ ๓ ทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ

๓.๔.การปฏิบัติตามศิลปข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ. การไม่โกหก เวลาที่ใครถามอะไรเราควรพูดความจริง แต่การพูดออกไปนั้นก็ควรระมัดระวังด้วย เพราะบางครั้งก็อาจจะมียผลต่างๆตามมาได้ ก็ควรพูดตามเหมาะสมและเป็นเรื่องจริง

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ. การไม่ดื่มสุราและสิ่งเสพติดทุกชนิด ข้อนี้เป็นข้อที่สามารถทำได้ง่ายที่สุด ตัวอย่างเช่น ไม่ไปเที่ยวในสถานที่ที่ไม่ควรไปในเวลากลางคืน ไม่ไปลองในสิ่งที่ตัวเราเองก็รู้นั่นคือสิ่งที่ผิด ลองไปแล้วต้องมีผลเสียเกิดขึ้นแน่ๆ

น.ส.พิชญา ศิริสุนทร ครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ หญิง
๒. อายุ 19
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทศนะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นแค่ไหนอย่างไร

ตอบ...ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าสภาพสังคมนั้น ไม่มีใครประพฤติศีล ครบทุก5ข้อ โดยเฉพาะศีลข้อที่3 ไม่ประพฤติดีกในกาม คือปัญหาข่มขืนกระทำชำเรายังมีอยู่ในปัจจุบัน ฉะนั้นการถือศีล5 จึงมีความจำเป็นที่สุดในการนำไปใช้ต่อสังคมในปัจจุบัน ซึ่งอาจจะทำให้คนเราเปลี่ยนไป แข่งขันกัน ทำร้ายกัน โกรธกันเกลียดกันและมีปัญหาความขัดแย้งกันมากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการที่ทุกคนใส่ใจผู้อื่นน้อยลง

และเอาใจใส่ดูแลตัวเองน้อยลงเช่นกัน ในโลกแห่งการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขนั้น การที่เราจะก้าวหน้าในชีวิตในทุกๆเรื่องทั้งเรื่อง การงาน ครอบครัวและสังคม ได้นั้นเราควรประพฤติปฏิบัติตนให้ดี และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การถือศีล 5 และยึดมั่นในศีลธรรมจรรยา นั้นก็เป็นสิ่งที่เราควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความเป็นสิริมงคลให้กับชีวิตของเรานั้นเอง ศีลทั้ง 5 ข้อเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ...เพราะว่าปัญหาการละเมิดศีล5ไม่ปฏิบัติตามอย่างจริงจัง เช่น ปัญหาการทำร้ายร่างกาย ปัญหาการลักทรัพย์ ปัญหาการประพฤติดีกในกาม ปัญหาการพูดเท็จหลอกลวงกัน ปัญหาการเสพของมึนเมาและสิ่งเสพติดให้โทษต่างๆ ซึ่งปัญหาการกระทำผิดศีล5ของคนในสังคม ส่งผลกระทบทำให้ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตเกิดจากการ

ละเมิดศีล 5 ซึ่งในการแก้ไขปัญหาก็จะต้องปฏิบัติตามหลักศีล 5 คือ 1) การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์จะทำให้เกิด

ความเมตตา กรุณา 2) การงดเว้นจากการลักทรัพย์ จะทำให้เกิดสัมมาอาชีวะ การประกอบอาชีพสุจริต 3) การงดเว้นจากการประพฤติดีกาม จะทำให้เกิดการสำรวมในกาม 4) การงดเว้นจากการพูดเท็จ จะทำให้เกิดสัจจะ การพูดจริง และ 5) การงดเว้นจากการดื่มของมึนเมา คือ สุรา และเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ...การรักษาศีล 5 เป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณธรรม คือสมาธิและปัญญา โดย สมาธิจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยศีลที่เป็นพื้นฐาน หากไม่มีศีล สมาธิก็เกิดไม่ได้ เพราะศีลเป็นเครื่อง ช่วยควบคุมกายกับวาจา ในขณะที่สมาธิเป็นเครื่องช่วยควบคุมใจ ดังนั้น เมื่อกายกับวาจาไม่สงบ ใจก็ยากที่จะสงบได้ เมื่อใจไม่สงบแล้ว สมาธิก็ยากที่จะเกิด และเมื่อสมาธิไม่เกิด ปัญญารู้แจ้งในเรื่องความจริงของ ชีวิตก็ย่อมไม่เกิดขึ้นไปด้วย เมื่อไม่มีปัญญา ก็ไม่สามารถกำจัดกิเลสอาสวะเพื่อบรรลุมรรคผลนิพพานได้ เมื่อไม่สามารถบรรลุมรรคผลนิพพาน ก็ต้องประสบกับความทุกข์ ต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏสงสาร อยู่ร่ำไป แต่เมื่อรักษาศีลได้เป็นอย่างดี สมาธิก็มีโอกาสเกิดขึ้นได้ และเมื่อสมาธิเกิด ปัญญาก็เกิดตามมา เมื่อปัญญาเกิด ก็สามารถกำจัดกิเลสอาสวะ และบรรลุมรรคผลนิพพานได้ ดังนั้น การรักษาศีลจึงเป็นไปเพื่อ ประโยชน์อย่างยิ่ง คือ พระนิพพานอย่างนี้

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ...เป็นการป้องกันชีวิตของเราในภพชาติปัจจุบัน ไม่ให้ต้องพบกับความทุกข์ ความเดือดร้อน และความเสื่อมเสียอันเนื่องมาจากการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ให้เกิดความสุข ความดีงาม ในการดำเนินชีวิต ความสงบร่มเย็น และความดีงามแก่ครอบครัว และสังคม เป็นการป้องกันชีวิตของเราในภพชาติต่อไป ไม่ให้ต้องพบกับความทุกข์ ความเดือดร้อน และความเสื่อมเสียอันเนื่องมาจากการเบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณธรรมที่สูงขึ้นไป ได้แก่ สมาธิ และปัญญา อันจะทำให้บรรลุ มรรคผลนิพพานได้

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ...ศีลข้อ 1) เพื่อขัดเกลาจิตใจให้เกิดมีความเมตตา มองเห็นชีวิต และความสุขทางกาย และจิตใจของผู้อื่น และสัตว์ต่างๆ เหมือนกับชีวิตของตน

ศีลข้อ 2) เพื่อขัดเกลาให้คนมีความเคารพในกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินหรือสิ่งของของผู้อื่น ไม่เบียดเบียนหรือกระทำด้วยเล่ห์กลเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือเพื่อหวังประโยชน์ในทางทุจริต

ศีลข้อ3) เพื่อขัดเกลาให้เกิดจิตใจมั่นคง มีความรักเดียวใจเดียว ไม่มักมากในกาม ซึ่งทั้งหญิงและชาย ต้อละเว้นการประพฤติดีกในกาม

ศีลข้อ4) เพื่อขัดเกลาให้จิตใจให้เป็นผู้มีวาจาอันสุจริต ไม่พูดเท็จ ไม่พูดโกหก ไม่พูดให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ พึงพูดแต่ความจริงที่จะเกิดประโยชน์แก่ตน และคนรอบข้าง

ศีลข้อ5) เพื่อขัดเกลาจิตใจให้ละเว้นการดื่มหรือการเสพเครื่องมีเมาหรือสารเสพติดทุกชนิด และถือครองสติสัมปชัญญะของตนให้เป็นนิจ

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ คือ ให้ชีวิต ให้ความปลอดภัยแก่ชีวิต ของสรรพสัตว์ทั้งหลาย เป็นการให้สิ่งที่สูงค่ายิ่งกว่าทรัพย์สินใดๆ ทำโดยการไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต อาจจะเป็นบาปตัดตัวไปชั่วชีวิต ตัวอย่างเช่น เราจะไม่ฆ่าแมงก้นเอง นั่นเป็นสิ่งที่มนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์ เช่น เสือ หรือ สิงโต ที่เวลาหิวก็จะไล่ล่าสัตว์อื่นเพื่อนำมาเป็นอาหารทันที นั่นจึงทำให้เราสามารถแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างคนกับสัตว์ได้อย่างชัดเจน

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่ลักทรัพย์ คือ ให้ความปลอดภัยแก่ทรัพย์สินของผู้อื่น เป็นการให้ฐานะความเป็นอยู่อันมั่นคง ทำโดยการไม่ลักขโมยของผู้อื่นที่ไม่ใช่ของของเรา ตัวอย่างเช่น เวลาที่สุนัขกำลังเห็นแมวกินปลาอยู่ ถ้ามันมีความคิดที่อยากได้มันก็จะเข้าไปแย่งเลยทันที ฉะนั้น ถ้าใครลักขโมย หรือจี้ปล้นทรัพย์สินของคนอื่นก็แสดงว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเขาได้สูญเสียไปแล้ว

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่ประพฤติดีกในกาม คือ ให้ความสุข ให้ความปลอดภัย แก่บุตร ธิดา ภรรยา สามีของผู้อื่น เป็นการให้ความคุ้มครองแก่สถาบันครอบครัวอย่างดีที่สุด ทำโดยการไม่ข่มขืนผู้อื่นด้วยการคิดในทางที่ไม่ดีอาจจะส่งผลเสียกับชีวิตของเขา ตัวอย่างเช่น เมื่อสุนัขเพศผู้ถึงคราวที่ฮอร์โมนเพศทำงาน มันจะเข้าไปกัดเพื่อแย่งตัวเมียจากตัวผู้ตัวอื่น แต่มนุษย์ปกติกลับไม่ประพฤดิเช่นนั้น

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่กล่าวคำเท็จ คือ ให้ความจริงแก่ผู้อื่น ทำให้เกิดความสบายใจในการดำเนินชีวิต โดยไม่ต้องหวาดระแวงซึ่งกันและกัน ทำโดยการไม่พูดโกหก ไม่กล่าวความเท็จ ตัวอย่างเช่น สุนัขที่อยู่ในบ้าน เมื่อมีสุนัขตัวอื่น หรือมนุษย์คนอื่นเดินผ่านมา มันจะส่งเสียงเห่าในทันที แต่มนุษย์เราโดยปกติไม่ได้เป็นเช่นนั้น ที่อยู่ดีๆ เราจะดำ หรือว่าใครโดยไม่มีเหตุอันสมควร

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ... ไม่ดื่มสุราเมรัย คือ ให้ความปลอดภัยแก่ทุกสิ่ง เพราะคนที่ประมาทขาดสตินั้น สามารถทำความชั่วได้ทุกอย่าง จะฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม หรือพูดเท็จก็ได้ทั้งสิ้น ทำโดยการไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ หรือสิ่งเสพติดทั้งหลายเราควรหลีกเลี่ยงเพราะไม่ดีต่อร่างกาย ตัวอย่างเช่นมนุษย์ดื่มสุรา หรือของมีเมาเข้าไป ก็จะทำให้ตนเองนั้นขาดสติ ขาดความยับยั้งชั่งใจจนก่อให้เกิดการประพฤตินิสัยที่เลวร้ายได้

น.ส.ศศิวิมล ทิพย์อาภรณ์ สาขาคหกรรม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ หญิง
๒. อายุ ๑๙ ปี
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศิลป ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศิลป ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทักษะของท่านศิลป ๕ มีความจำเป็นแค่ไหนอย่างไร

ตอบ มีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันมีความวุ่นวายมาก มีข่าวการลักขโมยสิ่งของ ฆ่าชิงทรัพย์ ฆ่าข่มขืน หากเรารักษาศิลป ๕ ชาวอาชญากรรมแบบนี้ก็อาจจะลดลง และสภาพสังคมสงบขึ้น

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศิลป ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ เกิดจากสภาพแวดล้อมและความเชื่อของแต่ละบุคคลว่า ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว และอาจเกิดจากการปลูกฝังหรือการสั่งสอนให้รักษาศิลป ๕ ตั้งแต่เด็ก

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศิลป ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทักษะอย่างไรต่อศิลป ๕

ตอบ ศิลป ๕ เป็นสิ่งที่ทุกคนควรมี หากเราสามารถรักษาศิลป ๕ ได้ ก็จะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศิลป ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ ทำให้สังคมไม่วุ่นวาย ปัญหาสังคมลดลง

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศิลป ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ เพื่อไม่ให้เป็นการเบียดเบียนผู้อื่นและตนเอง และเพื่ออยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างสงบสุข

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่เบียดเบียนหรือทำร้ายร่างกายคนและสัตว์ มีความเมตตากรุณา เช่น เมื่อเห็นผู้อื่นเดือดร้อนก็เข้าไปช่วยเหลือ เห็นหนอนอยู่กลางถนนก็หยิบออกไว้ข้างถนนหรือบริเวณที่มีต้นไม้

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่ลักขโมยสิ่งของของผู้อื่น พอใจในสิ่งที่มี เช่น เมื่อเราเห็นเพื่อนมีโทรศัพท์รุ่นใหม่แล้วอยากได้ เราก็ต้องคิดว่าไม่เป็นไร โทรศัพท์เราก็ใช้ได้เหมือนกัน เดียวก็มีโทรศัพท์รุ่นใหม่ออกมาอีก ค่อยเก็บเงินซื้อ

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่แย่งแฟนคนอื่น เช่น เมื่อเราแอบชอบคนที่มีแฟนแล้วเราก็ต้องทำใจยอมรับและตัดใจ

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่พูดโกหก , รักษาสัญญา เช่น หากเราพูดหรือสัญญาอะไรใครไว้เราก็ต้องทำตามสัญญาให้ได้

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสุราและสารเสพติด เช่น หากมีคนชวนให้ไปสูบบุหรี่หรือดื่มเหล้าก็ปฏิเสธ

นางสาวทิฆัมพร สวัสดิ์ คณะการจัดการ สาขา บัญชีปี ๒

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศหญิง
๒. อายุ๒๐
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นอย่างไร

ตอบ ศีล๕เป็นเครื่องมือสำคัญในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ปฏิบัติและผู้อื่น เพื่อให้การดำรงชีวิตเป็นไปอย่างสงบสุข ศีล๕ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับสังคมในปัจจุบันนี้

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ สาเหตุหลักคิดว่ามาจากความเชื่อ กับค่านิยมในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การปฏิบัติเป็นไปได้ยาก

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษาท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล๕

ตอบ ศีล ๕ คือรูปแบบการปฏิบัติตามหลักของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ที่มีหลักปฏิบัติ5ข้อเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสงบสุข

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ ศีล ๕ ช่วยให้ใช้ชีวิตได้ถูกต้องมากขึ้น เบียดเบียนผู้อื่นน้อยลง มีความสำรวมภายในจิตใจมากขึ้น

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ จุดมุ่งหมายคือการเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบต่อตนเองและผู้อื่น เมื่อเราเป็นผู้ปฏิบัติดีแล้วเราจะสามารถใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้องและมีความสุข ไม่สร้างความเดือดร้อนรำคาญใจให้แก่ผู้อื่น จะกระทำการสิ่งใดย่อมสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะได้กระทำอย่างมีสติ มีศีลอันเป็นเครื่องนำทางการใช้ชีวิตอยู่เสมอ

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อที่หนึ่ง คือห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ไม่มีเจตนาที่จะเบียดผู้อื่นให้ได้รับความทุกข์ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ เช่น ไม่ทำร้ายผู้อื่นทั้งคำพูดและการกระทำ ไม่ยิงนกตกปลาเพื่อความสนุกสนานของตนเอง

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อสอง คือห้ามลักทรัพย์ คือไม่ละเมิดสิทธิในส่วนของทรัพย์สินของผู้อื่นไม่ว่าจะเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม โดยที่เจ้าของจะอนุญาตหรือไม่ก็ตามด้วย เช่น นำเงินของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้ออกกล่าว หรือขออนุญาตก่อน

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อสาม คือห้ามประพฤติดินาม ไม่ควรนอกใจคู่ของตน ไม่สร้างความแตกแยกให้กับครอบครัวผู้อื่น เช่น แอบนอกใจสามีไปคบกับผู้อื่นโดยเจตนา

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อสี่ คือห้ามพูดปด ห้ามพูดส่อเสียด ห้ามพูดจากระทบต่อจิตใจผู้อื่น โดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม เช่น นาง ก.โกหกแม่ว่าป่วยเพราะไม่อยากไปโรงเรียนในวันหยุด นาง ข.พูดนินทาผู้อื่นเสมอ

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อห้า คือไม่ดื่มสุรา ของมึนเมา และเสพสารเสพติด อันมีผลทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น เช่น นาย ส. ดื่มสุราแล้วขาดสติไปทำร้ายผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บ นาย ง. เสพสารเสพติดจนร่างกายทรุดโทรม

นายอัษฎายุธ แคล้วคลาดสัตว์ คณะครุศาสตร์ สาขาจิตศาสตร์ ปี ๑

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศ ชาย
๒. อายุ ๑๙ ปี
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษา
๔. วุฒิการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทศนะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นได้อย่างไร

ตอบ...ในสังคมปัจจุบันศีล ๕ มีความจำเป็นอย่างมากในการยึดเป็นข้อปฏิบัติ

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ...ความขาดสติเนื่องจากอารมณ์ชั่ววูบที่มีมากกว่าสามัญสำนึก เช่น ความโกรธ ความโลภ

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ...ศีล ๕ เป็นสิ่งที่ทุกคนต่างก็สามารถปฏิบัติได้แต่บางคนก็เลือกไม่ปฏิบัติเท่านั้นเอง

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ...ศีล ๕ มีความคล้ายกับกฎหมาย หากเราปฏิบัติได้ก็จะมีระเบียบเรียบร้อยเกิดขึ้นในสังคม

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ...คือการทำให้คนรอบข้างได้เห็นและปฏิบัติตามอย่างน้อยแค่คนรอบข้างเราก็ได้

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออย่างไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่ทำร้ายสิ่งมีชีวิตอื่นให้บาดเจ็บหรือตายเช่นหากมีสัตว์ร้ายเข้ามาในบ้านเราก็ไม่จำเป็นต้องฆ่าก็ได้แค่ไล่ออกไปก็พอ

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...การไม่ยักได้ของของคนอื่นจนถึงขั้นต้องขโมยแค่คิดว่าสิ่งที่เรามีนั้นก็พอแล้ว เช่น เห็นเพื่อนมีบ้านหลังใหญ่เราก็อย่าไปอิจฉาบ้านที่เราอยู่นั้นก็ได้อยู่แล้วแค่เล็กกว่าเท่านั้นเอง

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...คือการไม่ทำตัวเจ้าชู้ไม่ทำให้คนอื่นเสียใจจากความรักปลอมๆ

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...สำหรับผมแค่การไม่พูดกล่าวหาคนอื่นลับหลังหรือไม่พูดจาโอ้อวดก็สามารถปฏิบัติตามศีลข้อนี้ได้แล้ว

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ในส่วนตัวผมเป็นคนที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับของจำพวกนี้อยู่แล้ว แต่มีเพื่อนเคยชักชวนอยู่บ้าง แต่ผมก็ปฏิเสธตลอด แคร์จักปฏิเสธให้เป็นปฏิเสธให้ได้

นางสาวดวงทอง พวงกัน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศหญิง.....
๒. อายุ18.....
๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถามนักศึกษา.....(นักศึกษา)
๔. วุฒิการศึกษาปริญญาตรี.....(กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปริญญาตรี)

ส่วนที่ ๑ ทศนะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นได้อย่างไร

ตอบ..สภาพสังคมในปัจจุบันศีล5มีความจำเป็นมากอยู่พอสมควรเพราะศีล5สามารถทำให้เราอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและปลอดภัยใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ... ในความคิดของดิฉันคิดว่าคนส่วนมากไม่สามารถปฏิบัติตามหลักศีล5ได้ สาเหตุมาจากสิ่งกระตุ้นทางสังคมที่มีอยู่รอบตัวและไม่สามารถยับยั้งชั่งใจอยู่ได้

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ... ทัศนคติที่ดิฉันมีต่อศีล5 คือศีล5สามารถทำให้เราอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นสิ่งที่พูดได้ง่าย แต่ทำได้ยาก

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ... ในฐานะที่ดิฉันเป็นนักศึกษา ศีล5มีความสำคัญมาก ถ้าเราสามารถปฏิบัติตามได้ เพราะเป็นตัวทำให้เราอยู่รอดในสังคม มีความสุขในชีวิต ในสิ่งที่เราทำ และทำให้เรามีความเจริญในจิตใจ

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ... จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติตามศีล5 คือให้เราฝึกจิตใจ ฝึกการใช้ชีวิต ให้เป็นไปในทางที่ดี เพื่อความสุขสงบในชีวิต

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...การไม่ทำร้ายหรือฆ่าไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ เช่น เราไม่ควรทำร้ายร่างกายคนอื่นด้วยความโทสะ

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...การไม่เอาของของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น ถ้าเราเห็นของที่ผู้อื่นลืมไว้ไม่ควรเก็บไปเป็นของตัวเอง

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่หลงผิดในกาม ไม่มีเรื่องชู้สาว เช่น ไม่ควนแย่งคนรักของผู้อื่น หรือไม่เข้าไปสร้างความแตกแยกของคู่รัก

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่พูดคำหยาบ พูดส่อเสียด หรือพูดปด เช่น ไม่ควรว่าร้ายคนอื่นด้วยคำหยาบ และคำส่อเสียด นินทา

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ...ไม่ดื่มของมึนเมาหรือสิ่งเสพติด เช่น หากมีใครนำสิ่งเสพติดมาให้ลองเราควรปฏิเสธ

นางสาวอิศรา ตูลารักษ์

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

๑. เพศหญิง.....

๒. อายุ๑๘.....

๓. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม(นักศึกษา)

๔. วุฒิการศึกษา(กำลังศึกษาอยู่ชั้นปริญญาตรี)

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รวมถึงเสนอแนวทาง การอธิบายความถูกต้องและเหมาะสมกับการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรักษาศีล ๕

ส่วนที่ ๑ ทักษะที่มีต่อศีล ๕ ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๑.๑ . สภาพสังคมปัจจุบันในทัศนะของท่านศีล ๕ มีความจำเป็นอย่างไร

ตอบ ศีล ๕ เป็นเครื่องฐานก็ของชีวิตที่ยกระดับคุณค่าของความเป็นคน ให้ก้าวไปสู่ความมนุษย์ และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ถ้า โลกนี้ไม่มีศีล 5 แล้ว จะต่างอะไรกับการไม่มีกฎหมาย บ้านที่ดีต้องมีรั้วลอบขอบเขต สังคมที่ดีต้องมีกฎหมาย คนที่ดีต้องมีศีล 5 เป็นหลักเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ที่สุด

๑.๒. อะไรที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมปฏิบัติ/หรือไม่ปฏิบัติตามศีล ๕ เพราะเหตุใด

ตอบ สาเหตุของความเชื่อในสังคมไทยให้คนมีแนวความคิดไปในทางใดทางหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติปฏิบัติสาเหตุก็คือความเชื่อ

ส่วนที่ ๒ สถานะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อศีล ๕

๒.๑.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ท่านมีทัศนะอย่างไรต่อศีล ๕

ตอบ ศีล 5 ถือได้ว่าเป็นหลักอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต

๒.๒.ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ศีล ๕ มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ ศีล ๕ ช่วยให้ใช้ชีวิตได้ถูกต้องมากขึ้น เบียดเบียนผู้อื่นน้อยลง มีความสำรวมภายในจิตใจมากขึ้น

๒.๓ จุดมุ่งหมายการปฏิบัติตามศีล ๕ ของท่านคืออะไร โปรดอธิบาย

ตอบ จุดมุ่งหมายคือการเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบต่อตนเองและผู้อื่น คือเมื่อปฏิบัติตามแล้วจะทำให้ชีวิตเรามีความสุข ทำตัวให้เป็นปกติเพราะศีลก็คือการทำตัวให้ปกติสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขตลอดไป

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการรักษารักษาศีล ๕ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๓.๑.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อที่ ๑ คือห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ไม่มีเจตนาที่จะเบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความทุกข์ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ เช่น ไม่ทำร้ายผู้อื่นทั้งคำพูดและการกระทำ ไม่ยิงนกตกปลาเพื่อความสนุกสนานของตนเอง

๓.๒.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๒ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อสองคือห้ามลักทรัพย์ คือไม่ละเมิดสิทธิในส่วนของทรัพย์สินของผู้อื่นไม่ว่าจะเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม โดยที่เจ้าของจะอนุญาตหรือไม่ก็ตามด้วย เช่น นำเงินของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้ออกกล่าว หรือขออนุญาตก่อน

๓.๓.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อสามคือห้ามประพฤติดิฉินในกาม ไม่ควรนอกใจคู่ของตน ไม่สร้างความแตกแยกให้กับครอบครัวผู้อื่น เช่น แอบนอกใจสามีไปคบกับผู้อื่นโดยเจตนา

๓.๔.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๔ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อสี่ คือห้ามพูดปด ห้ามพูดส่อเสียด ห้ามพูดจากระทบต่อจิตใจผู้อื่น โดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม เช่น นาง ก.โกหกแม่ว่าป่วยเพราะไม่อยากไปโรงเรียนในวันหยุด นาง ข.พูดนินทาผู้อื่นเสมอ

๓.๕.การปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๕ ในรูปแบบของท่านคืออะไร ทำอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

ตอบ ศีลข้อ ๕ คือไม่ดื่มสุรา ของมึนเมา และเสพสารเสพติด อันมีผลทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น เช่น นาย ส. ดื่มสุราแล้วขาดสติไปทำร้ายผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บ นาย ง. เสพสารเสพติดจนร่างกายทรุดโทรม

ภาคผนวก จ รูปภาพการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

นางสาวพรชิตา เย็นฉ่ำ

น.ส. ฉันทิกา เจริญศรี

นางสาวธิดารัตน์ ธรรมรส

นายปณณทัต สือกกลาง

นายจิตติพงษ์ ลุยตัน

นางสาวทิฆัมพร สวัสดิ์

นางสาวสุนิสรา เพ็ชรดี

นายอัษฎายุธ แคล้วคลาดสัตว์

นายภูริณัฐ นาแหยม

นางสาวอริศรา ตูลารักษ์

นายเกษมสุข ทันกุลลาบ

นางสาวพรไพลิน ธีญญผล

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ/นามสกุล : นางสาววิมลพรรณ นามสกุล หาญชนะ
- เกิด : วันพุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๙
- สถานที่เกิด : โรงพยาบาลระยอง
- มารดาบิดา : นางบังอร หาญชนะ – นายณรงค์ หาญชนะ
- การศึกษา : ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยไทยโปลีจันทบุรี
ปริญญาตรี ศิลปศาสตร์ เอกวิชาการพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี
ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปณิธาน : ทำดี ต้องได้ดี
- เข้าศึกษาเมื่อ : ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐
- ที่อยู่ปัจจุบัน : โรงพยาบาลธนบุรี๓๔/๑ ถนนอิสรภาพ แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย
กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐